

Berła UJK w komplecie

Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych

Oplątek akademicki

JM Rektor prof. Marek Bojarski zaprosił społeczność akademicką 18 grudnia do Oratorium Marianum, by zebrani mogli wspólnie połączyć się opłatkiem i wysłuchać koncertu kolędowego.

Tradycyjne już spotkanie przed Świątami Bożego Narodzenia uświetnił występ zespołu studentów pedagogiki „Spontan” prowadzony przez dr Krystynę Dziubacką. Wśród zasłuchanych w kolędy i pastorałki profesorów, doktorów, wykładowców, studentów i pracowników administracji był także proboszcz Kościoła Uniwersyteckiego pod wezwaniem Imienia Jezus ks. prof. Piotr Nitecki.

– Koncert studenckiego zespołu wprowadził nas w nastrój okresu Bożego Narodzenia – rozpoczął uroczystość Jego Magnificencja. – Za oknem mamy świąteczną oprawę, czyli mróz i śnieg. Tradycyjnie za stołem wigilijnym zostawiamy jedno miejsce dla gościa z dalekiej drogi. Dziś to miejsce nie będzie puste, jest bowiem wśród nas profesor z Akademii Morskiej w Szczecinie. Przybył także na moje zaproszenie ks. prof. Piotr Nitecki, który poświęci nasze dary i pobłogosławi nas na przyszły rok.

Życzenia Jego Magnificencji

Chciałbym złożyć życzenia całej społeczności akademickiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Życzę zatem wszystkiego dobrego, byśmy wszyscy w ciągu najbliższych Świąt i w przyszłym roku żyli w atmosferze miłości i przyjaźni, i żeby nam wszystkim dobrze się działało.

Słowo Księdza Proboszcza

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! Dziękuję bardzo Magnificencji za zaproszenie, które stało się już tradycją; policzyłem, jestem zapraszany już siódmy raz i bardzo cenię sobie to spotkanie, bo cenię Uniwersytet Wrocławski. Myślę, że tak jak było w naszych domach, kiedyś tam jeszcze byli, zaczniemy od tego, co nam Pan Bóg w swoim objawionym słowie chciał powiedzieć... Ksiądz profesor odczytał następnie słowa Ewangelii według św. Łukasza o rozporządzeniu Cezara Augusta nakazującym spis ludności w państwie. Józef z Galilei z miasta Nazaret udał się w tym celu do Judei do miasta dawidowego zwanego Betlejem, ponieważ pochodził z domu Dawida, by dać się zapisać z poślubioną sobie Maryją, która była brzemienna. „Kiedy tam przebywali, nadszedł czas rozwiązania i porodziła swojego pierworodnego syna, owinęła go w pieluszki i położyła w żłobie; nie było bowiem dla nich miejsca w gospodzie”.

Drodzy Dostojni i Szanowni Ludzie Uniwersytetu Wrocławskiego!

Słowa te, zapisane przez św. Łukasza, mówią o pewnym wydarzeniu, które można interpretować w bardzo różny sposób. Można zrobić wykład z teologii biblijnej, dogmatycznej, ale gdyby spróbować przełożyć ten tekst na język dzisiejszej poprawności politycznej, to można by powiedzieć, że Pan Bóg jawi się nam tutaj jako pierwszy największy demokrat, bo przyszedł do każdego człowieka i przyniósł wartości, do których tęskni każdy człowiek. Przyniósł miłość, dobro, prawdę, pokój. Do tych wartości tęskni każdy. Dzisiaj, kiedy próbuje się dawać nam inną wizję demokracji, w której grupka, a czasem jedna osoba lub trzy osoby w jakiejś szkole próbują narzucić myślenie większości, to my takiej demokracji nie rozumiemy, nie chcemy i nigdy nie zaakceptujemy. Pan Bóg daje największe wartości, daje siebie i może ten klimat wieczoru wigilijnego, klimat Świąt jest to właśnie echo tych kilku słów, które przeczytałem.

Jawia się nam Święta jako sympatyczne, miłe i dobre dni, ale nie możemy ulegać pewnym iluzjom, nie możemy sprowadzać Bożego Narodzenia tylko do miłych nastrojów, bo idzie taki czas, że trzeba będzie w sposób bardzo wyrazisty opowiedzieć się za tym Bogiem, który przychodzi do nas z tą miłością, prawdą i pokojem. Ktoś policzył, że w zeszłym roku 1700 osób w świecie oddało życie za

swoją wiarę, za chrześcijaństwo, które jest dzisiaj najbardziej prześladowaną religią. To małe dziecko – Jezus – którego symbol widzimy w żłobku, jest znakiem sprzeciwu. Życzymy więc sobie, byśmy umieli korzystać z Boga, który jest darem, i z tego, co przyniósł – prawdy, pokoju, miłości. Abyśmy byli świadomi tego wszystkiego, bo świat tego potrzebuje, i żebyśmy mieli odwagę, bo do tego, by być dobrym człowiekiem trzeba ciągle mieć odwagę i, niestety, coraz to większą. Życzę więc Panu Rektorowi, Senatowi i wszystkim zebranim, żebyśmy byli ludźmi Bożego Narodzenia, bo wtedy będziemy świadkami tych największych wartości i wówczas klimat tego wieczoru wigilijnego będziemy przenosili na każdy dzień. Tego chciałbym życzyć najserdeczniej jak potrafię, jak najpiękniej.

A teraz na prośbę Pana Rektora pobłogosławię opłatki, byśmy mogli złożyć sobie indywidualnie życzenia.

(not. kad)

fot. Jerzy Katarzyński

Wigilijne opowieści bezdomnych

Każdy z nas ma swoją historię, mniej lub bardziej burzliwą. Często jednak nie zdajemy sobie sprawy, jak beztrosko żyjemy, mając dach nad głową, jedzenie w lodówce i ciepłą wodę w kranie. Dla wielu z nas to po prostu standard i czasem trudno sobie wyobrazić, że dla niektórych kubek gorącej herbaty i własne łóżko to prawdziwy luksus. Boże Narodzenie oraz Nowy Rok to idealna okazja nie tylko na podsumowanie, lecz także refleksje na temat życia, jakie prowadzimy. Organizowana corocznie przez studentów resocjalizacji Uniwersytetu Wrocławskiego wigilia dla bezdomnych na dworcu PKP to właśnie jedna z okazji, by na problem bezdomności spojrzeć z innej perspektywy...

Warto sobie uświadomić, że ludzie bezdomni to nie są, jak zazwyczaj nam się wydaje, nieudacznicy życiowi, ludzie z uzależnieniami, bez pomysłu na własne życie. Każdy z nas ma plany, które chciałby zrealizować, cele, które chce osiągnąć, i marzenia, które warto spełnić. Jednak chcąc osiągnąć w życiu coś więcej, w pierwszej kolejności należy zaspokoić podstawowe potrzeby. Będąc głodnym, nikt nie myśli o sztuce teatralnej, marząc na dworze, nikt nie zastanawia się, jak zaplanować swoją karierę zawodową. Wracając do domu, zawsze mamy poczucie bezpieczeństwa i spokoju. Wyobraźmy sobie sytuację, kiedy nie mamy dokąd wrócić. Nikt na nas nie czeka, nie mamy dokąd pójść, nie wspominając już o ciepłym posiłku. Bezdomność jest ogromnym problemem społecznym i wielką tragedią ludzi,

których ten problem dotyka. Przykładem mogą być dwie historie bezdomnych, którzy uczestniczyli w tegorocznej wigilii.

Pan Janek, 63 lata, uległ wypadkowi, poważnie uszkadzając lewą rękę oraz nogę. Kilkakrotne operacje pozwoliły na częściowe przywrócenie sprawności w nodze, dzięki temu może poruszać się o kuli. Dłoń jednak nadal pozostaje niesprawna. Do 2000 r. prowadził zorganizowane życie, regularnie płacąc podatki i utrzymując własną firmę budowlaną. Problemy zaczęły się, kiedy zmarła matka, z którą razem mieszkał. Nakaz eksmisji, a także problemy związane z układem oddechowym, które na kilka kolejnych lat zaprowadziły pana Jana do szpitala, spowodowały upadek własnej działalności. Nagle okazało się, że nie było ani do kogo, ani dokąd już wracać. Szybko stał się mieszkańcem społeczności, którą najprędzej spotkać można w okolicach dworca...

Historia Doktora – 73-letniego bezdomnego przekonuje o mankamentach pomocy postpenitencjarnej i społecznej osobom, które opuściły placówki resocjalizacyjne. Niedomogi w tym zakresie prowadzą tym samym do innych problemów społecznych, których ponurym rezultatem jest bezdomność. Część dorosłego życia Doktor przepracował jako ratownik medyczny w karetce pogotowia, część zaś za drobne przestępstwa spędził w zakładach karnych. Po ich opuszczeniu czekało na niego zwykłe miejsce na dworcu PKP.

Można by długo zastanawiać się, co zdecydowało, że obaj znaleźli się w takiej sytuacji. Jednak ważniejsze jest, aby znaleźć

sposób i pomóc wrócić im do normalności. Udział w zorganizowanej przez studentów wigilii na dworcu może być dla bezdomnych namiastką tej normalności.

Na kilka miesięcy przed zaplanowaną uroczystością studenci ochoczo zabrali się do pracy. Tradycyjnie już zwróciliśmy się o pomoc do wrocławskich lokali gastronomicznych, które wsparły naszą akcję, zapewniając smakołyki na dworcowe stoły. Wśród potraw nie zabrakło barszczu, pierogów, łazanek czy też krokietów. Specjałem, jaki zagościł na stołach, była również zupa z soczewicy. Dodatkowo studenci częstowali ciastem własnego wypieku oraz gorącą herbatą. Akcja cieszyła się dużym zainteresowaniem. Z naszych obserwacji wynika, że z roku na rok bezdomnych przybywa. W trakcie tegorocznej wigilii pobiegliśmy do Instytutu Pedagogiki po dodatkowe stoły. Przy wydawaniu niektórych potraw pojawiły się nieoczekiwane problemy, ale nikt nie odszedł od stołu głodny. W tworzeniu świątecznego nastroju pomagała również zaproszona przez studentów wrocławska grupa muzyczna Bethel. Nieoceniona okazała się pomoc księdza – resocjalizującego

kapelana, który przybył ze Świdnicy. Pomimo mroźnej pogody czuło się ciepło, radość i wdzięczność płynącą zarówno od obdarowywanych świątecznymi przysmakami, jak

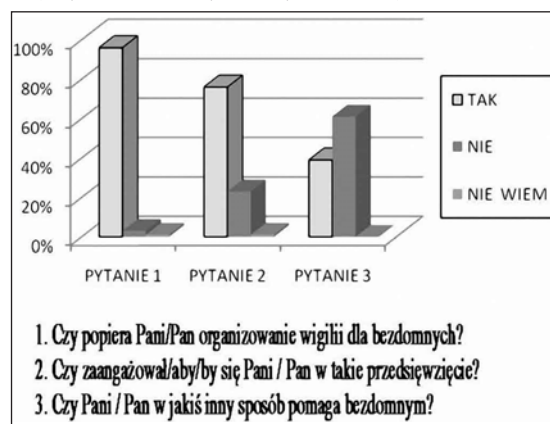
i od obdarowywanych, którzy uśmiechając się serdecznie, dziękowali za wszystko. Organizowana wigilia dla bezdomnych potwierdziła wrażliwość i umiejętności orga-

bezdomnym, jednak tylko 39% oświadczyło, że stara się pomagać ludziom bezdomnym (por. wykres).

Tradycja została zachowana. Jednak zasiadając kilka dni później do świątecznego stołu w gronie własnej rodziny, popatrzyłam na miejsce, które co roku zostaje puste w oczekiwaniu na niespodziewanego gościa. Gdyby nagle któryś z bezdomnych zapukał do naszych drzwi w wigilijny wieczór, czy odważylibyśmy się zaprosić go do środka? Przyjąć serdecznie, ugościć i nakarmić przybyłego prosto z ulicy człowieka... Czyż nie taka jest idea tradycji?

Marta Mendyk

Badania sondażowe: Marta Nowakowska, Kamila Mysków-Stasienko, Karolina Mikosiak, Joanna Krzyżoszczak

Leć wesoła kolędo

„Były nawet wielbłądy” – tak pięcioletni Kuba podsumował występ naszych studentów w Klinice Hematologii i Onkologii Dziecięcej we Wrocławiu. 11 grudnia grupa studentów obcokrajowców ze Szkoły Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców przy Uniwersytecie Wrocławskim odwiedziła pacjentów kliniki z tradycyjnymi jasełkami w języku polskim.

W przedstawieniu nie mogło zabraknąć Maryi, Józefa, Trzech Króli, pasterzy i zastępu anielskiego, a zespół aktorski reprezentowali przedstawiciele różnych kultur i narodowości: z Czech, Niemiec, Ukrainy, Turcji, Francji, Stanów Zjednoczonych, Włoch, Wielkiej Brytanii, Chin, Hiszpanii i Rosji. Większość studentów dopiero od kilku miesięcy uczy się języka polskiego, a wspólna praca i zabawa jeszcze bardziej ich ze sobą zintegrowały. W przygotowaniach pomogli im lektorzy i polscy studenci wolontariusze związani ze szkołą. Już od listopada trwały próby, prace nad scenografią i kostiumami.

Międzynarodowe jasełka w klinice odbywają się już od dwóch lat. Tym razem aktorzy wystąpili dla dzieci, które pojawiły się na mikołajkowym spotkaniu w bibliotece kliniki, zorganizowanym przez Fundację Mam Marzenie, ale także na oddziale, gdzie mali pacjenci mogli oglądać ich jedynie przez szyby sal szpitalnych. Była radość, uśmiech, a na końcu wspólne kolędowanie w różnych językach.

Jasełka zostały odegrane także 21 grudnia na przedświątecznym spotkaniu wszystkich studentów Szkoły Języka Polskiego

i Kultury. Fragmenty przedstawienia mogliśmy podziwiać w bożonarodzeniowym wydaniu „Faktów” Telewizji Polskiej we Wrocławiu.

Justyna Janus-Konarska

Z muzyką wiedeńską

Słynnych melodii wiedeńskich można było posłuchać 21 stycznia w Auli Leopoldyńskiej. Z koncertem wystąpiła Wrocławska Orkiestra Festiwalowa im. Johanna Straussa pod dykcją Jana Ślęka. Koncertowi patronował Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Marek Bojarski.

Solistami byli Dorota Bronikowska (sopran) i Mateusz Myrlak (tenor). Koncert poprowadził prof. Jan Mioddek. Orkiestra Festiwalowa powstała z Wrocławskiego Zespołu Solistów *Ricordanza* kierowanego przez Wiktora Kuzniecowa, obecnie I skrzypka Wrocławskiej Orkiestry Festiwalowej związanej z Festiwalem Muzyki Wiedeńskiej.

Koncert rozpoczęła walcem Karla Michaela Ziehrera, jednego z przedstawicieli wiedeńskiego świata muzycznego przełomu XIX i XX wieku, twórcy wielu popularnych walców, polek i operetek, by następnie zagrać fragment z operetki Imre Kálmána, węgierskiego kompozytora, twórcy m.in. „Księżniczki czardasza”. Arię z „Księżniczki cyrkówki” zaśpiewał Mateusz Myrlak, uczeń swojego ojca Kazimierza Myrlaka, solista Warszawskiej Opery Kameralnej.

Dorota Bronikowska jest absolwentką wrocławskiej Szkoły Muzycznej I i II stopnia w klasie fletu poprzecznego, a także absolwentką chóralityki. Związała się z Wydziałem Wokalno-Aktorskim Akademii Muzycznej w Gdańsku w klasie prof. Dariusza Paradowskiego. Już jako studentka osiągała sukcesy artystyczne, wykonując m.in. partie solowe słynnego oratorium „Mesjasz” Georga F. Haendla. Na II roku studiów wzięła udział z sukcesem w Festiwalu Muzyki Barokowej we Francji. Współpracuje z Operą Wrocławską, Filharmonią Wrocławską, Zespołem Cantores Minores Wratislavienses. Zaśpiewała partię z „Wesołej wdówki” Franciszka Lehara. Następnie Wrocławska Orkiestra Festiwalowa pod dykcją Jana Ślęka zagrała uwerturę do operetki „Kraina uśmiechu”.

Przedstawicielem muzyki wiedeńskiej XIX i XX wieku był również Richard Heuberger. Komponował walce, polki, operetki, był też wybitnym krytykiem muzycznym. Najśłynniejszy jego utwór to „Bał w operze”. Z tego dzieła soliści zaśpiewali słynny duet operetkowy „chambre separee”. Największym jednak przedstawicielem muzyki wiedeńskiej był Johann Jan Strauss – syn, cudowne dziecko komponujące już w szóstym roku życia, założyciel własnej orkiestry konkurującej z orkiestrą ojca; po śmierci ojca połączył obie orkiestry i odbywał z nimi słynne

fot. Jerzy Katarzyński

tournee po Europie i Ameryce. Później prowadzenie orkiestry oddał swoim braciom, a sam poświęcił się wyłącznie komponowaniu. Pozostawił ponad 500 utworów ze słynnymi operetkami „Zemstą nietoperza”, „Baronem cygańskim”, „Nocą w Wenecji” i wspaniałymi walcami „Nad pięknym miodnym Dunajem”, „Walcem cesarskim”, „Opowieściami lasku wiedeńskiego”, „Wiedeńską krwią”. Na koncert prof. Ślęka wybrał „Nową polkę picicato”.

Pierwszą część koncertu zakończył utwór „Gazetki poranne” Johanna Straussa syna. Drugą część Wrocławską Orkiestrę Festiwalową pod dykcją Jana Ślęka rozpoczęła utworem Karla Ziehrera „Walc obywateli wiedeńskich”.

W 1922 r. w Wiedniu odbyła się premiera operetki Franciszka Lehara „Frasquita”. Arię z niej melomani usłyszeli w wykonaniu Doroty Bronikowskiej i Mateusza Myrłaka.

„Polka-mazurka” – kompozycja Josefa Straussa – była następną propozycją Orkiestry Festiwalowej, a po niej dzieło Franciszka Lehara „Carewicz”, którego premiera odbyła się w 1997 r. w Berlinie. Mateusz Myrłak zaśpiewał pieśń o Wołdze.

Kolejne wielkie dzieło Franciszka Lehara miało premierę w 1925 r.; pieśń z operetki „Paganini” zaśpiewała Dorota Bronikowska. W czasie koncertu „królował” Lehar. Zdaniem krytyków muzycznych najbardziej znanym w świecie utworem tego kompozytora, oprócz operetek, jest walc „Srebro i złoto”, i tego utworu wysłuchali zgromadzeni w Auli.

Nie zabrakło także pieśni „Wiedeń, miasto moich marzeń” Rudolfa Sieczynskiego, którą zaśpiewał duet Dorota Bronikowska i Mateusz Myrłak.

Pani konsul Jolanta Charzewska-Miller poinformowała zebranych, że prezydent federalny Republiki Austrii dr Heinz Fischer przyznał prof. Janowi Ślękowi, dyrygentowi, dyrektorowi Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Wiedeńskiej we Wrocławiu, Austriacki Krzyż Honorowy za zasługi w dziedzinie nauki i sztuki. Uroczystość nadania tego odznaczenia odbyła się 6 grudnia 2009 r. w Krakowie. Rektor naszej uczelni uhonorował natomiast prof. Jana Ślęka Medalem Pamiątkowym wydanym z okazji 300-lecia Uniwersytetu Wrocławskiego.

– Filharmonicy wiedeńscy wznoszą toast na zakończenie koncertu noworocznego okrzykiem „prosit” – kończył koncert prof. Jan Miodek. – Życzę Państwu pięknego, dobrego roku 2010 i krzyknę toast, zapowiadając polkę Josefa Straussa „Bez trosk”. Bez trosk w 2010 roku!

(kad)

Oplatek akademicki..... ➔ 1

JM Rektor prof. Marek Bojarski zaprosił społeczność akademicką 18 grudnia do Oratorium Marianum, by zebrani mogli wspólnie połączyć się oplatkiem i wysłuchać koncertu kolędowego.

Gloria Artis dla prof. H. Dziurli i prof. M. Złata..... ➔ 7

Historycy sztuki profesorowie Henryk Dziurła i Mieczysław Złat zostali 14 grudnia 2009 r. uhonorowani złotymi medalami Zasłużony Kulturze Gloria Artis. Wyróżnienie wręczył we Wrocławiu w Ossolineum w Sali Rady Kuratorów minister kultury i dziedzictwa narodowego Bogdan Zdrojewski.

1,8 mln euro na badania dla biotechnologów ➔ 10

Uniwersytet Wrocławski otrzymał fundusze z Norweskiego Mechanizmu Finansowego, przeznaczone na projekt badawczy pt. „Translokacja fibroblastycznych czynników wzrostu 1 i 2 do cytozolu i jądra”. Projekt będzie realizowany na Wydziale Biotechnologii w Zakładzie Inżynierii Białka kierowanym przez prof. Jacka Otlewskiego.

Berła UJK w stałej ekspozycji Muzeum..... ➔ 15

W pierwszych dniach 2010 r. w sali ekspozycyjnej im. F. Longchamps'a w gmachu głównym naszej uczelni została udostępniona zwiedzającym gablota prezentująca komplet przedwojennych insygniów Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Już wcześniej, przy okazji uroczystej inauguracji roku akademickiego 2009/2010 były prezentowane trzy spośród sześciu berel.

Prezentacje. Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych..... ➔ 45

Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych jest jednostką pozawydziałową. W Studium działa Rada Studium. W skład Rady Studium wchodzi kierownik Studium jako jej przewodniczący, jego zastępcy oraz kierownicy zespołów językowych. Kierownika Studium i jego zastępców powołuje i odwołuje Rektor.

PRZEGLĄD UNIWERSYTECKI

Pismo informacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego
Styczeń 2010, nr 1 (164), rok wydania XVI
ISSN 1425-798X

Wydawca: Uniwersytet Wrocławski, pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław

Redaktor: Kazimiera Dąbrowska, e-mail: kada@adm.uni.wroc.pl

Adres Redakcji: pl. Uniwersytecki 1 (pok. 134), 50-137 Wrocław, tel. (071) 375-20-77, tel. kom. 0-601 739 097, fax (071) 372-40-30

PU w internecie: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl>

Przygotowanie do druku i druk: Drukarnia ARGi

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i opracowywania artykułów. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych listów i opinii.

W NUMERZE

OPŁATEK AKADEMICKI	1
WIGILIJNE OPOWIEŚCI BEZDOMNYCH	2
LEĆ WESOŁA KOLĘDO	3
NOWOROCZNY KONCERT Z MUZYKĄ WIEDEŃSKĄ	4
LAURY I SUKCESY	7
♦ Gloria Artis dla profesorów Henryka Dziurli i Mieczysława Złata	
♦ Stypendia ministra wybitnym przyznane	
♦ Stypendia Fundacji dla Uniwersytetu Wrocławskiego	
♦ Nagrody Metropolity Wrocławskiego	
♦ Portret wielokrotnie dwukrotnie wyróżniony	
BIOTECHNOLOGOWY MAJĄ BLISKO 1,8 MLN EURO NA BADANIA PRZECIWRAKOWE	10
ARCHEOLOGOWY UWR W AMERYCE PŁD.	11
BERŁA UJK W STAŁEJ EKSPOZYCJI MUZEUM UWR	15
MEDALE WZBOGACIŁY KOLEKCJĘ NUMIZMATYCZNĄ	15
NOWI NOBLIŚCI UWR	16
KONFERENCJE NAUKOWE	17
STUDENCKIE INICJATYWY	21
ZBIORY BIBLIOTEKI UNIWERSYTECKIEJ W PORTALU EUROPEANA	24
WIEŚCI ZE SPITSBERGENU	25
LISTY	28
STOPNIE NAUKOWE DOKTORA	29
GREMIA	31
♦ Z obrad Senatu UWR	
♦ Obradowali rektorzy	
Z BIBLIOTEKI UWR	34
NOWOŚCI WYDAWNICTWA UWR	37
SPORT AKADEMICKI	41
ODESZLI NA ZAWSZE	42
KALEJDOSKOP NAUKI	43
PREZENTACJE. STUDIUM PRAKTYCZNEJ NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH	45

I str. okładki: Berła UJK w stałej ekspozycji Muzeum UWR (fot. Jerzy Katarzyński)

II str. okładki: Oplatek akademicki, z udziałem JM Rektora UWR, Proboszcza Kościoła Uniwersyteckiego i społeczności akademickiej, uświetnił zespół studencki „Spontan” (fot. Jerzy Katarzyński)

III str. okładki: Prezentacje. SPNJO

- Budynek przed remontem
- Budynek po remoncie. Elewacja południowa
- Wejście południowe – od strony dziedzińca
- Widok z windy na dziedziniec i elewację zachodnią Instytutu Romanistyki

IV str. okładki

- Sala dydaktyczna z podwieszonym zabytkowym sufitem
- Biblioteka SPNJO
- Prezentacje multimedialne
- Zniszczone piękne zabytkowe elewacje dwóch kamienic SPNJO kontrastujące z odremontowaną fasadą budynku filologii romańskiej
- Detale fasady SPNJO (fot. Jerzy Katarzyński, archiwum wydziału)

Gloria Artis dla profesorów Henryka Dziurli i Mieczysława Złata

Historycy sztuki profesorowie Henryk Dziurla i Mieczysław Zlat zostali 14 grudnia 2009 r. uhonorowani złotymi medalami Zasłużony Kulturze Gloria Artis. Wyróżnienie wręczył we Wrocławiu w Ossolineum w Sali Rady Kuratorów minister kultury i dziedzictwa narodowego Bogdan Zdrojewski.

Wniosek do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o odznaczenie profesorów złożyła Fundacja Lubiąż, która zajmuje się renowacją barokowego opactwa cysterskiego w Lubiążu (Dolnośląskie). „Dzisiejsze odznaczenia są związane z opactwem cysterskim w Lubiążu, ale jest to jedynie pretekst do odznaczenia profesorów Dziurli i Złata za fenomenalną, wieloletnią pracę na rzecz zabytków światowej kultury” – powiedział minister. Dodał, że prace odznaczonych profesorów charakteryzuje pedanteria, skrupulatność

i rzetelność. „To odznaczenie przyznane jest również za wykształcenie wielu następców oraz za zbudowanie wzorców do tego, jak powinno się traktować zabytki i jaką powinno się mieć o nich wiedzę” – podkreślił Zdrojewski.

Profesorowie Mieczysław Zlat i Henryk Dziurla są związani z Uniwersytetem Wrocławskim. Zlat specjalizuje się w sztuce XV–XVII w., Dziurla zaś w sztuce baroku.

Obaj zasiadają w radzie naukowej Fundacji Lubiąż. Jak powiedział w rozmowie z PAP prezes Fundacji Lubiąż Paweł Skrzywanek, prof. Dziurla oprócz wsparcia naukowego przy renowacji opactwa cysterskiego w Lubiążu zajmował się m.in. klasztorami w Krzeszowie, Henrykowie oraz w Trzebnicy. „Był też koordynatorem prac w gmachu głównym Uniwersytetu Wrocławskiego, m.in. zespołu sal w Oratorium Marianum” – powiedział prezes. Dodał, że prof. Zlat specjalizuje się przede wszystkim w sztuce gotyku. „Był twórcą m.in. dzieła poświęconego ratuszowi wrocławskiemu” – przypomniał Skrzywanek. Podkreślił, że całe dzieło ratowania zabytków po II wojnie światowej na Dolnym Śląsku jest związane z nazwiskami odznaczonych naukowców.

(MPL)

Stypendia ministra wybitnym przyznane

Z 1137 stypendiów za wybitne osiągnięcia w nauce i sukcesy sportowe, przyznanych przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego studentom w całej Polsce, 73 trafiły na Uniwersytet Wrocławski.

Pod względem liczby stypendystów ministra nasza uczelnia uplasowała się w tym roku na trzecim miejscu w kraju. Tradycyjnie pierwszy jest Uniwersytet Warszawski, który ma 197 stypendystów. Na drugim miejscu znalazł się zaś Uniwersytet Jagielloński, gdzie 85 studentów otrzymywać będzie stypendia naukowe, a dwóch – sportowe. Aby znaleźć się w gronie wyróżnionych za osiągnięcia naukowe, nie wystarczy wysoka średnia ocen. Student musi wykazać się dodatkową aktywnością. Brana pod uwagę jest m.in. praca w kołach naukowych, udział w konferencjach, studia według indywidualnego programu, publikacje, nieobjęte programem studiów kursy. Konkurencja jest ostra. W tym roku do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wpłynęło 2369 wniosków o stypendia za osiągnięcia w nauce, a przyznano je 986 studentom. Sportowe otrzymało zaś 151 z 548 ubiegających się. Wyróżnieni dostają po 1300 zł przez 10 miesięcy.

Na Uniwersytecie Wrocławskim najwięcej stypendiów naukowych ministra przypadło studentom stosunków międzynarodowych – 9, matematyki – 8 i dziennikarstwa – 6. Dwa stypendia sportowe otrzymały sprinterka Ewelina Ptak, studentka psychologii, i uprawiająca strzelectwo Agnieszka Sieracka z prawa.

(MPL)

Z Uniwersytetu Wrocławskiego stypendia na rok akademicki 2009/2010 otrzymali:

za wybitne osiągnięcia naukowe

- ♦ Łukasz Andrzejewski, V rok filozofii
- ♦ Kamil Bałuk, III rok MISH-u
- ♦ Joanna Małgorzata Banachowicz, I rok/II st. filologii francuskiej
- ♦ Agata Barecka, V rok matematyki
- ♦ Mateusz Benedyk, V rok MISH-u
- ♦ Beata Biega, II rok/II st. ochrony środowiska
- ♦ Grzegorz Borkowski, I rok/II st. stosunków międzynarodowych
- ♦ Weronika Burman, V rok MISH-u
- ♦ Andrzej Ceglarz, I rok/II st. stosunków międzynarodowych
- ♦ Marcin Janusz Chamczyński, V rok socjologii
- ♦ Michał Czapiński, III rok matematyki

- ♦ Maciej Dołęga, V rok matematyki
- ♦ Agata Helena Draus, II rok/II st. filologii hiszpańskiej
- ♦ Anna Drozd, V rok prawa
- ♦ Krzysztof Dryś, V rok informatyki
- ♦ Katarzyna Maria Figiel, V rok archeologii
- ♦ Anna Fober, V rok MISH-u
- ♦ Karolina Fojcik, I rok/II st. stosunków międzynarodowych
- ♦ Gabriela Gacek, II rok/II st. muzykologii
- ♦ Łukasz Garncarek, IV rok matematyki
- ♦ Tomasz Gogacz, IV rok matematyki
- ♦ Magdalena Górnicka, III rok stosunków międzynarodowych
- ♦ Beata Ewelina Graczyk, III rok ekonomii
- ♦ Kamila Karolina Grochowska, IV rok psychologii
- ♦ Agnieszka Jadach, II rok/II st. pedagogiki
- ♦ Maciej Jarecki, IV rok prawa
- ♦ Joanna Jaszczak, V rok historii sztuki
- ♦ Luiza Jurgiel, I rok/II st. dziennikarstwa i komunikacji społecznej
- ♦ Tomasz Kaputa, I rok/II st. filozofii
- ♦ Magdalena Kościelna, I rok/II st. dziennikarstwa i komunikacji społecznej
- ♦ Agnieszka Kucharska, I rok/II st. dziennikarstwa i komunikacji społecznej
- ♦ Dominika Kufka, II rok/II st. ochrony środowiska
- ♦ Marcin Kurpiós, I rok/II st. historii

- ♦ Maria Magdalena Legut, V rok archeologii
- ♦ Justyna Ławniczak, V rok filologii polskiej
- ♦ Michał Marcinkowski, IV rok matematyki
- ♦ Maciej Modzel, IV rok chemii
- ♦ Maria Magdalena Morawiecka, V rok kulturoznawstwa
- ♦ Ewelina Moroń, V rok filologii polskiej
- ♦ Barbara Niedziela, III rok dziennikarstwa i komunikacji społecznej
- ♦ Ida Orzechowska, I rok/II st. politologii
- ♦ Magdalena Pancewicz-Puchalska, V rok filozofii
- ♦ Agnieszka Patała, V rok historii sztuki
- ♦ Natalia Piotrowska, I rok/II st. politologii
- ♦ Adam Piwek, V rok historii
- ♦ Paweł Pustelnik, III rok stosunków międzynarodowych
- ♦ Anna Rambiert, I rok/II st. filologii klasycznej i kultury antycznej
- ♦ Berenika Różańska, V rok kulturoznawstwa

- ♦ Mateusz Ryba, I rok/II st. stosunków międzynarodowych
- ♦ Jarosław Sadłocha, III rok historii
- ♦ Marzena Sasnał, V rok socjologii
- ♦ Paweł Sobik, I rok/II st. stosunków międzynarodowych
- ♦ Damian Sobota, III rok matematyki
- ♦ Dorota Stępień, V rok filologii polskiej
- ♦ Grzegorz Szafrński, II rok/II st. ekonomii
- ♦ Agnieszka Ewa Szagda, V rok psychologii
- ♦ Ewelina Małgorzata Szczygieł, I rok/II st. stosunków międzynarodowych
- ♦ Marta Sznajder, V rok MISH-u
- ♦ Bartosz Szyszko, V rok chemii
- ♦ Martyna Tomiczek, II rok/II st. socjologii
- ♦ Daniel Uszycki, V rok stosunków międzynarodowych
- ♦ Marta Wąsik, I rok/II st. dziennikarstwa i komunikacji społecznej
- ♦ Michał Wiącek, IV rok MISH-u

- ♦ Jan Aleksander Wieczorek, V rok filologii polskiej
 - ♦ Piotr Wojciechowski, II rok/II st. muzykologii
 - ♦ Krzysztof Wojewodzic, IV rok MISH-u
 - ♦ Michał Wolski, V rok filologii polskiej
 - ♦ Tomasz Woźniakowski, I rok/II st. historii
 - ♦ Mariusz Wszolek, I rok/II st. dziennikarstwa i komunikacji społecznej
 - ♦ Tomasz Wysocki, V rok filozofii
 - ♦ Grzegorz Zapotoczny, II rok/II st. biologii
- za wybitne osiągnięcia sportowe**
- ♦ Ewelina Ptak, IV rok psychologii
 - ♦ Agnieszka Sieracka, II rok prawa

Stypendia zostały przyznane na rok akademicki lub na semestr (ostatni rok studiów, zgodnie z planem studiów, trwa jeden semestr).

(kad)

Stypendia Fundacji dla Uniwersytetu Wrocławskiego

16 grudnia 2009 r. w Sali Senatu wyróżnieni studenci odebrali stypendia z rąk prezesa Zarządu Fundacji dla Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. Adama Chmielewskiego, oraz Rektora, prof. Marka Bojarskiego. Stypendyści ze wszystkich wydziałów Uniwersytetu Wrocławskiego zostali nagrodzeni za wybitne wyniki w nauce.

– Za trzy dni minie dwadzieścia lat od powstania Fundacji dla Uniwersytetu Wrocławskiego – rozpoczął uroczystość prof. Chmielewski. – Przez dziewiętnaście lat Fundacją kierował profesor Józef Julian Ziółkowski, który zmarł niespełna rok temu. Uważam, że należy pomyśleć o godnym sposobie upamiętnienia nieocenionych zasług wieloletniego prezesa, jakim był profesor Józef Ziółkowski, osoba niezwykle zasłużona dla Uniwersytetu – dodał.

Realizując swoje zadania statutowe, Fundacja dla Uniwersytetu Wrocławskiego pozyskała od sponsora środki finansowe na stypendia dla studentów. Tegorocznym fundatorem stypendiów był Oddział Okręgowy PZU S.A. we Wrocławiu. Dyrektor Okręgowego Oddziału PZU, Barbara Mróz, przekazała na konto Fundacji znaczne pieniądze, które w części zostały przeznaczone na stypendia.

Prof. Adam Chmielewski poinformował, że decyzją Jego Magnificencji pani prezes otrzymała w podziękowaniu od uczelni

Prezes Zarządu Fundacji dla UWr prof. Adam Chmielewski ze stypendystami

statuetkę Złotego Sermierza, która dotychczas była zwyczajowo wręczana sponsorom Uniwersytetu Wrocławskiego. Uroczystość wręczenia statuetki zostanie zorganizowana w terminie późniejszym.

Wśród nagrodzonych studentów byli:

z Wydziału Nauk Społecznych

- ♦ Paulina Burzyńska
- ♦ Anna Rzym

z Wydziału Filologicznego

- ♦ Janina Lipert
 - ♦ Halszka Bielecka
- z Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych

- ♦ Urszula Jaworska
- ♦ Dominika Jakubowska

z Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska

- ♦ Aleksandra Romaszko

- ♦ Grzegorz Gil
- z Wydziału Biotechnologii
- ♦ Izabela Bombik
- ♦ Aleksandra Sokołowska
- z Wydziału Nauk Biologicznych
- ♦ Agata Bogusz
- ♦ Magdalena Grabosz
- z Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii
- ♦ Monika Nowak
- ♦ Małgorzata Szczotka
- z Wydziału Matematyki i Informatyki
- ♦ Elżbieta Dłutowska
- ♦ Łukasz Garncares
- z Wydziału Chemii
- ♦ Daniel Michalski
- ♦ Maria Pszona
- z Wydziału Fizyki i Astronomii
- ♦ Marek Miller
- ♦ Rafał Topolnicki

Fundacja dla Uniwersytetu Wrocławskiego została powołana aktem notarialnym z 26 lipca 1989 r. i zarejestrowana 19 grudnia

1989 r. w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi.

Celem Fundacji jest wspieranie działalności Uniwersytetu Wrocławskiego, w szczególności jego działalności naukowo-badawczej, podejmowanie działań na rzecz gospodarczego wykorzystania osiągnięć naukowo-badawczych pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego, a także upowszechnianie w kraju i za granicą osiągnięć naukowo-badawczych, dydaktycznych i organizacyjnych pracowników tej uczelni.

Swoje cele Fundacja realizuje przez: inspirowanie i organizowanie ruchu społecznego sprzyjającego realizacji swoich celów; inicjowanie i pozyskiwanie pomocy finansowej i rzeczowej; gromadzenie środków pieniężnych i rzeczowych uzyskiwanych z prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej; przekazywanie swoich przychodów pieniężnych i rzeczowych na potrzeby Uniwersytetu Wrocławskiego stosownie do dokonanych uzgodnień

i zgodnie z wieloletnimi i rocznymi planami działalności Fundacji; współpracę ze środowiskami gospodarki, nauki i kultury w kraju i za granicą; wspieranie działalności polskich placówek naukowych; organizowanie i finansowanie konferencji, seminariów i zjazdów naukowych, konkursów na prace naukowe i stypendiów dla pracowników naukowych i studentów; współpracę z krajowymi i zagranicznymi instytucjami naukowymi działającymi w zakresie objętym celem Fundacji oraz z zasobami fizycznymi wykazującymi zainteresowanie celem Fundacji. (ze statutu Fundacji dla UW)

Sponsorem obchodów 20-lecia Fundacji dla Uniwersytetu Wrocławskiego oraz ufundowanych stypendiów dla najlepszych studentów naszej uczelni jest PZU SA.

PZU

(kad)

Portret wielokrotny dwukrotnie wyróżniony

Dwie nagrody za swoją ostatnią książkę „Witkacego portret wielokrotny” odebrał w styczniu prof. Janusz Degler. W poniedziałek 18 stycznia w Bibliotece Narodowej w Warszawie, a w środę 20 stycznia w Bibliotece Raczyńskich w Poznaniu.

Profesor Janusz Degler z Instytutu Filologii Polskiej UW, historyk literatury i teatrolog, jest najwybitniejszym znawcą twórczości i życia Stanisława Ignacego Witkiewicza. Zawdzięczamy mu między innymi opracowanie krytyczne listów artysty do żony (w 2005 r. nagroda „Odry” za pierwszy tom).

Praca „Witkacego portret wielokrotny. Szkice i materiały do biografii” ukazała się nakładem PIW we wrześniu 2009 r., w 70. rocznicę samobójczej śmierci Witkacego, i uznana została za wydarzenie wydawnicze. Na początku stycznia redakcja warszawskiego miesięcznika „Nowe Książki” przyznała „Portretowi” tytuł Książki Roku, a na Poznańskim Przeglądzie Nowości Wydawniczych dzieło profesora Deglera wyróżniono jako Książkę Jesieni 2009.

600-stronicową pracę Janusza Deglera otwiera kalendarium życia Witkacego za lata 1918–1939, uzupełniające to, które przed laty sporządziła Anna Micińska za

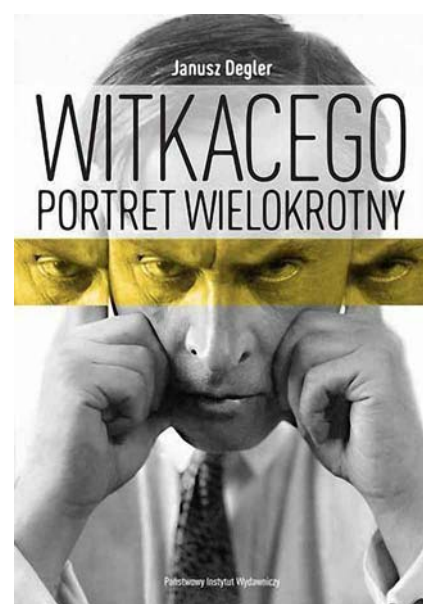
okres 1885–1918. W dalszej części książki znajdziemy ciekawe i atrakcyjnie napisane szkice o życiu i twórczości Witkacego. Autor przedstawił wiele wcześniej nieznanych faktów. Detektywistyczne dociekania i kwerenda m.in. w moskiewskim archiwum wojskowym pozwoliła na rekonstrukcję losów Witkacego podczas I wojny światowej, kiedy służył w armii carskiej. Wiele miejsca poświęcił Janusz Degler związkom swojego bohatera z kobietami. Píše też o fascynacji Witkacego formizmem, polskim awangardowym prądem literacko-artystycznym. Książka zawiera liczne fotografie, reprodukcje obrazów i rysunków, fotokopie listów i dokumentów, z których wiele jest publikowanych po raz pierwszy.

Miesięcznik „Nowe Książki”, który wyróżnił dzieło prof. Deglera, ukazuje się od 1949 r. Najlepszą książkę roku redakcja wybiera od 11 lat. Laureatami konkursu byli m.in. Tadeusz Różewicz, Ryszard Kapuściński, Barbara Skarga i Urszula Koziół. Fundatorem nagrody jest obecnie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Poznański Przegląd Nowości Wydawniczych jest organizowany od 1993 r. Jego celem jest promowanie literatury pięknej i popularnonaukowej. Nowe publikacje są prezentowane co kwartał w Bibliotece

Raczyńskich, najlepsze i najpiękniejsze dzieła otrzymują honorowe wyróżnienia. Oprócz Janusza Deglera laureatami ostatniego przeglądu są pisarz Jacek Dukaj i ilustrator Jakub Jabłoński za książkę „Wroniec” oraz Elżbieta Dymna i Marcin Rutkiewicz za publikację „Polski outdoor. Reklama w przestrzeni publicznej”.

(MPL)

Nagrody Metropolity Wrocławskiego

Pięcioro studentów otrzymało Nagrody Metropolity Wrocławskiego za dobre wyniki w nauce i znaczny dorobek artystyczny lub naukowy. Nagrody mają na celu wspieranie zdolnych, ale będących w trudnej sytuacji materialnej studentów wrocławskich uczelni. Wśród wyróżnionych znalazła się studentka Uniwersytetu Wrocławskiego.

Nagrody wręczył abp Marian Gołębiewski podczas spotkania noworocznego ze środowiskiem akademickim, w niedzielę 10 stycznia, w Auli Papieskiego Wydziału Teologicznego.

Kapitała nagrody miała nie lada problem, bo wpłynęło do niej aż 47 wniosków z 11 wrocławskich uczelni.

Laureatami nagrody, każda po 5 tys. zł, zostali: Ewa Grzela, studentka Akademii Muzycznej. Bierze udział w licznych koncertach Orkiestry Smyczkowej Wydziału Edukacji Muzycznej, jest także członkiem Chóru Kameralnego Senza Rigore. Od 2004 r. gra na flecie w Międzynarodowej Orkiestrze Symfonicznej EUROPERA. Nagroda metropolity pozwoli jej na dalsze studia. Liliya Ostrowska, Ukrainka polskiego pochodzenia, studentka filologii germańskiej na Uniwersytecie Wrocławskim. Zaangażowana społecznie w pomoc dzieciom z domów dziecka. Katarzyna Pirkos studiuje na kierunku budownictwo na Uniwersytecie Przyrodniczym. Stypendystka naukowa. Nagroda metropolity pozwoli jej na kontynuowanie nauki. Anita Portasiak, studentka Politechniki

Wrocławskiej na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji. Ma wyróżniające wyniki w nauce, ale by utrzymać się we Wrocławiu, musi pracować dorywczo. Nagroda ma jej pomóc w rozwoju naukowym i utrzymaniu podczas studiów. Łukasz Szczukowski, student farmacji Akademii Medycznej we Wrocławiu. Uzdolniony i ambitny. Nagroda, którą otrzymał, ma mu pozwolić na rozwój zainteresowań naukowych.

Nagrody Metropolity Wrocławskiego zostały wręczone po raz pierwszy w grudniu 2008 r. Uroczystość uświetnił Chór Chłopięcy Archidiecezji Wrocławskiej przy Papieskim Wydziale Teologicznym „Pueri Cantores Wratislavienses”.

(kad)

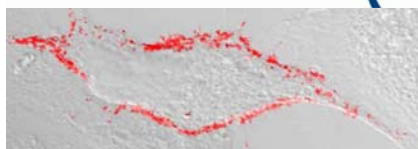
Biotechnolodzy dostali blisko 1,8 mln euro na badania przeciwrakowe

Uniwersytet Wrocławski otrzymał fundusze z Norweskiego Mechanizmu Finansowego, przeznaczone na projekt badawczy pt. „Translokacja fibroblastycznych czynników wzrostu 1 i 2 do cytozolu i jądra”. Projekt będzie realizowany na Wydziale Biotechnologii w Zakładzie Inżynierii Białka kierowanym przez prof. Jacka Otlewskiego.

Kwota dofinansowania projektu wynosi 1 797 978 euro, z czego dla Uniwersytetu Wrocławskiego przypada 54,4 proc., a dla partnera norweskiego 45,5 proc. środków. Projekt będzie prowadzony we współpracy z grupą profesora Sjura Olsnesa z Oslo University Hospital, The Norwegian Radium Hospital.

W projekcie planuje się scharakteryzowanie mechanizmu przenoszenia ludzkich czynników wzrostu fibroblastów 1 i 2 (FGF1 i FGF2) do wnętrza komórek oraz ustalenie, które z odpowiedzi komórkowych są skutkiem tego procesu. Zidentyfikowani zostaną wewnątrzkomórkowi partnerzy białkowi oddziałujący z FGF1, FGF2 oraz z C-końcową sekwencją ich receptora (FGFR1). Białka partnerskie będą identyfikowane przy użyciu zaawansowanych technik proteomiki i biologii komórki oraz spektrometrii mas. W kolejnym etapie zostanie przeprowadzona analiza oddziaływań między tymi białkami a czynnikami wzrostu lub ich receptorem.

Polish-Norwegian Research Fund

Komórki linii fibroblastycznej NIH 3T3 z receptorami czynnika wzrostu fibroblastów (na czerwono)

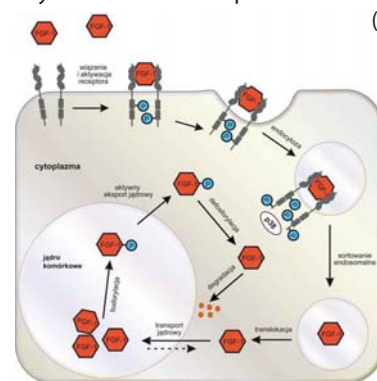
Czynniki wzrostowe i cytokiny wywołują różnorodne odpowiedzi w komórkach docelowych. Nie jest w pełni jasne, w jaki sposób dochodzi do przekazywania sygnałów. Liczne toksyny bakteryjne i roślinne działają przez przenoszenie aktywnych enzymatycznych białek do cytozolu. Przypuszcza się, że przenoszenie czynników wzrostowych i cytokin do jądra i cytozolu może być efektywnym sposobem przekazywania sygnałów, choć nie jest to mechanizm powszechnie akceptowany. W projekcie, na podstawie uzyskanych wyników związanych z przenoszeniem czynników wzrostu fibroblastów 1 i 2 (FGF1 i FGF2) do wnętrza komórek, planuje się scharakteryzowanie mechanizmu przenoszenia obu czynników wzrostu do wnętrza komórek oraz ustalenie, które z odpowiedzi komórkowych są skutkiem tego procesu. Dotychczas zespoły polski i norweski zidentyfikowały krótką sekwencję

norway grants

aminokwasową na końcu C receptora FGFR1, niezbędną do przeniesienia białka do wnętrza komórki. Po wnikięciu do cytozolu FGF1 jest transportowany do jądra, gdzie pozostaje do momentu ufosforylowania, następnie czynnik ten jest eksportowany z jądra.

Ze względu na udział FGF1 w rozwoju kilku podstawowych typów raka, w tym raka piersi i prostaty, zespoły polski i norweski mają nadzieję, że otrzymane przez nich wyniki badań przyczynią się do rozwoju nowych możliwości terapii.

(JO)

Schemat wewnątrzkomórkowej migracji ludzkiego czynnika wzrostu fibroblastów 1 (FGF-1)

Badania archeologiczne w Peru

Od 7 września 2009 r. do 7 stycznia 2010 r. Misja Archeologiczna z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego prowadziła badania w dorzeczu Tambo, na południowych krańcach Republiki Peru. Były one kontynuacją, zapoczątkowanego już w 2008 r. i przewidzianego również na lata następne, projektu badawczego o nazwie Rio Tambo.

Projekt ten jest realizowany przez naszą uczelnię przy współudziale Uniwersytetu Katolickiego Santa Maria w Arequipie oraz peruwiańskich służb archeologiczno-konserwatorskich. W Misji Archeologicznej UW uczestniczyli pod kierunkiem Józefa Szykalskiego studenci archeologii: Agnieszka Piłat i Katarzyna Zadworna (uzupełniające studia magisterskie) oraz Szymon Helmecki (III rok studiów licencjackich).

Zakończone niedawno prace koncentrowały się w górnym biegu Rio Tambo, od znajdujących się na wysokości 5 100 m n.p.m. źródeł aż po leżące na wysokości 2500 m n.p.m. subtropikalne doliny. Jest to obszar o fascynujących, a zarazem budzących respekt pejzażach oraz przebogatej florze i faunie, jednak wyjątkowo trudny do prowadzenia jakichkolwiek badań. Wynika to z całkowitego braku połączeń komunikacyjnych oraz związanych z tym problemów z zaopatrzeniem ekspedycji. Trudne są również do zaakceptowania przez organizm ludzki różnice wysokości oraz wynikające z nich duże amplitudy temperatur.

Mimo to dzięki doskonałemu przygotowaniu i niezwykle zaangażowaniu ekipy badawczej udało się dokonać wielu ustaleń dotyczących historii osadnictwa ludzkiego na tym terenie, od pojawienia się pierwszych grup zbieracko-łowieckich schyłkowego plejstocenu aż po ekspansję Inków i początek epoki kolonialnej. Pobrano również materiały stanowiące podstawę do analiz następujących z biegiem czasu zmian środowiskowych.

Dzięki surowym warunkom klimatycznym, które przez długi okres wpływały hamująco na rozwój osadnictwa stałego, w najwyższych położonych regionach górskich udało się archeologom zlokalizować pozostałości wielu dobrze zachowanych obozowisk epoki preceramicznej wraz z olbrzymią ilością narzędzi kamiennych oraz odpadów z ich produkcji. Większość obozowisk znajdowała się w obrębie nisz skalnych. Na ich ścianach niejednokrotnie można było zaobserwować pozostałości paleoindiańskich malowideł.

Szymon Helmecki, Rocio Tejada Lewis, Augusto Belan Franco, zastępca kierownika projektu i Katarzyna Zadworna w trakcie analiz laboratoryjnych

Szymon Helmecki i Agnieszka Piłat podczas prac laboratoryjnych

Jedna z mumii odkrytych na stanowisku El Piño na wybrzeżach Pacyfiku

W tym samym czasie w niżej położonej części obszaru badań, na wysokości około 3000 m n.p.m., przeprowadzono prace rozpoznawczo-dokumentacyjne w obrębie inkaskiego tambo. W archeologii Peru słowem *tambo* określa się ufortyfikowane centrum osadnicze, pełniące w danym regionie funkcję głównego ośrodka administracyjnego Imperium Tawantinsuyu (Inków).

Oprócz badań w górnym odcinku Rio Tambo w grudniu 2009 r. ekspedycja archeologiczna Uniwersytetu Wrocławskiego przeprowadziła również prace wykopaliskowe na rozległym prekolumbijskim cmentarzysku w El Piño, zlokalizowanym na stokach wyniesienia Banduría, u ujścia Rio Tambo do Pacyfiku. Panujące tutaj ekstremalnie suche warunki północnej Atakamy spowodowały, iż w obrębie cmentarzyska doskonale zachowały się zarówno szczątki ludzkie, jak i wykonane z materii organicznej elementy wyposażenia grobowego. Znajdowane przez badaczy mumie owinięte w całuny grobowe, biżuteria, malowane naczynia, a także wyroby tekstylne i plecionkarskie w większości należą do późnego okresu przejściowego (ok. 900–1450 n.e.) i przypisywane są kulturze Chiribaya.

Na szczególną uwagę zasługuje pochówek dziecięcy, znajdujący się bezpośrednio obok grobowca młodej kobiety (matki?). Niezwykle poruszający był fakt, iż mumia dziecka miała na głowce koronę wykonaną z patyków, zdobioną kolorowymi kawałkami wełny. Również pieczętowane dary grobowe potwierdzały, że osoba chowająca dziecko była z nim silnie związana emocjonalnie.

Prace Projektu Tambo będą również kontynuowane w latach następnych. Po ich zakończeniu przewidziana jest obszerna publikacja wyników.

Przeprowadzenie tak dużego przedsięwzięcia naukowego stało się możliwe dzięki znaczącemu wsparciu finansowemu wrocławskiej uczelni przez Unię Europejską (7 Program Ramowy, Marie Curie Actions) oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Józef Szykowski

Alpaka

Agnieszka Piłat, Katarzyna Zadworna i Szymon Helmecki w towarzystwie przedstawicieli władz lokalnych

Członkowie ekspedycji na tle mostu na rzece Tambo

XVI wieczne ruiny młyna rozdrabniającego urobek kamienny kopalni złota

Nie wszędzie można było dotrzeć samochodem

for. Józef Szykowski

W dorzeczu Marañon. Andy wschodnie północnego Peru

We wrześniu 2009 r. połączone ekspedycje Instytutu Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Uniwersytetu Centralnego w Bogocie *Universidad Central* przeprowadziły rozpoznawanie archeologiczne na pograniczu departamentów Cajamarca i Amazonia w północnym Peru.

Prace koncentrowały się wokół miejscowości Jaén oraz między miasteczkami Bagua Grande i Chachapoyas, stolicą departamentu Amazonii. Obszar badań obejmował doliny rzek Chinchipe i Utcubamba należących do zlewiska Marañon. Rzeka, która w dalszym swoim biegu, łącząc się z Ucayali, zmienia nazwę na Amazonka.

Ze względu na samo ukształtowanie powierzchni oraz wszechobecną tropikalną roślinność jest to niezwykle trudno dostępny teren z bardzo słabo rozbudowaną siecią drogową. Zresztą samo przeprawienie się na drugą stronę któregośkolwiek z licznych

Cmentarzysko z urnami antropomorficznymi w dolinie Utcubamby

Rzeka Chinchipe, zlewisko Marañon

Departament Amazonii. Dolina rzeki Utcubamba

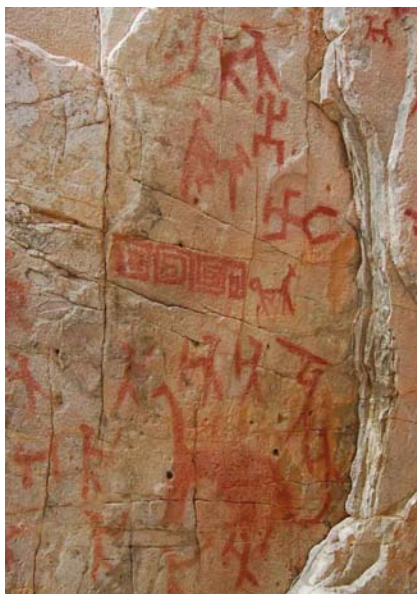

Najbezpieczniejsza przeprawa; prof. Józef Szykułski

w tym regionie cieków wodnych wymaga niekiedy akrobatycznych zdolności, a także głębokiej wiary, że właśnie na tym odcinku rzeki chwilowo nie ma kajmanów, piranii lub innych zwierząt gardzących wegetariańskim pożywieniem.

W trakcie prowadzonych badań udało się zlokalizować wiele dotychczas nieudokumentowanych stanowisk archeologicznych, pochodzących z różnych epok historycznych – od okresu paleoindiańskiego (pre-ceramicznego) przez najwcześniejsze znaleziska ceramiczne, oddziaływanie wielkich kultur Andów i wybrzeża Pacyfiku aż po rozwój kultur regionalnych (Chachapoyas) i ekspansję na te tereny potężnego imperium Tawantinsuyu, tzn. Inków.

Badania potwierdziły, iż na wymienionym terenie przez tysiąclecia krzyżowały się oddziaływania kulturowe zarówno z obszaru zlewiska Amazonki, jak i strefy Andów oraz wybrzeża Pacyfiku. Znajdowane w regionie

Scena polowania na dinozaura

Paleoindiańskie malowidła w Faical

Faical, Yamón oraz Tambolic potężne urwiska skalne, z tysiącami paleoindiańskich malowideł, a także wyroby lityczne wskazują na obecność człowieka przynajmniej już na początku holocenu (8 tys. lat p.n.e.). Jednocześnie znajdowana na licznych stanowiskach, doskonała pod względem technologicznym i niezwykle wczesna jak na Peru ceramika jest namacalnym dowodem na to, że właśnie ten region jest jednym z pierwszych, gdzie pojawiła się umiejętność wytwarzania naczyń.

Prace badawcze na pograniczu departamentów Cajamarca i Amazonia rzuciły też nowe światło na zagadnienie oddziaływania kultury Indian Moche (ok. 200–800 n.e.) na sąsiednie tereny. Dotychczas przyjmowano, że oddziaływania te zasadniczo ograniczały się do obszaru peruwiańskiego północnego i środkowego wybrzeża, jedynie w niewielkim stopniu obejmując zachodnie stoki Andów. Jednak udokumentowane w trakcie prac polsko-peruwiańsko-kolumbijskiej ekspedycji na terenie Andów wschodnich (Cajamarca/Amazonia) tysiące fragmentów i całych naczyń kultury Moche – znajdowanych zarówno na poszczególnych stanowiskach, jak i obecnych w muzeach regionalnych oraz zbiorach prywatnych – potwierdziły daleko szerszy niż dotychczas przyjmowano zasięg oddziaływania wymienionej kultury.

Wydaje się również, iż geneza tzw. kultury Chachapoyas (ok. 800–1500 n.e.) sięga znacznie bardziej wstecz niż to dotychczas zakładano. Natomiast jej tajemniczy koniec nadal czeka na wyjaśnienie. Wprawdzie przekazy inkaskie informują o podboju tych terenów przez Inków pod koniec XV wieku, jednak XVII-wieczne kroniki informują, że jest to bardzo dziki teren o raczej niewielkiej gęstości zaludnienia.

Według legend z tego regionu lud Chachapoyas opuścił swoją ziemię i udał się gdzieś daleko na północ w kierunku wielkiego morza (Morza Karaibskiego?). Teoria wydawałaby się mało prawdopodobna, gdyby nie pewien fakt. W górach Sierra Nevada de Santa Marta, na terenie kolumbijskich Karaibów, znajduje się tzw. Zaginione Miasto *Ciudad Perdida*, którego architektura wydaje się łudząco podobna do tej z dalekiej ojczyzny ludu Chachapoyas.

Przeprowadzone przez Uniwersytet Wrocławski i Uniwersytet w Bogocie prace rozpoznawcze w dorzeczach Utcubamba i Chinchipe są jedynie wstępem do planowanych na następne lata długofalowych i kompleksowych badań archeologicznych.

Józef Szykowski

Autor kieruje badaniami w Republice Peru, jest profesorem nadzwyczajnym w Zakładzie Archeologii Kamienia Instytutu Archeologii UWr i profesorem Uniwersytetu Katolickiego Santa Maria w Arequipie (od 1994 r.)

Ruiny Cuelap, uważanego za główną siedzibę ludu Chachapoyas

Monumentalna brama wejściowa do ruin Cuelap

Cuelap, pozostałości zabudowań

Berła UJK w stałej ekspozycji naszego Muzeum

W pierwszych dniach 2010 r. w sali ekspozycyjnej im. F. Longchamps'a w gmachu głównym naszej uczelni została udostępniona zwiedzającym gablota prezentująca komplet przedwojennych insygniów Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Już wcześniej, przy okazji uroczystej inauguracji roku akademickiego 2009/2010 były prezentowane trzy spośród sześciu berel.

Dzięki niezwykle życzliwości prof. Stanisława Waltośa, dyrektora Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, możemy obejrzeć je teraz wszystkie razem. Od 1945 r. berła te są własnością Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego i są tam przechowywane. Dzięki porozumieniu, które zostało zawarte pomiędzy Rektorem UW prof. Markiem Bojarskim a Rektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Karolem Musiołem insygnia lwowskie będą prezentowane na naszym Uniwersytecie w ramach stałej ekspozycji muzealnej. Udostępnienie nam lwowskich insygniów na tak długi czas jest wyrazem

zrozumienia dla wciąż żywej historii lwowskich korzeni nauki wrocławskiej.

Pierwotny komplet berel Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie zawierał berło rektorskie oraz berła czterech fakultetów, czyli filozofii, prawa, teologii i medycyny. Został wykonany na obchody jubileuszu 200-lecia uczelni w 1861 r. Swoją formą nawiązuje do starszych berel Uniwersytetu Wiedeńskiego: rektorskiego (z 1558 r.), filozofów (z 1401 r. i 1666 r.) oraz prawników (z 1615 r.), które uległy zniszczeniu w czasie wypadków wojennych we Lwowie w czasie „wiosny ludów” w 1848 r.

W latach 20. XX wieku wykonano, oryginalne w swojej formie, berło dla nowo utworzonego Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego. W 1951 r. insygnia Uniwersytetu Jana Kazimierza zostały przekazane Uniwersytetowi Jagiellońskiemu przez Edmunda Bulandę, rektora Uniwersytetu Lwowskiego w latach 1938–1939 i w okresie okupacji niemieckiej Lwowa pełniącego tę funkcję nielegalnie. Edmund Jan Bulanda (1882–1951), profesor archeologii, po wojnie zmuszony

fol. Agnieszka Kalota

do wyjazdu ze Lwowa osiadł we Wrocławiu, gdzie od maja 1946 r. kierował Katedrą Archeologii Klasycznej.

W czasach stalinowskich na segmentach trzonów berel zatarto mechanicznie fragmenty napisów określających ich proveniencję.

Maria Kowalińska

Medale wzbogaciły kolekcję numizmatyczną

Po koniec 2009 r. w Arsenale Miejskim odbyła się aukcja antykwaryczna „Wrocław i Śląsk w ikonografii, kartografii i medalierstwie”. Jej przedmiotem były stare ryciny, plany i mapy, dokumenty i druki ulotne oraz medale i odznaczenia – wszystkie związane z regionem Dolnego Śląska.

Muzeum Uniwersytetu Wrocławskiego, ze względu na specyfikę tej formy zakupów, nie bierze udziału w aukcjach. Jednak w 18. edycji Aukcji Antykwarium Wu-El został zaprezentowany nadzwyczaj bogaty zespół bardzo rzadkich i ciekawych medali związanych z wrocławskimi uczelniami: Uniwersytetem i Wyższą Szkołą Techniczną. W aukcyjnej puli znajdowały się również bardzo rzadko spotykane na rynku antykwarycznym XVIII-wieczne medale związane z jezuicką Akademią Leopoldyńską. Muzeum UW nie mogąc zbagatelizować takiej okazji, zdecydowało się na wzięcie udziału w licytacji i próbę zakupu niektórych

z zaprezentowanych medali. I tak numizmatyczna kolekcja Muzeum wzbogaciła się o następujące okazy:

- ♦ Cynkowy medal wybity w 1702 r. z okazji założenia Leopoldiny, autorstwa drezdeńskiego medaliera Christiana Wermutha (średnica 31,5 mm);
- ♦ Brązowy medal Johanna Freiherna von Plencken (1635–1719), pierwszego kanclerza Leopoldiny, wybity w 1718 r. z okazji 50-lecia jego pracy dla Habsburgów, autorstwa augsburskiego medaliera Philippa Heinricha Müllera (brąz, średnica 48,5 mm);
- ♦ Cynkowy medal jubileuszowy wybity w 1803 r. z okazji obchodów 100-lecia ufundowania Leopoldiny (cynk, średnica 36 mm);
- ♦ Brązowy medal jubileuszowy wybity w 1911 r. z okazji 100. rocznicy połączenia

Leopoldiny i Viadriny, autorstwa niemieckiego artysty A. Gratha (brąz, średnica 35 mm). Choć była to tylko część z oferowanych medali uniwersyteckich, Muzeum UWr ze względów finansowych nie zdecydowało się na zakup pozostałych. I tu spotkała nas miła niespodzianka. Dzięki ofiarności i życzliwości anonimowych sponsorów dla muzealnej kolekcji pozyskaliśmy jeszcze dwa medale. Są to:

- ♦ Srebrny medal jubileuszowy wybity w 1911 r. z okazji 100. rocznicy połączenia Leopoldiny i Viadriny, autorstwa niemieckiego artysty A. Gratha (srebro, średnica 35 mm) – będący szlachetniejszym, bo srebrnym bliźniaczym bratem medalu zakupionego przez Muzeum;
- ♦ Srebrny medal znanego absolwenta

Uniwersytetu Wrocławskiego Heinricha Foerстера, wybity 7 kwietnia 1875 r. z okazji objęcia przez niego funkcji arcybiskupa diecezji wrocławskiej, autorstwa wiedeńskiego medaliera Carla Radnitzkiego (srebro, średnica 22 mm);

- ♦ oraz graficzny portret doktora honoris causa UWr Roberta Herzoga, biskupa wrocławskiego w latach 1882–1886, wydany ok. 1885 r. (drzeworyt, 127 x 95 mm).

To „uzupełnienie” kolekcji nie byłoby możliwe, gdyby nie aktywność i negocjacyjne umiejętności zaprezentowane przez Ryszarda Młynarskiego, b. dyrektora Muzeum. Dziękujemy w imieniu zwiedzających nasze Muzeum.

Maria Kowalińska

Nowi nobliści UWr

Jakiś czas temu natknąłem się na dwóch laureatów Nagrody Nobla, których związki z Uniwersytetem Wrocławskim są bezsprzeczne: austriackiego biologa i zoologa Karla von Frischa oraz amerykańskiego fizyka pochodzenia niemieckiego Hansa Georga Dehmelta. Chciałbym pokrótce przedstawić ich sylwetki i osiągnięcia.

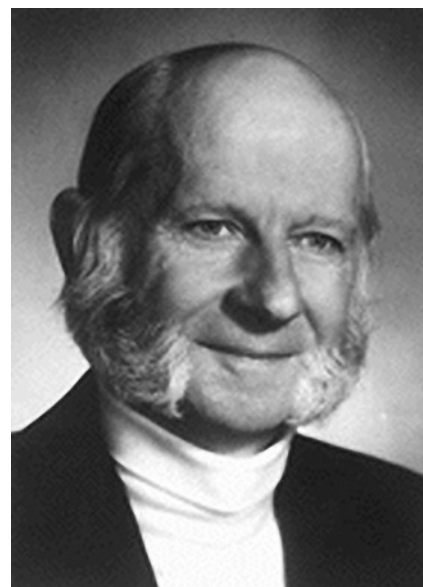
Karl von Frisch, urodził się 20 XI 1886 r. w Wiedniu, zmarł 12 VI 1982 r. w Monachium.

W autobiografii dostępnej na stronie Komitetu Noblowskiego można znaleźć informację, że w 1923 r. przeniósł się z Rostocka, gdzie pełnił funkcję dyrektora Fakultetu Zoologicznego, do Wrocławia. Inne źródła dodają: by objąć podobną funkcję. Jego – niestety dość skromna –teczka osobowa znajduje się w zasobach naszego Archiwum. W 1973 r. został laureatem Nagrody Nobla w dziedzinie fizjologii i medycyny za szczegółowy opis komunikowania się pszczół. Badaniem tej materii poświęcił ponad 60 lat swojego życia. Odkrył, że owe pracowite owady rozróżniają kolory, jednak spektrum światła widzialnego jest dla nich nieco przesunięte względem naszego i nie rozpoznają czerwieni, widzą za to ultrafioletową część widma. Idąc tym tropem, wykonał serię zdjęć kwiatów w ultrafiolecie i okazało się, że można dostrzec na nich pewien deseń mogący być znakiem rozpoznawczym dla poszukujących nektaru pszczół. Ale to nie wszystko: powracająca wraz nektarem pszczoła wykonuje w ulu swoisty taniec, w którym daje wskazówki innym co do lokalizacji pokarmu.

Karl von Frisch

Hans Georg Dehmelt, urodził się 9 IX 1922 r. w Görlitz. Emerytowany profesor Uniwersytetu Waszyngtona w Seattle, w autobiografii wspominał, iż w 1943 r. został skierowany przez niemiecką armię na Uniwersytet we Wrocławiu na roczne studia z fizyki. W tej dziedzinie otrzymał w 1989 r. Nagrodę Nobla za konstruowanie pułapek jonowych. Przybliżył realizację marzeń spektroskopii dążącej do tego, by móc zaobserwować pojedynczy atom lub jon w stałych warunkach przez dłuższy czas. Jego doświadczenia należały też do najbardziej dokładnych w elektrodynamice kwantowej. Po raz pierwszy w 1973 r. udało mu się wraz ze współpracownikami, rozwijając i redefiniując osiągnięcia wynalazcy pułapki

Hans Georg Dehmelt

jonowej Wolfganga Paula, zaobserwować w takiej pułapce pojedynczy elektron. W późniejszym czasie potrafił „uwięzić” także pojedynczy jon. Obecnie ta technika ma zastosowanie np. w zegarach atomowych.

Należy więc grono „naszych” noblistów poszerzyć o tych dwóch wybitnych uczonych.

Jarosław Suleja

Źródła: Richard Dawkins, Rzeka genów, Rozdział IV, Warszawa 2007.

http://nobelprize.org/nobel_prizes/medicine/laureates/1973/frisch-autobio.html

http://nobelprize.org/nobel_prizes/physics/laureates/1989/dehmelt-autobio.html

<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/220441/Karl-von-Frisch>

Demokracja w chińskim stylu

W dniach 13–15 listopada 2009 r. Wydział Nauk Politycznych i Administracji Publicznej Uniwersytetu w Wuhan nad JangcyKiang zorganizował międzynarodową konferencję na temat demokracji w chińskim stylu.

W konferencji wzięło udział ponad 100 uczonych z renomowanych uczelni wyższych Chin, a także licznych uniwersytetów zagranicznych m.in. z Berkeley, Bostonu, Cleveland, Londynu, Lyonu, z licznych uniwersytetów z Singapuru, Hongkongu, Korei. Z Polski zaproszono prof. Zbigniewa Wiktora z naszego uniwersytetu, który złożył do sekretariatu konferencji opracowanie pt. „China's development and perspectives in fast changing world” (Rozwój Chin i perspektywy rozwoju w szybko zmieniającym się świecie), napisane wspólnie z prof. Mieczysławem Rakowskim, em. profesorem Instytutu Ekonomii PAN w Warszawie, a także przedstawił referat w pierwszym dniu sesji pt. „Rozwój demokracji w dzisiejszej Polsce – jej analiza”.

Problematyka konferencji odzwierciedlała ważne kwestie życia publicznego, głównie politycznego we współczesnych Chinach. Kraj od ponad 30 lat odnosi niezwykle sukcesy na polu gospodarczym, socjalnym i międzynarodowym. Według danych Międzynarodowego Banku Światowego, Chiny znajdują się na trzecim miejscu pod względem wielkości PKB, ale biorąc pod uwagę wartość nabywczą juana, faktycznie są na drugim miejscu. Powoduje to wiele następstw w międzynarodowych stosunkach gospodarczych oraz pojawienie się nowych trendów we współczesnej globalizacji. Zrozumiałe jest więc wielkie zainteresowanie Chinami na całym świecie. Nie oznacza to, że wyrównał się poziom spożycia *per capita*, do tego jeszcze daleko, gdyż liczba ludności Chin jest 4-krotnie wyższa niż w USA, ale ustalenia wskazują, że obecny poziom życia w miastach chińskich jest zbliżony do Polski, natomiast wielkim problemem jest wieś, gdzie dochody są przeciętnie niższe niż w mieście 3,3 razy. A więc Chiny choć uczyniły olbrzymi postęp, mają jeszcze przed sobą wielkie zadania.

Jednym z tych problemów jest demokracja. Jak wiadomo, Chińska Republika Ludowa jest państwem socjalistycznym, w którym kierowniczą rolę odgrywa Komunistyczna Partia Chin. Liczy ona ponad 76 mln członków działających w 350 tys. organizacji. W Chinach działają też tzw. demokratyczne partie reprezentujące niektóre grupy inteligencji, a także drobnomieszczaństwa

Prof. Zbigniew Wiktor w I rzędzie (piąty od lewej) z uczestnikami konferencji

i narodowej burżuazji. Liczą one od stu kilkudziesięciu do kilku tysięcy członków, ogółem skupiają około 750 tys. członków, uznają hegemoniczną rolę KPCh, ich udział w mechanizmach władzy jest znaczący, np. ostatnio działacze tych partii stanowili ponad 15 proc. składu ogólnochińskiego Kongresu Przedstawicieli Ludowych (chińskiego parlamentu), ponad 30 tys. ich działaczy pełni odpowiedzialne funkcje na różnych szczeblach systemu politycznego Chin, w ostatnim okresie w składzie rządu jest dwóch członków partii demokratycznych. Można określić ten system jako kalicję stałą typu socjalistycznego.

W następstwie wprowadzenia przed 30 laty socjalistycznej gospodarki rynkowej do Chin napłynął gigantyczny kapitał liczony na około 2 bln dolarów. Władze zezwoliły także na rozwój kapitału własnego – wewnętrznego, w rezultacie około 2/3 dochodu narodowego wytwarzane jest w przedsiębiorstwach prywatnych, co pozwala zdefiniować ich ustrój jako kapitalizm państwowy, który pozostaje pod ścisłym kierownictwem socjalistycznego państwa i prawa, a także systemu finansowego kontrolowanego przez państwo. Rodzi to różnego rodzaju sprzeczności, które dość skutecznie rozwiązywane są przez system polityczny. Wielkim zagrożeniem dla stabilności politycznej Chin jest pozycja i rola tej nowej wielkiej burżuazji, która nie jest zorganizowana politycznie w jakąś opozycyjną partię, ale pewien realny wpływ na władzę ma.

W Chinach toczy się ostra walka polityczna i klasowa o przyszłość kraju, czego

odzwierciedleniem jest masowa korupcja, która nie jest tylko kwestią prawno-sądową, lecz masową patologią, która rodzi się na styku władzy i wielkiego biznesu. KPCh prowadzi z korupcją nieustanną walkę, ale ona odradza się niczym mityczna hydra w nowych i gigantycznych postaciach. Wymiar sprawiedliwości corocznie rozpatruje miliony spraw o korupcję, z całą surowością karani są najwyżsi skorumpowani urzędnicy, a nawet rocznie wykonuje się w Chinach kilka tysięcy wyroków śmierci. Kierownictwo chińskie uznało, że bardziej skutecznym instrumentem zwalczania korupcji jest aktywizacja ludzi pracy w zakładach pracy i w strukturach lokalnych w zarządzaniu oraz utrzymywaniu porządku i dyscypliny. Można to odczytać jako odchodzenie od dotychczasowych metod demokracji ludowej, w której lud na wszystkich szczeblach przy pomocy swych przedstawicieli i bezpośrednio będzie wykonywał władzę oraz sprawował kontrolę nad aparatem biurokratyczno-zarządzającym. Można to zdefiniować jako pewien przełom w mechanizmach sprawowania władzy.

W Chinach jednak droga do tego celu jest bardzo długa, a nawet stanowi pewną negację chińskich centralistycznych, kulturowych i biurokratycznych tradycji. W związku z tym muszą być zmienione dotychczasowe instytucje i mechanizmy kreacji elit politycznych, np. ordynacja wyborcza preferująca wyborców z miast, kwestia wyborów bezpośrednich przedstawicielstw politycznych na szczeblu prowincji i ogólnochińskiego Kongresu Przedstawicieli

Ludowych. Powinna być przewartościowa na tradycja konfucjańska, będąca ważnym elementem kulturowego lepszycza narodu chińskiego, która preferuje indywidualizm, silną centralną władzę państwową i odpowiednio przenosi te wartości na niższe poziomy funkcjonowania społeczeństwa. Wielką rolę pełnią najwyższe organizacje partyjne, nie zawsze wykorzystują one wielki potencjał aktywności społecznej w społecznościach lokalnych. Na nowo trzeba postawić kwestię współzarządzania zakładami pracy, szczególnie w przedsiębiorstwach prywatnych, gdzie często właściciele nie życzą sobie nie tylko organizacji KPCh, ale nawet związku zawodowego. Konferencja zgromadziła wielką liczbę uczonych, wygłoszono około 40 referatów na sesji plenarnej i w licznych panelach problemowych.

W bloku pytań i wystąpień po sesji plenarnej oraz panelach zgłoszono około 100 pytań i wystąpień dyskusyjnych do protokołu konferencji.

Dużą rolę pełniły kuluary, które w przezwach pozwalały na bliższe poznanie się, wymianę adresów i szczegółowych uwag. Organizatorzy, na czele z dziekanem prof. She Shuanghao, okazali się nadzwyczaj sprawni w organizacji wielkiego przedsięwzięcia naukowego, czemu towarzyszyła także znakomita oprawa lokalizacyjna, kulinarna i hotelowa, a także twórcza i koleżeńska atmosfera.

Dużym zainteresowaniem cieszyło się wystąpienie niżej podpisanego, który od dłuższego czasu przebywał na Uniwersytecie w Wuhan, gdzie przeprowadził cykl wykładów na temat marksizmu w Europie, a także systemu politycznego w Polsce.

Uniwersytet i Wydział Nauk Politycznych wyrażają duże zainteresowanie możliwościami szerszej współpracy między naszymi uczelniami i zwiększeniem liczby chińskich studentów na naszej uczelni. Może władze uniwersytetu rozważą propozycję utworzenia Centrum badań nad Chinami. We Wrocławiu jest wielu uczonych, którzy zajmują się Chinami. Należałoby wesprzeć organizacyjnie tę dotychczas rozproszoną aktywność naukową, co podniosłoby także prestiż naszego uniwersytetu.

Zbigniew Wiktor
Wuhan–Wrocław, wrzesień–grudzień
2009 r.

Autor jest profesorem nadzwyczajnym w Zakładzie Systemów Politycznych Instytutu Politologii UWr.

Pięćdziesiąt lat polonistyki w Macedonii. Wyróżnienia dla UWr

W dniach 21–25 października 2009 r. na Uniwersytecie św. Cyryla i Metodego w Skopiu odbyły się uroczystości jubileuszowe 50-lecia polonistyki w Macedonii.

W otwarciu jubileuszu wzięli udział m.in. prorektor Wydziału Filologicznego Uniwersytetu św. Cyryla i Metodego w Skopiu prof. Kole Vasilevski, dziekan Wydziału Filologicznego im. Blaže Koneskiego prof. Maksim Karanfilovski, przedstawiciele władz państwowych Borče Aleksoski z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Jovan Andonovski, p.o. szefa Gabinetu Ministra Spraw Zagranicznych RM, oraz ambasador RP w Macedonii Karol Bachura, któremu towarzyszyli konsul Sławomir Łuczak i Anna Łuczak, attaché ds. konsularnych, nauki i ekonomii. W uroczystościach jubileuszowych uczestniczyli również liczni goście z Polski i Macedonii oraz z innych krajów.

Z okazji jubileuszu kilkunastu placówkom akademickim i indywidualnym badaczom z Polski oraz Macedonii, najbardziej zasłużonym dla rozwoju macedonistyki, przyznane zostały wyróżnienia rektora Uniwersytetu św. Cyryla i Metodego oraz dziekana Wydziału Filologicznego im. Blaže Koneskiego. W gronie wyróżnionych znalazł się też Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wroclawskiego. Letnia Szkoła Języka Polskiego, którą kieruje prof. Anna Dąbrowska, otrzymała od dziekana Wydziału Filologicznego dyplom uznania, a Instytut Filologii Słowiańskiej UWr, którego dyrektorem jest prof. Anna

Wyróżnienie dla Instytutu Filologii Słowiańskiej UWr od dziekana Uniwersytetu w Skopiu

Paszkiewicz, wyróżniony został plakietą dziekana. Prof. Jan Sokołowski z Instytutu Filologii Słowiańskiej UWr otrzymał plakietę rektora Uniwersytetu św. Cyryla i Metodego. W ramach jubileuszu odbyło się kilka imprez o charakterze naukowym i kulturalnym. W dniach 23 i 24 października odbyła się VIII Polsko-Macedońska Konferencja Naukowa, podczas której na dwóch sesjach plenarnych i w sekcjach wygłoszono ponad 60 referatów. Na sesji plenarnej referaty wygłosili: Zuzanna Topolińska, Włodzimierz Pianka, Jan Sokołowski, Krzysztof Wroclawski

i Bogusław Zieliński. Konferencję poprzedziła prezentacja wydawnictw polskich uniwersytetów: „Żeglarze pamięci. Antologia współczesnej literatury macedońskiej” (UAM, Poznań), „Polska i Macedonia. Bibliografia. Komentarze. Studia” (UW, Warszawa). Uroczystą oprawę miała promocja dzieł w tomów długofalowego projektu badawczego „Polski~macedoński. Gramatyka konfrontatywna”, która odbyła się w Auli Macedońskiej Akademii Nauk i Sztuk (MANU). Oprócz uczestników konferencji naukowej w promocji wzięli udział:

ambasador RP Karol Bachura, prezes MANU Georgi Stardelov, pierwszy prezydent niepodległej Macedonii Kiro Gligorov i liczni członkowie Akademii. Słowo wstępne wygłosił Georgi Stardelov, a promotorami byli prof. Włodzimierz Pianka (UWr) i prof. Jan Sokołowski (UWr), którzy w swych wystąpieniach zwrócili uwagę na doniosłe znaczenie projektu dla językoznawstwa słowiańskiego i typologicznego. Następnie głos zabrala prof. Zuzanna Topolińska – współinicjatorka (wraz z prof. Bożidarem Vidoeskim) i koordynatorka projektu.

Również w MANU miała miejsce uroczystość wręczenia medalu im. Blaže Koneskiego prof. Krzysztofowi Wrocławskiemu z UW, który to cenne wyróżnienie otrzymał w uznaniu za działalność badawczą nad folklorem macedońskim.

W uruchomieniu studiów polonistycznych na uniwersytecie w Skopiu i podjęciu prac w zakresie polsko-macedońskiej konfrontacji gramatycznej wielki udział miał prof. Bożidar Vidoeski (1920–1998), wybitny macedoński sławista i wielki przyjaciel Polski. Za swoje zasługi został on wyróżniony Krzyżem Kawalerskim Orderu Polonia Restituta, doktorem h.c. Uniwersytetu Śląskiego i członkostwem PAU. Wiele zawdzięcza polonistyka i macedonistyka w Skopiu naszej wybitnej sławistce prof. Zuzannie Topolińskiej, która od początku lat osiemdziesiątych mieszka i pracuje w Macedonii. W Macedońskiej Akademii Nauk i Sztuk, której jest członkiem zwyczajnym, stworzyła dynamicznie działające Centrum Lingwistyki Arealnej. Placówka ta utrzymuje współpracę z renomowanymi ośrodkami naukowymi w Europie i Ameryce. Od początku istnienia Centrum współpracuje z nim Jan Sokołowski. W latach 1983–1999 prof. Zuzanna Topolińska pracowała jako *visiting professor* w Katedrze Slawistyki. Wykształciła liczne grono młodych badaczy pracujących dziś na Uniwersytecie, w Instytucie Języka Macedońskiego i MANU. Problematyką polonistyczną zajmują się m.in. Germanija Šoklarova-Ljorovska, Milica Mirkulovska, Elena Petroska, Stanislava-Staša Tofoska, Lidia Tanuševska, Veselinka Labroska, Ubavka Gajdova, Angelina Pančevska, Sonja Milenkovska. Ścisłe związki z nauką polską, w tym również ze slawistyką wrocławską, łączą prof. Milicę Mirkulovską, autorkę cennych prac dotyczących polsko-macedońskiej konfrontacji gramatycznej. W ubiegłym roku prof. Topolińska otrzymała prestiżową nagrodę „Polonicum” przyznaną za „wybitne osiągnięcia w krzewieniu języka polskiego oraz wiedzy o polskiej kulturze i historii”.

Dyplom dla Szkoły Języka Polskiego dla Cudzoziemców UWr

Wyróżnienie dla prof. Jana Sokołowskiego od rektora Uniwersytetu w Skopiu

Prof. Zuzanna Topolińska mówi o projekcie „Polski~macedoński. Gramatyka konfrontatywna”

Prof. Jan Sokołowski przedstawia projekt „Polski~macedoński...”, w I rzędzie (od lewej): dziekan Maksim Karanfilovski, ambasador RP Karol Bachura, b. prezydent Macedonii Kiro Gligorov, prezes MANU Georgi Stardelov, Anna Domska, attaché RP w Macedonii

Ponadto w ramach jubileuszu odbyły się „Dni Polskiej Kultury w Macedonii”, na które złożyły się: wystawa polskiego plakatu przygotowana przez studentów polonistyki, multimedialny program poetycki i Polski Wieczór Kabaretowy. W ostatnim dniu jubileuszu uczestnicy mieli możliwość wyjazdu do wsi Nebregovo, gdzie zwiedzili przekształcony na muzeum dom rodzinny Blaže Koneskiego, wybitnego macedońskiego pisarza, historyka literatury i językoznawcy, jednego z najbardziej kreatywnych kodyfikatorów macedońskiego języka literackiego, doktora h.c. Uniwersytetu Wrocławskiego. Warto przypomnieć, że godność tę Blaže Koneski otrzymał w 1973 r., a promotorem jego był prof. Marian Jakóbiec, według którego Koneski był postacią „na miarę człowieka renesansowego”. To właśnie prof. Jakóbiec

zapoczątkował w końcu lat czterdziestych prowadzone do dziś na Uniwersytecie Wrocławskim badania w dziedzinie macedonistyki. Dobre wyobrażenie o dokonaniach macedońskiej polonistyki i polsko-macedońskich kontaktach naukowych daje wydany z okazji jubileuszu tom „50 godini na polonistikata vo Makedonija” zawierający cenną bibliografię. Należy podkreślić znakomitą organizację jubileuszu. Wielka to zasługa wypróbowanych przyjaciół Polski, w szczególności polonistek: prof. Milicy Mirkulovskiej i mgr Lidii Tanuševskiej oraz dziekana Wydziału Filologicznego prof. Maksima Karanfilovskiego. Polonistycy macedońskiej życzymy 100 lat i wielu nowych sukcesów!

(SJA)

Europejska Konferencja Molekularnego Magnetyzmu ECMM

W dniach 4–7 października 2009 r. w Centrum Kongresowym Politechniki Wrocławskiej odbyła się Europejska Konferencja Molekularnego Magnetyzmu ECMM, której organizatorem był Europejski Instytut Molekularnego Magnetyzmu (EIMM), Uniwersytet Wrocławski i Europejski Program MAGMANet. Na konferencji gościło ponad 200 uczonych z całej Europy, także z Japonii i Ameryki.

Prezentowane i dyskutowane były wyniki badań oraz osiągnięcia światowych laboratoriów naukowych we wszystkich dziedzinach magnetyzmu molekularnego, w skład którego wchodzi m.in. nanomagnetyki molekularne, przewodniki magnetyczne, wyłączniki magnetyczne czy magnetyki optyczne. Szczególną uwagę w ramach omawianych tematów poświęcono problemowi współpracy z przemysłem w zakresie wdrażania nowych technologii do procesów produkcyjnych.

Magnetyzm, będący podstawowym zagadnieniem konferencji, stanowi potężną siłę w naturze, dotąd jeszcze mało poznaną, a odkrycie wszystkich zasad rządzących nim może prowadzić do przełomowych odkryć i wynalazków. Obecnie znajduje on zastosowanie w nowoczesnej produkcji, począwszy od motorów elektrycznych po najnowsze komputery. Najlepszym przykładem zastosowania materiałów magnetycznych są szybkie koleje magnetyczne, a wśród nich koleje TGV i szybkie pociągi japońskie, termiczne sensory z magnetycznymi wyświetlaczami transformujące ciepło lub światło na energię mechaniczną, materiały kontrastowe stosowane w metodach rezonansowych używanych w medycynie czy magnetyczne nanocząstki wykorzystywane w lekach nowej generacji.

Spotkanie ECMM 2009 odbywające się we Wrocławiu zostało zrealizowane w ramach Europejskiego Programu MAGMANet – Sieć Doskonałości (Network of Excellence) jako zwieńczenie okresu jego działalności, której punktem docelowym było stworzenie Europejskiego Instytutu Molekularnego Magnetyzmu z siedzibą we Włoszech. EIMM skupia obecnie najważniejsze laboratoria chemiczne z dziesięciu krajów Europy, dysponujące najnowocześniejszym sprzętem laboratoryjnym do badań specyficznych oddziaływań magnetycznych, w tym również pracujący pod kierunkiem prof. Jerzego Mrozńskiego zespół

Magnetyzmu Molekularnego i Nowych Materiałów z Uniwersytetu Wrocławskiego, zespół prowadzony przez prof. Barbarę Sieklucką z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i grupę prof. Grzegorza Kamienniarza z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

W czasie trwania konferencji odbyło się spotkanie w gabinecie rektora Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Marka Bojarskiego oraz prorektora ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą prof. Adama Jezierskiego z przedstawicielami Zarządu

Europejskiego Instytutu Molekularnego Magnetyzmu. Zgromadzeni goście zapoznali się z bogatą historią Uniwersytetu Wrocławskiego, a także mieli okazję podziwiać zbiory uniwersyteckiego Muzeum i Wieżę Matematyczną.

Więcej informacji na temat Europejskiego Instytutu Molekularnego Magnetyzmu można znaleźć na oficjalnej stronie internetowej Instytutu: <http://www.eimm.eu/>.

Monika Nahorska

<http://ecmm.stud.wchuwr.pl>

European Conference on Molecular Magnetism ECMM

Wroclaw 4-7 October 2009

Topic

This Conference on Molecular Magnetism is planned as the main European forum for presentation and discussion of research results in all aspects related to molecular magnetism. It is an initiative created in the framework of the European Network of Excellence MAGMANet and now is being continued by European Institute of Molecular Magnetism EIMM involving leading laboratories from 10 countries, but open to any researchers active in this field and particularly to those wishing to join this Institute. All aspects of molecular magnetism, from the materials preparation, physical characterisation and theory, will be considered and among them the following main topics:

- > Molecular nanomagnets
- > Switchable magnetic materials and optical magnets
- > Photo-induced magnetism
- > Conducting magnets
- > Molecular routes to nanostructured magnets

- > Modelling and theory
- > Materials processing
- > Devices and applications
- > New Materials
- > Instrumentation

Organizing Committee

International Advisory Committee Daniele Gatteschi (Chairman, EIMM) Marco Affronte (EIMM) Manuel Almeida (EIMM) Klaus Anthon (EIMM) Jean-Pierre Bucher (CNRS-EIMM) Peter Day (EIMM) Silvio Decurtis (EIMM-EIMM) Tahir M. D. (EIMM) Fernando Palacio (EIMM) Annie Powell (EIMM-EIMM) Jan Reedijk (EIMM-EIMM) Jaime Veciana (EIMM)	International Scientific Committee Eugenio Coronado Miralles (Chairman, UVEG) Azzedine Bouissou (CNRS-EIMM) Fernando Luis (EIMM) Angel Millan (EIMM) Roberto Sessoli (EIMM) Richard Wippeny (EIMM)	Local Organizing Committee Jerzy Mrozinski (Chairman, UNIWRO-CJ) Alina Bielecka (UNIWRO-CJ) Bożena Kalinina (UNIWRO-CJ) Grzegorz Kamieniarz (UAM) Julia Kisk (UNIWRO-CJ) Monika Nahorska (UNIWRO-CJ) Barbara Sieklucka (UJAG) Katarzyna Świątek (UNIWRO-CJ) Mirosław Węziak (UNIWRO-CJ)
---	---	---

Deadlines

- > Early registration: **Until June 30, 2009**
- > Late registration: **After June 30, 2009 and until July 20, 2009**
- > Abstract submission to be considered as an oral presentation: **June 30, 2009**
- > Late abstract submissions: **July 25, 2009**

Contact

Prof. dr hab. Jerzy Mrozinski

Faculty of Chemistry, University of Wrocław

F. Joliot-Curie 14, 50-383 Wrocław, Poland

e-mail: jmroz@wchuwr.pl

Aktywny jak student geologii

Członkowie Studenckiego Koła Naukowego Geologów nie mają czasu na nudę. Mimo wielu zajęć na uczelni zawsze znajdują czas na pracę w swoim kole. W 2009 r. udowodnili wielokrotnie, że to, co student geologii lubi najbardziej, to wyjazdy terenowe i obcowanie z przyrodą.

W styczniu członkowie SKNG pojechali do kopalni soli kamiennej w Kłodawie, gdzie przekonali się na własne oczy jak wygląda budowa diapiru solnego. Po labiryncie chodników oprowadził ich dr Stanisław Burliga, który od wielu lat tam pracuje naukowo. Objął on młodym geologom m.in. tektonikę solną, technologię górnictwa stosowaną w kłódzkiej kopalni oraz zaprowadził w unikatowe miejsca, gdzie można było zebrać wiele ciekawych minerałów z grupy halogenków.

Po wyjeździe na dalekie Kujawy przyszedł czas na zwiedzenie zakładów górniczych na Dolnym Śląsku. Studenci Koła Naukowego Geologów odwiedzili m.in. kamieniołomy w Strzegomiu i Siedlimowicach. Mgr Stanisław Madej, dr Paweł Raczynski i dr Adam Szuszkiewicz pokazali różne odmiany petrograficzne granitów oraz ciekawe minerały – m.in. beryl, muskowit i zeolity.

Innym z dolnośląskich zakładów górniczych, który odwiedzili wrocławscy geolodzy, była kopalnia „Rudna” w Lubinie należąca do KGHM. Tutaj zajęcia poprowadził dr Adam Szuszkiewicz na głębokości ponad 1000 metrów! Największą ciekawostką był tam stary szyb poeksploatacyjny, w którym dzisiaj płynie mała podziemna rzeka. Wokół jej brzegów nieustannie narasta piękna zielona sól kamienna ze świetnie wykształconymi regularnymi kryształami.

Jeszcze ciekawsze było pobieranie próbek, które wymagało nie lada ostrożności. Należało stuknąć młotkiem w brzeg, na którym się stało, ale na tyle dokładnie, aby nie zarwał się on w złym miejscu. Inaczej można było wpaść do zimnej i mocno zasolonej podziemnej rzeczki. Ale nie tylko zieloną sól przywieźli z Rudnej kołowicze – każdy na pamiątkę wziął też po kawałku szczotki zielonego gipsu, którą należało wyjąć z kałuży w starym, pogórnym chodniku.

Jeszcze w listopadzie członkowie SKNG pojechali do kopalni rud cynku i ołowiu w Olkuszu, gdzie mogli zobaczyć jak eksploatuje się to cenne polskie złożo. Mogli też wzbogacić swoje kolekcje minerałów o sfaleryt, markasyt i galenę.

Oprócz poznania najsłynniejszych polskich złóż studenci z Instytutu Nauk Geologicznych poznawali także geologię Sudetów podczas badań terenowych m.in. w Rudach Janowickich. Znaleźli też czas na wspinanie się na najwyższe szczyty tego masywu górskiego – Krzyżną i Sokolik.

SKNG zrealizowało także wyjazdy poza granice naszego kraju – w 2009 r. zorganizowali obozy naukowe w Maroku i na Półwyspie Apenińskim.

Doświadczeniami zdobytymi w terenie oraz w trakcie własnych badań geolodzy z SKNG chętnie dzielili się podczas wielu organizowanych odczytów. Opiekę merytoryczną nad referatami kołowiczów sprawował ich opiekun dr Waldemar Sroka. Dzięki liczным wyjazdom studenci z Koła zgromadzili po każdym zbior ciekawych okazów skalnych, które zaprezentowali podczas grudniowej Giełdy Minerałów, Skamieniałości i Wyróbów Jubilerskich, zdobywając wyróżnienie za swoją ekspozycję.

Zbieranie minerałów na hałdzie w Miedziance

Przy ścianie polihality w Kłodawie

Nic więc dziwnego, że Studenckie Koło Naukowe Geologów zdobywa coraz większą popularność na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska Uniwersytetu Wrocławskiego. Bogaty plan pracy oraz współpraca z pracownikami akademickimi Instytutu Nauk Geologicznych UWr sprawiają, że studenci pracujący w SKNG nie mają czasu na nudę.

Wszystkich pasjonatów geologii zapraszamy do odwiedzenia strony internetowej Koła – www.ing.uni.wroc.pl/~skng i do wstąpienia w jego szeregi! Naprawdę warto!

Piotr Wojtulek

Autor jest przewodniczącym Studenckiego Koła Naukowego Geologów w kadencji 2009/2010; członkiem Koła wybierającym przewodniczącego na rok akademicki.

Studencki Ruch Naukowy – szanse i perspektywy rozwoju

W dniach 5–6 listopada 2009 r. odbyła się w Warszawie konferencja pt. „Studencki Ruch Naukowy – szanse i perspektywy jego rozwoju”. Organizatorem spotkania była Rada Konsultacyjna ds. Studenckiego Ruchu Naukowego Uniwersytetu Warszawskiego.

Organizacje studenckie zrzeszają coraz więcej młodych ludzi, którzy chcą rozwijać swoje pasje i zainteresowania. Doskonałą możliwością rozwoju dają koła naukowe.

Ciekawe i ambitne projekty realizowane przez studentów często wzbudzają wiele podziwu i uznania. Aktywność studencka przyczynia się nie tylko do rozszerzania perspektyw wśród młodych ludzi, lecz także wpływa pozytywnie na kształtowanie wizerunku uczelni. Sprzyja to również nawiązywaniu współpracy między różnymi ośrodkami akademickimi w Polsce. Chęć jej pogłębienia skłoniła członków Rady Konsultacyjnej ds. Szkolnictwa Wyższego Uniwersytetu Warszawskiego do zorganizowa-

fol. Ryszard Cach

nia spotkania, na które zostali zaproszeni przedstawiciele organizacji nadzorujących działalność kół naukowych. Organizacje te często różnią się nazwami. Najczęściej są to komisje (np. samorządowe) lub rady. Na Uniwersytecie Wrocławskim jest to Rada Kół Naukowych, będąca ciałem doradczym prorektora ds. studenckich. W konferencji uczestniczyli z artykułami nt. studenckiego ruchu naukowego na swoich uczelniach przedstawiciele Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Zielonogórskiego i naszej uczelni.

W ramach konferencji przeprowadzono kilka paneli dotyczących takiej tematyki, jak: pozauniwersyteckie źródła finansowania ruchu naukowego, jego promocja czy zasadność integracji ruchu naukowego na poziomie ogólnokrajowym. Posłużyły one do przedstawienia rozwiązań funkcjonujących na poszczególnych uczelniach oraz wymiany poglądów i doświadczeń odnoszących się do przyjętych standardów działania niektórych z nich. Zastanawiano się również nad rolą Rad Kół Naukowych w promowaniu studenckiego ruchu naukowego. Poszukiwano także nowych rozwiązań służących nawiązywaniu i polepszaniu współpracy kół naukowych różnych uczelni, mając nadzieję, że przyczyni się to do tworzenia ciekawych, interdyscyplinarnych przedsięwzięć.

Konferencja odbywała się równolegle z posiedzeniem Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej. Pierwszego dnia została więc zorganizowana dyskusja z udziałem prorektorów szkół wyższych. Uniwersytet Wrocławski reprezentował prof. Ryszard Cach, prorektor ds. nauczania. Studenci przygotowali krótkie prezentacje pokazujące najważniejsze aspekty funkcjonowania kół naukowych. Prezentacja Uniwersytetu Wrocławskiego zawierała przede wszystkim podstawowe informacje o Radzie, zasady funkcjonowania oraz system finansowania kół naukowych. Po prezentacjach odbyła się debata, w której poruszano temat roli kół naukowych w podnoszeniu standardów nauczania.

Prorektorzy zgodnie podkreślali ogromną rolę kół naukowych w poszerzaniu wiedzy, rozwijaniu umiejętności i kształtowaniu osobowości młodych ludzi. Dyskusja ta stworzyła niezwykle cenną możliwość rozmowy władz uniwersyteckich i studentów. Każdy uczestnik debaty ze swojej perspektywy dzielił się własnymi refleksjami z innymi uczestnikami debaty.

Konferencja była nie tylko okazją do rozmów i debat na poziomie międzyuniwersyteckim, lecz także umożliwiła podjęcie działań w kierunku rozwoju studenckiego ruchu naukowego. Uzgodniono zasady współpracy Rad Kół Naukowych i innych organizacji nadzorujących koła. Uczestnicy

konferencji zostali zaproszeni przez członków Rady Kół Naukowych UWr na organizowane w dniach 27–28 listopada Dni Kół Naukowych. Było to spotkanie integracyjno-szkoleniowe, które zostało uroczystie otwarte przez prorektora ds. studenckich prof. Teresę Łoś-Nowak.

Podsumowując, można stwierdzić, że warto ze sobą współpracować, bo dzięki temu można wymieniać się doświadczeniami, wprowadzać skuteczniej nowe rozwiązania, korzystać z sukcesów i uczyć się na błędach innych. Dlatego cieszy, że takie spotkania są organizowane, i mam nadzieję, że będą one dalej mogły być tak wspaniałą okazją do rozmów i dyskusji.

Zarząd Rady Kół Naukowych Uniwersytetu Wrocławskiego

Przewodnicząca: Justyna Mielczarek

Wiceprzewodniczący: Tomasz Wysocki

Skarbnik: Agata Murawska

Sekretarz: Karolina Tryszpiot

Pozostali członkowie: Emilia Baran, Kamil Bałuk, Filip Clapka, Grzegorz Gałek, Sylwia Kogut, Sabina Kurpiela, Kacper Monczar,

Ewelina Myśków, Dominika Pawcenis, Anna Rambiert, Robert Prus

Zapraszamy do odwiedzenia strony RKNu:

www.rkn.uni.wroc.pl

Justyna Mielczarek

O działalności Teatru IFKiKA

Teatr IFKiKA, czyli Inicjatyw Formalnej Komedii i Klasyki Alternatywnej, to teatr studencki założony w 2008 r. przy Instytucie Studiów Kłasyk, Śródziemnomorskich i Orientalnych Uniwersytetu Wrocławskiego. Zespół powstał z inicjatywy studentek kultury śródziemnomorskiej będących wówczas na II roku.

Pierwszym przedstawieniem grupy była komedia Arystofanesa „Thesmoforie” w reżyserii Ewy Szymielewicz. Jej premiera odbyła się w Browarze Mieszczańskim w czerwcu 2008 r. i była przychylnie przyjęta przez przybyłą publiczność. Kolejny spektakl „Listy heter”, wystawiony we wrocławskim klubie Alive w lipcu 2009 r. potwierdził doskonałą formę artystek – studentek. Przedstawienie było oparte na utworach Alkifrona o tym samym tytule oraz „Rozmowy heter” Lukiana. Składa się z kilkunastu etiud i nie ma jednolitej fabuły.

11 stycznia 2009 r. „Thesmoforie” zostały wystawione we wrocławskim Teatrze Lalek ku

foto: Filip Lupa

ogromnej ucieście publiczności. Spektakl potwierdził po raz kolejny doskonałą formę artystek i mamy nadzieję, że stał się zachętą do podejmowania kolejnych inicjatyw twórczych.

A co o tym teatralnym przedsięwzięciu sądzą studentki?

– Praca w teatrze jest niesamowitą przygodą. Myślę, że każdą z nas scena w znacznym

stopniu zmieniała, jednym dodała odwagi, w innych obudziła uśpione dotychczas emocje – mówi Anna Rambiert. – Nasze sztuki rodzą się nie tylko podczas prób, lecz także w trakcie wieczornych spotkań i rozmów na uczelni. Pomysłów jest zawsze bez liku, ale każdy trzeba długo dopracowywać, aby stworzyć coś, co warto pokazać. „Listy heter” były moim pierwszym zagranym spektaklem w IFKiKA, który obudził teatralne wspomnienia z dawnych czasów, pozwolił poprawić warsztat oraz przeżyć wspaniałą emocjonalną przygodę. Anna dzieli się radością z tego powodu, że „Thesmoforie”, ich pierwszy

odświeżony spektakl, trafiły na małą scenę Teatru Lalek i zyskały wielki aplauz wśród publiczności. – Sala pękała w szwach, ale na szczęście wierni widzowie nie pogardzili podłogą. Z perspektywy dźwiękowca wydarzenie było niezwykle. Myślę, że aktorki przeżyły występ jeszcze mocniej – dodaje.

– Za każdym razem, kiedy ktoś mnie pyta o teatr, o to, ile czasu mi pochłania, odpowiadam, że ogromnie dużo. Często też przychodzą chwile zwątpienia, brak chęci do pracy nad warsztatem ze względu na inne obowiązki – dzieli się refleksją Maja Miziur. – Ale warto dużo pracować,

ponieważ radość i satysfakcja są wprost proporcjonalne do wysiłku włożonego w pracę – twierdzi. – Teatr pochłania energię, ale wiąże się również z dobrą zabawą podczas prób, pozwala na odkrywanie nowych pasji i umiejętności. Nieodłącznymi elementami gry aktorskiej są stres i duma, kiedy przebywa się na scenie, i to prawdziwego teatru – Teatru Lalek, gdy słyszy się brawa i słowa: gratuluję przedstawienia! Opiekę nad zespołem grupy teatralnej sprawuje mgr Ewa Szymielewicz.

Ilona Matuszczak

Dzień Judaizmu

Ustanowiony w 1997 r. przez Episkopat Polski Dzień Judaizmu w Kościele katolickim jest obchodzony corocznie 17 stycznia, kiedy to przypada Wigilia Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan. Współorganizatorem wrocławskich obchodów było Koło Naukowe Sznirole Perele z naszej uczelni.

Choć historia sięga początków XX wieku, pierwsze inicjatywy mające na celu zwrócenie uwagi chrześcijan na istniejące między nimi podziały powstały już w XIX wieku. Tradycyjnie Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan kończy się świętem Nawrócenia św. Pawła Apostoła.

We Wrocławiu Dzień Judaizmu w Kościele katolickim zorganizowano w tym roku 16 stycznia w Auli Papieskiego Wydziału Teologicznego już po raz siódmy. W programie był pokaz filmu „Cud purimowy”, koncert tradycyjnej muzyki żydowskiej w wykonaniu Ireny Urbańskiej & Klezmerów, promocja książki ks. prof. Mariusza Rosika i wrocławskiego rabinu Icchaka Rapoporta oraz znakomity wykład obu nauczycieli na temat poematu „Pieśń nad pieśniami. Część oficjalną zakończyła modlitwa o szacunek dla wyznawców judaizmu i chrześcijaństwa, po której nastąpiło otwarcie targów kultury żydowskiej połączone z degustacją tradycyjnych potraw kuchni żydowskiej i pokazem tańców żydowskich w wykonaniu siostr zakonnych pod opieką Marty Koronkiewicz, studentki polonistyki Uniwersytetu Wrocławskiego.

Podobnie jak w latach ubiegłych, tak i w tym roku na prośbę siostry Sybilli ze Zgromadzenia Sióstr Maryi Niepokalanej członkowie Koła Naukowego Sznirole Perele ze Studium Kultury i Języków Żydowskich przy Uniwersytecie Wrocławskim chętnie wzięli udział w przygotowaniu tej ważnej uroczystości.

Targi kultury żydowskiej stały się dla nas pretekstem do ponownego pokazania wystawy „Jidiszer Jiszew in Niderszlezje 1945–1950” prezentowanej w 2009 r. w gmachu głównym Uniwersytetu Wrocławskiego. Koło Naukowe przygotowało potrawy kuchni żydowskiej, praktyczną naukę języka jidysz i hebrajskiego, promocję książek o tematyce żydowskiej Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego, stoisko z informacją na temat kultury żydowskiej oraz Studium Kultury i Języków Żydowskich. Bez pomocy merytorycznej i praktycznej naszych niezwykle opiekunek – wykładowczyń, dr Agnieszki Jagodzińskiej i dr Joanny Lisek, na targach nie byłoby zbyt wiele atrakcji. Dziękujemy!

Agnieszka Ilnicka

Autorka jest przewodniczącą KN Sznirole Perele. Wśród organizatorów byli: Duszpasterstwo Akademickie „Przystań”, Koło Naukowe Sznirole Perele z UW, Koło Naukowe Teologów PWT i Agnieszka Rybarczyk.

List od s. Sybilli ze Zgromadzenia Sióstr Maryi Niepokalanej, organizatorki uroczystości Dnia Judaizmu we Wrocławiu
Zastanawiam się, w jaki sposób przeprowadzana jest rekrutacja do Studium, że znalazło się tam TYLE Wspaniałych Studentów. W tym roku studenci z Waszego Studium podczas przygotowań do Dnia Judaizmu i w trakcie trwania obchodów przekroczyli wszelkie moje oczekiwania i wyobrażenia o idealnej współpracy. Podziwiam Wasze zaangażowanie w to, co robicie, ogromny entuzjazm (choćby śpiewanie podczas gotowania), duże poświęcenie i wspaniałą życzliwość wobec siebie wzajemnie i wobec innych. Jeśli Dzień Judaizmu tak nam we Wrocławiu wychodzi, to przede wszystkim dlatego, że robicie to ze szczerem, bezinteresownym i osobistym zaangażowaniem. To jest największa nasza siła, inaczej

Świecznik Chanukowy – chanukija, kopia zwoju Tory, świecznik szabatowy, alfabet do nauki języka jidysz

mielibyśmy prawdopodobnie „sztywne” spotkanie przedstawicieli obu religii i wymówkę, że u nas też coś się dzieje. Zachwyliło mnie, może najbardziej, Wasze dojrzałe podejście do organizacji. Każdy wywiązał się ze swojego zadania doskonale, a wiele osób zostało do samego końca, resztkami sił sprzątając dokładnie salę. Myślę, że na taką postawę wpływają także w pewien sposób Wasi Wykładowcy. To nie częsta sytuacja, by wykładowcy tak angażowali się osobiście w działalność swoich studentów. Niezwykłe i wspaniałe!

Nie oszukujmy się, jeśli dialog, to tylko przy prawdziwym zaangażowaniu, dlatego we Wrocławiu to Wy przede wszystkim jesteście motorkiem autentycznego dialogu chrześcijańsko-żydowskiego. Dziękuję za wszystko!

s. Sybilla

S. Sybilla i rabin Icchak Rapoport

Zbiory Biblioteki Uniwersyteckiej w portalu Europeana

Od grudnia zasoby polskich bibliotek cyfrowych można oglądać w Europeanie, jednym z najbardziej popularnych europejskich portali. Co trzynasta polska pozycja pochodzi z Biblioteki Cyfrowej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Europeana oferuje internautom już ponad 4,5 mln cyfrowych wersji publikacji z zasobów różnych instytucji wszystkich krajów Unii Europejskiej. Ponad 300-tysięczny zbiór polskiej Federacji Bibliotek Cyfrowych został włączony do unijnej biblioteki wirtualnej 11 grudnia. Około 24 tysiące dokumentów udostępniła Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Wrocławskiego, która pod względem zasobności jest czwartą polską biblioteką cyfrową. Największa i najstarsza jest Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa, w której znajdują się aż 94 tysiące pozycji, m.in. ze zdigitalizowanej części zbiorów Biblioteki Kórnickiej, Biblioteki Raczyńskich i poznańskich uczelni. Druga co do wielkości jest pozostająca w gestii Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Polska Biblioteka Internetowa (ok. 32 tys. plików), a trzecia regionalna Kujawsko-Pomorska BC (ok. 30 tys. plików).

Za upartą realizacją marzenia o stworzeniu polskiego systemu rozproszonych bibliotek i włączenie go do europejskiej sieci wielkie uznanie należy się Zespołowi Bibliotek Cyfrowych Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego, który przygotowuje i ulepsza informatyczne narzędzie, koordynuje funkcjonowanie polskich bibliotek w sieci krajowej i międzynarodowej.

Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Wrocławskiego oficjalnie inaugurowała działalność

cztery lata temu. W grudniu 2005 r. udostępniła internautom – po roku wcześniejszych przygotowań – 6,5 tys. pozycji. Dziś w jej zbiorach jest ok. 23 tysięcy zdigitalizowanych tekstów, 996 obrazów i 15 filmów wideo. Wszystko można odszukać i obejrzeć za pośrednictwem portalu Europeana.

– Przez cztery lata naszą stronę www.bibliotekacyfrowa.pl odwiedziło ponad 3,3 mln internatów. Znajdą u nas cyfrowe wersje cennych zabytków piśmiennictwa ze zbiorów na Piasku: rękopisów, inkunabułów, starych druków. Mogą przekartkować „Magazyn Miłośników Matematyki” czy „Przegląd Uniwersytecki”. Dzięki współpracy z Wydawnictwem Internetowym Złote Myśli mamy ponad setkę popularnych poradników w postaci e-booków – wylicza Tomasz Kalota, szefujący sekcji digitalizacji zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego. – Ciągłe jednak zbyt mało jest książek współczesnych. Bariere stanowią trudności z uzyskaniem licencji od autorów i wydawnictw. Niektóre publikacje, właśnie z powodu ograniczeń prawnych, można oglądać tylko na terminalach w czytelnich, a więc nie na domowych komputerach, jak marzyliśmy – tłumaczy. – Może teraz, gdy nasze zasoby są widoczne w europejskiej bibliotece, naukowcy będą częściej decydować się na publikację swoich prac w formie elektronicznej?

Najintensywniej z Biblioteką Cyfrową UWr współpracuje Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii. Powstała nawet oddzielna kolekcja o nazwie Prawnicza Biblioteka Cyfrowa, w której znajdują się nie tylko dzieła o wartości historycznej, lecz także podręczniki i opracowania autorów współczesnych. Są tu dostępne także „Wrocławskie Studia Erazmiańskie. Zeszyty Studenckie”, zawierające prace studentów i doktorantów.

– Teraz te publikacje są widoczne w Europeanie, co daje młodym naukowcom szansę, aby zaistnieć na międzynarodowym forum nim ukończą studia – podkreśla Tomasz Kalota.

Jak wygląda top lista naszej wirtualnej ksiąźnicy? Na pierwszej pozycji niezmiennie od 4 lat utrzymuje się „Kodex Napoleona z przypisami”. Xiąg trzy”, który przeglądano ponad 6,6 tysiąca razy. Drugi jest e-book Internetowego Wydawnictwa Złote Myśli o zarządzaniu jakością (5,3 tys. czytelników), na trzecim miejscu znajduje się zaś „Gospodarowanie za pomocą planowania: analiza krytyczna” Wiesława Sameckiego (4,2 tys. wejść).

Ciągle w nielicznym gronie autorów współczesnych, którzy zgodzili się na umieszczenie swoich książek w BCUWr jest prezydent Rafał Dutkiewicz. Gdy w wyszukiwarce portalu Europeana wstukałam nazwisko Dutkiewicz, system odnalazł: rękopis wspomnień powstańca wielkopolskiego Antoniego Dutkiewicza, dwie podobizny profesora prawa Walentego Dutkiewicza (1798–1882) oraz „Nowe horyzonty” prezydenta Wrocławia. Czy innych autorów nie skusi możliwość zaprezentowania swoich prac w europejskiej sieci?

Małgorzata Porada-Labuda

Wieści ze Spitsbergenu

To już ostatni list pisany nocą z Polskiej Stacji Polarnej na Spitsbergenie. Nie, nie ostatni w cyklu tylko w czasie tej nocy polarnej! Wszyscy zimownicy z niecierpliwością oczekują już na pierwszy wschód Słońca, który u nas nastąpi 11 lutego. Mamy nadzieję, że warunki pogodowe pozwolą nam cieszyć się widokiem tarczy słonecznej po 104 dniach jej nieobecności u nas. Zazwyczaj w dniu pierwszego wschodu w nieodległym (ponieważ oddalonym o nieco ponad 136 km w linii prostej) Longyearbyen (stolicy Svalbardu) odbywa się z tej okazji festyn – Słońce jest witane niezwykle uroczystości. Ciekawostką jest, że ostatni zachód nie jest powodem do świętowania... Zapewne i my, zimownicy XXXII Wyprawy Polarnej IGF PAN odpowiednio uroczystości powitamy naszą najbliższą gwiazdę. Święta, święta i po świętach... Wielokrotnie wszyscy wypowiadają te słowa. Również na Polskiej Stacji Polarnej odczuwa się ten subtelny smutek za minionymi chwilami. Za rok wszyscy zimownicy będą spędzać Boże Narodzenie w gronie swoich krewnych, lecz pamięć o świętach *Anno Domini 2009* na zawsze pozostanie w naszych wspomnieniach. Póki co, minionie chwile przypominają nam śląskie makówki i stopy pierogów w zamrażarkach – dysponując

garnkami o minimalnej pojemności 15 litrów trudno jest ugotować niewielką ilość jedzenia... Dopiero postawienie wszystkich dań na wigilijnym stole uświadomiło nam, że chyba za dużo wszystkiego przyrządziliśmy! Na szczęście nieco opróżnione już zamrażarki umożliwiają bezpieczne przechowanie wigilijnych potraw na inną okazję. Po wielkim „obżarstwie” w czasie Wigilii zimownicy zapragnęli spędzić pierwszy dzień świąt aktywnie: niemal wszyscy udali się na „pomiar terenowy” na nieodległy lodowiec Werenskiolda. Ten wyjazd był o tyle pożądany, że przez ostatnie 2 tygodnie byliśmy praktycznie uwięzieni w pomieszczeniach stacji ze względu na bardzo

silny wiatr i zamieć śnieżną. Spacer w taką pogodę są bardzo niebezpieczne – łatwo zgubić drogę, a do tego zagubione i bardzo głodne niedźwiedzie polarne mogą krążyć w niewielkiej odległości od stacji. Co prawda od 25.09.2009 r. nie widzieliśmy żadnego z nich, lecz ślady pozostawione na świeżym puchu śnieżnym przekonały nas, że jesteśmy często „podglądani” (i to z odległości zaledwie 20–30 m!) przez tutejszych, „rdzennych” mieszkańców. Na razie pak lodowy, który odpowiada za „transport” niedźwiedzi z północy na południe Svalbardu, jest słabo widoczny na obrazach satelitarnych (dostępnych na stronie http://iup.physik.uni-bremen.de:8084/amsr/Svalbard_nic.png), ale są duże szanse, że już w ciągu najbliższych kilku tygodni dotrze do naszego fiordu (widoczny jest wyraźny „jęzor” pływającego lodu na wschód i południe od wyspy Edge’a). Chyba wszyscy polarnicy troszkę na to liczą – to doskonała okazja do zrobienia wspólnych zdjęć, którymi można dzielić się ze znajomymi i rodziną po powrocie.

Nowy Rok został przez nas powitany niezwykle uroczystości, a sylwestrowe szaleństwo rozpoczęliśmy od... grillowania! Nie przeszkodziło nam, że nasz zapas węgla drzewnego dawno się skończył, a temperatura powietrza była poniżej zera. Grillując mięso w tak trudnych warunkach, musieliśmy uciekać się do „nieprzepisowych” środków: gwałtownemu stygnięciu wierzchniej strony mięsa zapobiegaliśmy, dmuchając na nią opalarką do zdzierania starej farby (jest to urządzenie wielofunkcyjne i często stosowane przez nas np. do rozgrzewania zasysanego przez traktor powietrza, co ułatwia rozruch starego diesla). Głównym powodem tego, by tak oryginalnie rozpocząć celebrowanie nadejścia Nowego Roku, było zaćmienie Księżyca, które można było obserwować w ostatnim dniu 2009 roku. Zbyt długo nie mogliśmy wytrzymać na zewnątrz i zaraz po skonsumowaniu przyrządzonych kawałków mięsiska już w budynkach

stacyjnych oczekiwaliśmy na nadejście Nowego Roku 2010. Został on powitany przez nas fajerwerkami miotanymi z pistoletów sygnałowych, na co dzień wykorzystywanych do płoszenia niedźwiedzi polarnych. Nawet w trakcie tej radosnej chwili należy pamiętać o bardzo ważnej zasadzie: nigdy nie wolno odpalać rakiet czerwonych, które są zastrzeżone do wzywania pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia człowieka. Każdy, kto zauważy na morzu bądź dzi kim łodzi odpaloną czerwoną raketę jest zobowiązany do podjęcia odpowiednich czynności ratowniczych. Najczęściej ogranicza się to do powiadomienia wyspecjalizowanych służb (tzw. Search And Rescue), które natychmiast sprawdzają otrzymany sygnał. Ta zasada raczej nie obowiązuje na „cywilizowanych” terytoriach – wystarczy obserwacja kolorów fajerwerków odpalanych przy różnych okazjach, aby przekonać się, że czerwony nie jest zarezerwowany do wzywania pomocy.

Koniec grudnia i początek stycznia zaznaczył się na południowym Spitsbergenie obfitymi opadami śniegu: w ciągu zaledwie 2 tygodni utworzyła się zwarta pokrywa śnieżna. Ma ona różną grubość – od kilkudziesięciu centymetrów (na płaskich obszarach) do kilku metrów (za skałami lub budynkami). Duża ilość śniegu to dla nas powód do radości z wielu przyczyn: mamy ułatwione pozyskiwanie wody pitnej (woda w jeziorze skończyła się pod koniec grudnia i aż do końca maja czeka nas codzienne ładowanie śniegu) i doskonałe warunki do jazdy na skuterach śnieżnych. Świeży śnieg ma małą gęstość, co oznacza, że do wytopienia z niego kilkuset litrów wody musimy wrzucić kilka lub kilkanaście metrów sześciennych tej substancji do naszego zbiornika! Zasypane śnieżne, które utworzyły się wokół zawietrznych ścian naszej stacji, są już tak wysokie, że niemal zupełnie uniemożliwiają wyglądanie przez okna (jeszcze do niedawna wszystko za oknami było czarne z powodu nocy polarnej, a teraz jest białe...). Dotychczas to my wyglądaliśmy przez nie, by np. zobaczyć, co robią nasze dzielne psy – teraz to psy leżą tuż za oknem i wypatrują, co ciekawego dzieje się w stacji. Ostatnio doszło do pewnego incydentu z udziałem psa: mianowicie skwapliwie wykorzystał on niedomknięte drzwi do pomieszczenia, w którym było przygotowane jedzenie dla nich... i wyżał trzy pełne miski! Po czym z wielkim wyrzutem patrzył na zimownika, który nakarmił pozostałą trójkę, a jemu nic nie dał... Te czworonożne stworzenia zdają się mieć tylko jeden cel w życiu: jak najwięcej się najęść! W ich przepastnych żołądkach nie raz zniknęło wystawione tylko na chwilę, celem wystudzenia, jedzenie... Na jednej z wypraw doszło do pewnego

nieprzyjemnego incydentu: do stacji przyjechali norwescy goście, którzy mieli na saniach zastrzelonego renifera. Niestety, nie powiedzieli o tym zimownikom i bez troski weszli do środka, pozostawiając cenne trofeum na zewnątrz... Łatwo sobie wyobrazić radość psa, który w danym dniu nie był przywiązany do łańcucha: z renifera zostało trochę najmniej atrakcyjnych części. Na naszej wyprawie doszło na razie tylko do jednego pogryzienia siedzenia w skuterze zostawionym tylko na chwilę w zasięgu łańcucha Rudego – wymaga ono teraz kapitalnej naprawy.

Ubiegły rok zakończył się dość sensacyjnym odkryciem: monitorowana przez geomorfologów z Uniwersytetu Wrocławskiego warstwa aktywna wieloletniej zmarzliny (nie „wiecznej”, ponieważ wieczne „jest tylko odpoczywanie”, jak mawiał pewien znany wrocławski geomorfolog) nadal nie jest zamrożona. Dzięki zainstalowanym zmarzlinomierzom mamy możliwość ciągłej kontroli procesu zamarzania, który według wskazań tego przyrządu zatrzymał się na głębokości 130 cm! Dla niewtajemniczonych kilka słów wyjaśnienia: otóż na Spitsbergenie mamy do czynienia z zamrożoną aż do głębokości kilkuset metrów warstwą litosfery – nazywa się to wieloletnią zmarzliną (permafrostem), która latem rozmarza do głębokości kilku metrów (w zależności od typu podłoża), tworząc tzw. warstwę

aktywną. Jak wynika z badań prowadzonych w latach wcześniejszych, warstwa ta ulegała ponownemu zamarznięciu w połowie listopada. Mamy styczeń, a warstwa aktywna nadal nie jest zamrożona! Wynikać to może z wyjątkowości klimatycznej minionego roku (najcieplejszy listopad w historii badań meteorologicznych w Polskiej Stacji Polarnej) i być może jest to „odpowiedź” na ocieplanie się klimatu w skali globalnej. Dalsze monitorowanie tych procesów umożliwi określenie kierunku ewentualnych zmian.

W ubiegłym miesiącu wspominałem o rozpoczęciu przez glaciologów z Uniwersytetu Śląskiego we wrześniu 2009 roku monitoringu czoła lodowca Hansa przy użyciu dalmierza laserowego i radaru jachtowego. Już wstępne wyniki są niezwykle zachęcające: okazuje się, że nawet zimą klif lodowy przemieszcza się i to w iście „sprinterskim” tempie – oczywiście jak na lodowiec...

Na Spitsbergen „trafiłem” dość niedawno – po raz pierwszy moja noga dotknęła tego przepięknego zakątka świata w 2004 roku. Od tego czasu mam możliwość obserwować, jak niezwykle dynamicznym procesom ulega tutejsza przyroda: zarówno ta ożywiona, jak i nieożywiona. Z ciekawszych przykładów ze świata biotycznego to jaskółka, która w tym roku w drugiej połowie sierpnia latała po terenie stacji w poszukiwaniu odpowiedniego miejsca do schronienia się. Prawdopodobnie ta wyprawa w nieznane skończyła się dla niej tragicznie, a my nie jesteśmy pewni, czy jest to przykład na zwiększanie się jej północnego zasięgu występowania, czy też była pasażerem „na gapę” na jakimś statku przepływającym w pobliżu Spitsbergenu. Z innych ciekawostek faunistycznych można wymienić pojawienie się w rzekach południowego Spitsbergenu gorbuchy – wędrownego gatunku łososia. Został on zaobserwowany w tutejszych rzekach przez ichtiologa z naszego Uniwersytetu, który od wielu lat prowadzi badania nad populacją golca arktycznego (to też ryba łososiowata). W tutejszych jeziorach znalazł on niezwykle wdzięczny obiekt do badań: na skutek dynamicznych procesów geomorfologicznych dochodzi czasami do zmian charakteru i kształtu cieków wodnych, które odprowadzają wody powierzchniowe z tutejszych jezior, co powoduje swoiste „uwięzienie” w nich niewielkiej grupy osobników golca arktycznego. Wówczas nie mają one możliwości powrotu do morza i muszą przystosować się do życia w bardzo ubogiej w substancje pokarmowe (dla golców są to owady w stadium larwalnym) słodkiej wodzie, która na dodatek zamarza zimą (ale tylko na powierzchni). Taka uwięziona populacja ryb krzyżuje się między sobą w dość

wąskiej grupie, dając początek nowym pokoleniom o ściśle określonych cechach osobniczych (pula genowa takiej populacji nie jest zbyt urozmaicona). Golce „jeziorne” dość znacznie różnią się wyglądem od gółców oceanicznych – te ostatnie są potężne i tłuste, a „nasze” spitsbergeńskie niezwykle chude, przy czym potrafią dożyć kilkudziesięciu lat.

Rok 2010 rozpoczął się katastroficznym wydarzeniem: trzęsienie ziemi na Haiti pochłonęło ponad kilkadziesiąt tysięcy ofiar! Stacja sejsmiczna monitorująca ruchy skorupy ziemskiej, a znajdująca się w Polskiej Stacji Polarnej, również zarejestrowała fale sejsmiczne wzbudzone przez to odległe trzęsienie ziemi. A najciekawsze jest to, że w niecałe 12 godzin po trzęsieniu na Haiti aktywowała się „nasza” strefa aktywna sejsmicznie: o godzinie 10 UTC wystąpiły wstrząsy w odległym o 60 km na wschód od Polskiej Stacji Polarnej Storfjorden, a ich siłę oceniono na 4,8 stopnia w skali Richtera. 13.02.2008 r. podczas zimowania XXX Wyprawy Polarnej również w tym samym miejscu znajdowało się epicentrum najsilniejszego w historii badań sejsmicznych Norwegii trzęsienia ziemi: 6,2 stopnia! Wstrząsy były tak silne, że dawały się odczuć w pomieszczeniach stacyjnych (choć

fot. Sebastian Sikora

niektórzy zimownicy sądzili, że to silne podmuchy wiatru poruszają stacją). Siła tego rocznego „trzęsienia ziemi” była tak duża, że kontaktowano się z nami z biura Gubernatora Svalbardu z zapytaniem, czy nic nie uległo zniszczeniu.

Przyroda Svalbardu (tak nazywaliśmy archipelag, a Spitsbergen to jego największa wyspa) jest niezwykle wdzięcznym „poligonem badawczym” dla naukowców. Już niedługo

zabiorę państwa na „wycieczkę” po Stacji Polarnej im. Stanisława Baranowskiego Uniwersytetu Wrocławskiego oraz opowiem o innych ciekawostkach polarnych i specyfice życia tutaj. A póki co – pozdrawiam serdecznie ze śnieżnobiałego Polskiego Domu Pod Biegunem!

Sebastian Sikora

Listy

Wrocław, 7 grudnia 2009 r.

DO SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ UNIwersYTETU WROCLAWSKIEGO

My, doktorantki i doktoranci Uniwersytetu Wrocławskiego, z dniem 7 grudnia 2009 roku rozpoczęliśmy akcję protestacyjną.

Stypendium doktoranckie, jakie oferuje się nam w zamian za prowadzenie badań naukowych na rzecz uczelni, wynosi 1050 zł. Kwota ta nie zmieniała się od siedmiu lat, podczas gdy w tym samym czasie koszty życia we Wrocławiu wzrosły prawie trzykrotnie. 1050 zł to kwota, za jaką we Wrocławiu nie sposób przeżyć. Jako doktoranci nie jesteśmy objęci ubezpieczeniem społecznym. Wyjątkowo dramatyczna jest w związku z tym sytuacja młodych matek, które nie mogą liczyć na płatny urlop macierzyński. Dlatego też prawo ludzkie do posiadania rodziny i dzieci wśród doktorantów jest fikcją. Od momentu likwidacji hotelu asystenta uczelnia nie gwarantuje nam również praktycznie żadnej pomocy mieszkaniowej, stąd skazani jesteśmy na wynajem mieszkań po cenach rynkowych, co wielu z nas spycha w autentyczną nędzę.

Warto zaznaczyć, że na Wydziale Nauk Społecznych, Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych, a także Wydziale Filologicznym większość z nas w ogóle nie otrzymuje stypendiów doktoranckich.

Doktoranci i doktorantki Uniwersytetu Wrocławskiego przez cały okres trwania doktoratu prowadzą badania naukowe, których wyniki są publikowane w renomowanych czasopiśmie naukowych. To z naszej strony ważny wkład w pozycję uczelni na polskiej i międzynarodowej scenie naukowej. Natomiast przez swoje zaangażowanie w pracę dydaktyczną dążymy do stałego wzrostu poziomu nauczania na Uniwersytecie. Swoją pracą przynosimy uczelni wymierne korzyści, jednak sami nie możemy liczyć na godne wynagrodzenie za nasz wysiłek. Stąd też kariera na Uniwersytecie Wrocławskim staje się coraz mniej atrakcyjną alternatywą wobec możliwości studiowania i pracy w całej Unii Europejskiej, a także wobec ofert czelni amerykańskich, które przyciągają coraz więcej naszych absolwentów. Powstrzymanie drenażu mózgów i zapobieżenie sytuacji, w której polskie uczelnie kształcą (za pieniądze polskich podatników) na potrzeby uczelni zachodnich i amerykańskich cenionych na świecie, młodych naukowców, powinno leżeć na sercu nam wszystkim.

Przeszło rok trwają nasze starania o podwyższenie stawki stypendium ustalonej

7 lat temu. Dziś rozpoczynamy akcję, której celem jest zwrócenie uwagi na naszą sytuację i uzyskanie środków na podwyższenie stypendiów o 300 zł, co w pewnym stopniu zwiększy szansę na godne warunki życia. Jesteśmy głęboko rozczarowani i przygnębieni stosunkiem władz uczelni do naszych problemów. Być może nasze problemy nie wydają się istotne, gdyż jesteśmy najskromniej reprezentowaną grupą społeczności akademickiej w organach Uniwersytetu Wrocławskiego. Zniechęcenie, poczucie rezygnacji i frustracja pośród nas rośnie, dlatego prosimy Państwa o pomoc w obronie naszych interesów i naszej godności. Liczymy na państwa konkretne wsparcie w rozmowach z władzami uczelni.

Doktorantki i Doktoranci UWr
www.doktoranci.uni.wroc.pl

❖❖❖

Komentarz do odezwy

Doktoranci Uniwersytetu Wrocławskiego to każdego roku około 1300 młodych ludzi, którzy przez cztery lata studiów doktoranckich prowadzą badania naukowe, reprezentują uczelnię na licznych konferencjach i w wydawnictwach naukowych, a także biorą aktywny udział w kształceniu przyszłych absolwentów Uniwersytetu. Są też grupą, z której rekrutuje się przyszłą kadrę naukową uczelni – grupą niestety bardzo zaniedbaną. Tylko niewiele ponad połowa doktorantów otrzymuje stypendium, którego wysokość (od siedmiu lat jest to 1050 zł) i tak nie wystarcza na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych i utrzymanie doktoranta.

W szczególnie trudnej sytuacji są młodzi naukowcy kierunków eksperymentalnych, jak chemia czy biotechnologia, którym specyfika badań uniemożliwia podejmowanie dodatkowej pracy zarobkowej. To z ich inicjatywy rok temu Samorząd Doktorantów podjął starania o poprawę sytuacji materialnej doktorantów. Od marca 2009 roku wielokrotnie prowadzono w tej sprawie rozmowy z JM Rektorem, który decyduje o minimalnej wysokości stypendiów, i dziekanami, z których budżetów stypendia są wypłacane. Z polecenia JM Rektora wykonana została analiza finansowa, na podstawie której doktoranci zaproponowali takie zmiany w wypłacaniu stypendiów, by w jak najmniejszym stopniu obciążały budżety wydziałów. Sejmik Doktorantów sformułował postulaty i propozycje, które zostały przedstawione kolegium rektorsko-dziekańskiemu w czerwcu 2009 roku. Wydawało się wtedy, że propozycja zyskała akceptację władz, a ostateczny kształt rozwiązań miał zostać przedstawiony

przez wydziały. W październiku okazało się jednak, że sytuacja pozostała bez zmian. Efektów nie przyniosły też dalsze rozmowy z władzami uczelni. Zarówno JM Rektor, jak i dziekani zadeklarowali brak środków na podwyższenie wysokości stypendiów lub zwiększenie miejsc stypendialnych dla doktorantów.

Pragniemy podkreślić, że podwyżka wysokości stypendium doktoranckiego nie jest naszym jedynym celem, a podejmowane przez nas działania nie są skierowane przeciwko władzom uczelni. W polepszeniu warunków naszego życia widzimy bowiem wielką szansę na zapewnienie Uniwersytetowi Wrocławskiemu wykwalifikowanej kadry, której dobro uczelni oraz przyszłość nauki polskiej leżą na sercu. Dlatego też Samorząd Doktorantów zdecydował się przystąpić z dniem 7 grudnia 2009 roku do akcji protestacyjnej. Nadzwyczajny Sejmik Doktorantów powołał Komitet Protestacyjny, który rozpoczął na uczelni akcję informacyjną i w imieniu doktorantów sformułował niniejszą odezwę. Jest ona aktualna szczególnie teraz, kiedy opracowywany jest podział dotacji dydaktycznej i środków pozabudżetowych rektora na 2010 rok.

Komitet Protestacyjny Doktorantów
Uniwersytetu Wrocławskiego

❖❖❖

Odpowiedź na list doktorantów „Do społeczności akademickiej Uniwersytetu Wrocławskiego”

W liście przedstawiciele doktorantów UWr „Do społeczności akademickiej Uniwersytetu Wrocławskiego” przedstawiono jednostronnie problematykę statusu tej grupy w naszej uczelni. Autorzy listu mocno podkreślają, że wysokość stypendium doktoranckiego w Uniwersytecie nie zmieniła się od trzech lat. Kolegium Rektorsko-Dziekańskie zauważa jednak, że problem ten nie wynika ze złej woli władz uczelni, ale spowodowany jest brakiem wzrostu nakładów finansowych przesyłanych przez MNiSW na ten cel. Sygnatariusze zapominają również, że wielu z nich korzysta z innych źródeł finansowania dostępnych na poszczególnych wydziałach. Wydział Chemii, wspomniany w komentarzu do listu, gdzie „młodzi naukowcy...”, którym specyfika badań uniemożliwia podejmowanie dodatkowej pracy zarobkowej, oferuje doktoratom uczestnictwo w grantach badawczych zespołów naukowych, w których przygotowują doktoraty. Z tego tytułu zawierane są z nimi umowy-zlecenia lub umowy o dzieło. Prawie wszystkie zespoły naukowe mają granty z MNiSW lub inne. Doktoranci mają również własne

granty badawcze (tzw. promotorskie) z MNiSW lub granty uniwersyteckie, uczestniczą lub będą uczestniczyć w badaniach finansowanych ze środków unijnych (np. z Programów Operacyjnych Innowacyjna Gospodarka, EIT+). Biorą udział w podziale dotacji statutowej w swoich macierzystych zespołach badawczych, o ile mają publikacje naukowe, mogą wykonywać w miarę istniejących potrzeb prace usługowe w laboratoriach wydziałowych (np. wykonywać pomiary, prace administracyjne). Dotyczy to głównie niektórych doktorantów III i IV roku. Ogółem ze wszystkich źródeł Wydział Chemii, na którym studiuje ok. 80 doktorantów, w 2009 r. wypłacił im kwotę 254 095 zł.

Wydział Matematyki i Informatyki przeznacza część środków z badań własnych i działalności statutowej na wspieranie doktorantów. Otrzymali oni w zeszłym roku jednorazowo premie, w formie umowy autorskiej, w kwocie 2000–2500 zł, której wysokość była związana z postępami na studiach i zaangażowaniem w inne prace na rzecz Instytutu Matematycznego. Oprócz tego Instytut współfinansuje im wyjazdy krajowe i zagraniczne. Średnio jeden doktorant otrzymuje wsparcie pozwalające na dwa, trzy wyjazdy naukowe rocznie (krajowe lub zagraniczne). Ośmiu doktorantów ma granty promotorskie. Wpłaty honorariów z tego tytułu wahały się w 2009 roku od 4500 do 15 000 zł. Również w Instytucie Informatyki umowy opiewały w 2009 roku

na kwoty od 2100 do 5100 zł. Doktoranci Instytutu realizują również obecnie 4 granty promotorskie i kilka grantów innego typu. Honorarium w granie promotorskim wynosi od 4000 do 12 000 zł rocznie. Niektórzy doktoranci prowadzą inne prace na rzecz wydziału (np. specjalistyczna obsługa informatyczna zajęć podyplomowych, biblioteki czy USOS). Orientacyjna roczna suma wypłat z tych tytułów może wynosić 1000–5000 zł na osobę.

Również pozostałe wydziały starają się wspierać swoich doktorantów przez realizację grantów promotorskich, z których otrzymują oni honoraria. Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska z tytułu grantów wypłacił swoim młodym naukowcom 80 405 zł, z tytułu godzin nadliczbowych Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych wypłacił 95 760 zł, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii – 92 704 zł, a Wydział Filologiczny – 54 850 zł. Na Wydziale Fizyki i Astronomii wszyscy doktoranci biorą udział w pracach badawczych i z tego tytułu uczestniczą w podziale środków z dotacji statutowej (finansowanie wyjazdów na konferencje oraz umowy o dzieło za publikacje naukowe). Średnia wysokość umowy to 1500 zł w skali roku. Wydział Nauk Społecznych pokrywa swoim doktorantom delegacje związane ze zbieraniem materiałów potrzebnych do napisania pracy doktorskiej oraz koszty uczestnictwa w konferencjach. Podobną politykę prowadzi również inne wydziały.

Ponadto doktoranci o niskich dochodach rodzinnych mogą ubiegać o pomoc socjalną oferowaną przez UWr, a najlepsi korzystają również ze stypendiów naukowych. Przykładowo na Wydziale Fizyki i Astronomii ok. 25 % najbardziej aktywnych doktorantów otrzymuje stypendia naukowe w wysokości 200–300 zł miesięcznie. Stwierdzenie, że „od likwidacji hotelu asystenta uczelnia nie gwarantuje nam również praktycznie żadnej pomocy mieszkaniowej”, uważamy za krzywdzące. Doktoranci jako studenci trzeciego stopnia kształcenia w systemie bolońskim mogą starać się o zakwaterowanie w domach studenckich, a likwidacja hotelu asystenckiego była koniecznością spowodowaną nakazem służb przeciwpożarowych.

Władze rektorskie i dziekańskie Uniwersytetu Wrocławskiego zauważają problemy doktorantów. Opisujące kroki mają wspierać materialnie rozwój doktorantów. Jednak podniesienie stypendiów doktoranckich w obecnej sytuacji może spowodować zaburzenie płynności finansowej wydziałów. Niestety, nakłady ministerialne na naukę są corocznie ograniczane, a wpływy z działalności pozabudżetowej spadają. Te fakty powodują, że władze poszczególnych wydziałów muszą prowadzić racjonalną politykę finansową.

Kolegium Rektorsko-Dziekańskie

Stopnie naukowe doktora

Stopień naukowy doktora otrzymali

9 czerwca 2009 r.

- ♦ **Alicja Walerich**, Instytut Filologii Germańskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa, mistyki
Wyobrażenia i obraz w procesie mistycznym. Jan od Krzyża i Edyta Stein
Promotor: prof. Feliks Przybylak
- ♦ **Wojciech Poros**, Instytut Filologii Słowiańskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, współczesnego języka rosyjskiego
Ogłoszenie drobne jako gatunek mowy w języku polskim i rosyjskim
Promotor: prof. Krzysztof Kusał

1 lipca 2009 r.

- ♦ **Piotr Krzysztof Sorokowski**, Instytut Psychologii
dr nauk humanistycznych w zakresie psychologii
Długość nóg jako wyznacznik atrakcyjności fizycznej i sukcesu reprodukcyjnego człowieka
Promotor: prof. Andrzej Szmajke

- ♦ **Katarzyna Werszner-Ganczarek**, Instytut Pedagogiki
dr nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki
Kształcenie i adaptacja społeczno-zawodowa młodzieży z dysfunkcją wzroku w Wielkiej Brytanii
Promotor: prof. Mieczysław Adamczyk
- ♦ **Klaudia Kościelska**, Instytut Historyczny
dr nauk humanistycznych w zakresie historii, historii średniowiecznej
Średniowieczne ordalia. Prawna, polityczna i religijna rola sądów bożych oraz ich krytyka we wczesnośredniowiecznej Europie Zachodniej
Promotor: prof. Rościław Żerelik

3 lipca 2009 r.

- ♦ **Anna Dorota Chorzalska**, Wydział Biotechnologii
dr nauk biologicznych w zakresie biochemii
Badania nad biologiczną rolą oddziaływań spektrynowych domen wiązania ankiry z lipidami błon w układach modelowych oraz

w błonach naturalnych i żywych komórkach
Promotor: prof. Aleksander F. Sikorski

7 lipca 2009 r.

- ♦ **Barbara Broszkiewicz**, Instytut Filologii Polskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa, dydaktyki historii literatury polskiej
Wychowanie przez sztukę. Edukacja literacko-teatralna dzieci i młodzieży we współczesnej polskiej szkole
Promotor: prof. Marian Ursel
- ♦ **Paweł Urbaniak**, Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej
dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa
Życie literackie we Wrocławiu w latach 1976–2008
Promotor: prof. Andrzej Zawada
- ♦ **Agnieszka Wandel**, Instytut Informatyki Naukowej i Bibliotekoznawstwa
dr nauk humanistycznych w zakresie bibliologii, bibliotekarstwa współczesnego

Model funkcjonowania bibliotek publicznych w Polsce i we Francji. Analiza porównawcza
Promotor: prof. Marta Skalska-Złat

♦ **Anna Poznańska**, Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej
dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa, dziennikarstwa i komunikacji społecznej
Komunikacja medialna a sfera publiczna. Szanse i zagrożenia

Promotor: prof. Leszek Koczanowicz (DSW we Wrocławiu)

♦ **Marcin Piotr Walczyński**, Instytut Filologii Angielskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa

Żywy język. Wybrane aspekty języka Tok Pisin w prasie (na przykładzie gazety „Wantok”)
Promotor: prof. Leszek Berezowski

♦ **Anna Kamińska**, Instytut Filologii Polskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, językoznawstwa polskiego/i kognitywnego

Teoria integracji pojęciowej w gramatyce. Wybrane zjawiska składniowe
Promotor: prof. Jan Miodek

♦ **Monika Wołoszyn-Domagala**, Instytut Filologii Angielskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, językoznawstwa kontaktu
The Polish Language in Contact with American English in the North-Eastern US
Promotor: prof. Leszek Berezowski

♦ **Monika Spławska-Murmyło**, Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej
dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa, medioznawstwa
Dziennikarstwo i ich problemy zawodowe w czasopiśmie „Press” (1996–2006)
Promotor: prof. Jerzy Jastrzębski

♦ **Izabela Grad**, Instytut Filologii Polskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa, filmoznawstwa, historii literatury polskiej i angielskiej
Obecność dramatów Williama Shakespeare’a w kinematografii światowej po 1944 roku. Problemy przekładu intersemiotycznego i transferu kulturowego w kontekście estetyki filmowej

Promotor: prof. Marcin Cieński

♦ **Emil Pasierski**, Instytut Filologii Polskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa, historii literatury polskiej XX w.
Gamma i Omega – historia wzajemnych relacji Jerzego Putramenta i Czesława Miłosza
Promotor: prof. Joanna Pyszny

♦ **Joanna Lempart-Winnicka**, Instytut Filologii Germańskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa, językoznawstwa stosowanego

The determinants of the glottodidactic process from the constructivist perspective (An investigation of early school language

teaching practice in Poland)

Promotor: prof. Roman Lewicki

♦ **Maria Śliwińska**, Instytut Informatyki Naukowej i Bibliotekoznawstwa
dr nauk humanistycznych w zakresie bibliologii, bibliotekoznawstwa, informacji naukowej
Zarządzanie biblioteką naukową w warunkach wprowadzania nowych technologii
Promotor: prof. Bohdan Ryszewski (UWM)

9 lipca 2009 r.

♦ **Maciej Barys**, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii, chemii organicznej
Synteza, struktura i właściwości hemiaminali zawierających pierścienie triazolowy

Promotor: prof. Leszek Ciunik

♦ **Wojciech Gil**, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii, chemii nieorganicznej
Kompleksy rodu z karbonami N-heterocyklicznymi jako katalizatory reakcji organicznych
Promotor: prof. Anna M. Trzeciak

♦ **Krzysztof Haufa**, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii, chemii fizycznej i teoretycznej
Badania oddziaływań N-metyloacetamidu, wybranych dioli i aminoalkoholi z wodą metodami spektroskopii oscylacyjnej i chemii teoretycznej

Promotor: prof. Mirosław Czarnecki

♦ **Katarzyna Krauzy-Dziedzic**, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii, chemii nieorganicznej
Aryloksanowe kompleksy tytanu i cyrkonu w katalizie i syntezie materiałów tlenkowych
Promotor: prof. Piotr Sobota

♦ **Iwona Król-Starzomska**, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii, chemii fizycznej i teoretycznej
Badanie równowag asocjacji i przeniesienia protonu w układach z wiązaniem wodorowym
Promotor: prof. Maria Rospenk

♦ **Anna Malinowska**, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii, chemii nieorganicznej
Katalityczne reakcje tworzenia nowych wiązań C–C
Promotor: prof. Teresa Szymańska-Buzar

4 września 2009 r.

♦ **Wojciech Ryszard Drzewicki**, Instytut Nauk Geologicznych
dr nauk o Ziemi w zakresie geologii
Przyczyny zmienności składu izotopowego siarki w osadach i w wodzie Zbiornika Sulejowskiego
Promotor: prof. Mariusz Orion Jędrysek

15 września 2009 r.

♦ **Przemysław Klusik**, Instytut Matematyczny
dr nauk matematycznych w zakresie matematyki, procesów stochastycznych i procesów Markowa oraz zastosowań matematyki

Strategie zabezpieczające instrumenty pochodne

Promotor: prof. Zbigniew Palmowski

♦ **Jakub Zwierz**, Instytut Matematyczny
dr nauk matematycznych w zakresie matematyki, procesów stochastycznych i procesów Markowa
Stochastyczne modele rynków finansowych z insiderem

Promotor: prof. Aleksander Janicki

♦ **Jakub Gismatullin**, Instytut Matematyczny
dr nauk matematycznych w zakresie matematyki, teorii grup
G-zwartość i grupy
Promotor: prof. Ludomir Newelski

22 września 2009 r.

♦ **Małgorzata Hołyńska**, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii, chemii nieorganicznej
Badania strukturalne produktów redukcji Renanów(VII) chlorowodorem
Promotor: prof. Tadeusz Lis

♦ **Wojciech Zawartka**, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii, chemii nieorganicznej
Kompleksy palladu kationami imidazolowymi jako prekursorzy katalizatorów reakcji tworzenia wiązań C–C
Promotor: prof. Anna M. Trzeciak

♦ **Katarzyna Majbroda**, Instytut Filologii Polskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa
Odmienna perspektywa w badaniach literackich. Wybrane zagadnienia i dyskurs feministycznej krytyki literatury w Polsce po 1989 roku

Promotor: prof. Wojciech Soliński

♦ **Ewa Rudnicka**, Instytut Filologii Angielskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, językoznawstwa teoretycznego
Semantics of English and Polish bare NPs In cross-linguistic

Promotor: prof. Bożena Rozwadowska

♦ **Katarzyna Dziubasik**, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii, chemii organicznej

Poszukiwanie agonistów i antagonistów protoliny wśród wybranych peptydów owadów. Synteza i ocena właściwości biologicznych
Promotor: prof. Danuta Konopińska

♦ **Karol Leluk**, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii, chemii fizycznej i teoretycznej
Dielektryczne badania kaolinitu oraz jego interkalowanych pochodnych
Promotor: prof. Kazimierz Orzechowski

♦ **Małgorzata Ratajska**, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii, chemii organicznej
Synteza i badania strukturalne peptydów zawierających układ benzimidazolowy
Promotor: prof. Zbigniew Szewczuk

♦ **Marek Rudowski**, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii,
chemii fizycznej i teoretycznej
*Zastosowanie metod dielektrycznych do ba-
dania tkanek pochodzenia zwierzęcego i ich
nowotworzeni*

Promotor: prof. Kazimierz Orzechowski

♦ **Urszula Śliwińska**, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii,
chemii nieorganicznej

*Związki kompleksowe rodu i irydu z ligandami
polipirydylowymi i ich aktywność cytostatyczna*
Promotor: prof. Florian Pruchnik

♦ **Magdalena Ćwikowska**, Wydział Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii,
chemii nieorganicznej

*Dwurdzeniowe i wielordzeniowe związki me-
tali przejściowych o strukturze drutów mole-
kularnych*

Promotor: prof. Florian Pruchnik

♦ **Marek Maziarz**, Instytut Filologii Polskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie języ-
koznawstwa, historii języka polskiego
*Kategoria aspektu w Kazaniach świętokrzy-
skich i w I cz. Psalterza floriańskiego na tle pra-
słowiańskim (staro-cerkiewno-słowiańskim)*
Promotor: prof. Jan Miodek

24 września 2009 r.

♦ **Małgorzata Jóźwiak**, Instytut Biologii
Roślin
dr nauk biologicznych w zakresie biologii
*Ocena zanieczyszczenia powietrza atmos-
ferycznego wielopierścieniowymi węglowo-
darami aromatycznymi i metalami ciężkimi
z wykorzystaniem porostów w aglomeracjach
miejskich na przykładzie Kielc*

Promotor: prof. Katarzyna Sawicka-Kapusta

♦ **Tomasz Szczęsny**, Instytut Biologii Roślin
dr nauk biologicznych w zakresie biologii

*Zależności między tworzeniem zawiązków
organów bocznych a wzrostem i geometrią
strefy centralnej merystemu apikalnego pędu
Arabidopsis thaliana*

Promotor: dr hab. Dorota Kwiatkowska (UŚ)

♦ **Agata Murowicka**, Instytut Zoologiczny
dr nauk biologicznych w zakresie biologii
*Różnicowanie się miotomalnych włókien
mięśniowych u wybranych gatunków ryb*
Promotor: dr hab. Małgorzata Daczewska

25 września 2009 r.

♦ **Mariola Korycińska**, Wydział Biotechnologii
dr nauk biologicznych w zakresie biochemii
*Lipidy rezorcynolowe jako biologiczne mar-
kery zdrowej diety – badanie funkcji i szlaków
metabolizmu*

Promotor: prof. Arkadiusz Kozubek

29 września 2009 r.

♦ **Małgorzata Łakota-Micker**, Instytut Po-
litologii
dr nauk humanistycznych w zakresie nauki
o polityce
*Republika Chorwacji na drodze do NATO i Unii
Europejskiej*

Promotor: prof. Marian Wolański

♦ **Wojciech Kazanecki**, Instytut Politologii
dr nauk humanistycznych w zakresie nauki
o polityce, geopolityki
*Współczesna francuska myśl geopolityczna:
główne tendencje i ich reprezentanci*
Promotor: prof. Tadeusz Marczak

30 września 2009 r.

♦ **Justyna Danuta Sypniewska**, Instytut
Psychologii
dr nauk humanistycznych w zakresie psy-
chologii
Związki cech osobowości i temperamentu

z samorealizacją i poczuciem jakości życia
Promotor: prof. Maria Straś-Romanowska

2 października 2009 r.

♦ **Joanna Frątczak-Müller**, Instytut Socjologii
dr nauk humanistycznych w zakresie socjo-
logii

*Rodzina polska na tle przemian polityki spo-
łecznej. Studium socjologiczne rodzin lubuskich*
Promotor: prof. Anna Wachowiak

♦ **Katarzyna Obuchowska**, Instytut Socjologii
dr nauk humanistycznych w zakresie socjologii
*Współczesna rodzina wojskowa. Studium
socjologiczne*

Promotor: prof. Zdzisław Zagórski

♦ **Anna Wiatr**, Instytut Socjologii
dr nauk humanistycznych w zakresie socjologii
*Pomiędzy życiem a śmiercią: tożsamość
i umieranie w Polsce późnej nowoczesności*
Promotor: prof. Zbigniew Kurcz

19 października 2009 r.

♦ **Michał Paździora**, Katedra Teorii i Filozofii
Prawa
dr nauk prawnych w zakresie prawa, teorii
prawa
*Racjonalność prawa w kontekście jego uza-
sadnienia*
Promotor: prof. Andrzej Bator

20 października 2009 r.

♦ **Marcin Sabok**, Instytut Matematyczny
dr nauk matematycznych w zakresie mate-
matyki, teorii mnogości
O idealnym forcingu
Promotor: prof. Janusz Pawlikowski

Na podstawie materiałów
Działu Badań Naukowych

Z obrad Senatu UWr

16 grudnia 2009 r.

Obradom przewodniczył rektor prof. Ma-
rek Bojarski. Posiedzenie Senatu poprze-
dziła uroczystość wręczenia stypendiów
wyróżnionym studentom Uniwersytetu
Wrocławskiego, ufundowanych przez Fun-
dację dla Uniwersytetu Wrocławskiego.

Senat

☐ mianował na stanowisko profesora
nadzwyczajnego na czas nieokreślony
od 1 I 2010 r.

dr hab. Bogusław Dobek-Ostrowską w In-
stytucie Politologii

☐ zatrudnił na stanowisku docenta
dr Irenę Seifert w Instytucie Filologii

Polskiej (od 1 III 2010 r.)

dr Krystynę Sujak-Leszcz w Centrum
Edukacji Nauczycielskiej (od 1 I 2010 r.)

Senat

☐ odwołał ze składu senackiej Kom-
isji Inwestycji i Majątku przedstawiciela
Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania
Środowiska dr. Janusza Kidę i powołał
nowego przedstawiciela tego wydziału
dr. hab. Zdzisława Jarego.

Senat

☐ wysłuchał informację o prowizorium
finansowym na 2010 r.

Senat

☐ zwiększył środki na wynagrodzenia
w 2009 r. o kwotę 7230,2 tys. zł. Po doko-
naniu zwiększenia wielkość środków na
wynagrodzenia wynosi 203 230,2 tys. zł.

Senat

☐ uchwalił regulamin studiów podyplo-
mowych na Uniwersytecie Wrocławskim

Komunikaty rektora

☐ 15 stycznia prof. Jerzy Woźnicki, prezes
Fundacji Rektorów Polskich, zaprezentuje
środowiskowy projekt „Strategii rozwoju
szkolnictwa wyższego 2010–2020”, z którą
2 grudnia na Nadzwyczajnym Posiedzeniu
Zgromadzenia Plenarnego KRASP zapo-
znali się rektorzy.

☐ Do Rektoratu przyszedł e-mail zawierający
apel prezesów wydawnictw skierowany do
minister Barbary Kudryckiej w sprawieostęp-
ności prac naukowych. Apel ten jest dostępny
w Rektoracie.

□ Rektor otrzymał zaproszenie do wzięcia udziału w debacie na temat samorządności na uczelniach wyższych organizowanej 18 grudnia na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii..

□ Rektor odebrał rezygnację złożoną przez mgr. Bartłomieja Stawiarskiego z funkcji przewodniczącego Rady Doktorantów Uniwersytetu Wrocławskiego z dniem 1 grudnia 2009 r. z powodu zaawansowanych badań nad doktoratem; Samorząd Doktorantów poinformował, że na posiedzeniu 15 grudnia 2009 r. Sejmik Doktorantów wybrał nowego przewodniczącego, którym został mgr Karol Szulc.

□ Rektor przed posiedzeniem Senatu, w obecności dziekanów prof. Leszka Ciunika i prof. Jacka Otlewskiego, podpisał pierwsze umowy z EIT+ na kwotę ok. 40 mln zł.

Rektor poinformował, że władze uczelni nie mają żadnych zarzutów do władz EIT+. Politechnika Wrocławska domaga się pewnych zmian, w szczególności w Radzie Nadzorczej.

□ W liście min. Jerzego Szweda z 11 XII 2009 r. m.in. czytamy, że „jednostka, która otrzymała dotację na finansowanie podstawowej działalności statutowej w 2008 r. powinna wykorzystać ją do 31 grudnia 2009 r., bo zgodnie z regułą finansów publicznych wykorzystanie dotacji udzielonych z budżetu państwa

następuje do końca roku budżetowego, w którym zostały udzielone. Niewykorzystaną dotację należy zwrócić do 15 lutego 2010 r. Po tym terminie będą naliczane odsetki.

Dopuszcza się możliwość pozostawienia w jednostce naukowej dotacji niewykorzystanej w danym roku kalendarzowym na rok następny, pod warunkiem przeznaczenia jej na cel, na jaki została przyznana. Przepis ten wydłuża okres wykorzystania dotacji poza standardową granicę roku, określając jednoznacznie czas korzystania ze środków finansowych, którym jest koniec roku budżetowego następującego po roku przyznania dotacji."

(kad)

Obradowali rektorzy

Rektorów zrzeszonych w Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia, Opola, Częstochowy i Zielonej Góry gościł 15 grudnia 2010 r. w swoich murach Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu na zaproszenie rektora ks. prof. Waldemara Irka.

♦ Rektorzy dyskutowali propozycję wcześniejszego zakończenia roku akademickiego 2011/2012. Przewodniczący zaapelował do rektorów o takie zorganizowanie roku

akademickiego 2011/2012, aby zakończył się on wcześniej niż zwykle ze względu na odbywające się w czerwcu 2012 r. m.in. we Wrocławiu Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej EURO 2012.

♦ Prof. Jerzy Woźnicki przedstawi 15 stycznia br. w Oratorium Marianum UW r strategię rozwoju szkolnictwa wyższego przygotowaną przez Fundację Rektorów Polskich.

♦ Rektorzy poparli projekt dr. Ryszarda Rzeszutki „Droga Krzyżowa narodu polskiego

i niemieckiego na przestrzeni wieków od chrztu do wejścia Polski do Unii Europejskiej w formie stacji od I do XIV". Przewodniczący przypomniał, że o inicjatywie dr. Rzeszutki Kolegium Rektorów już dyskutowało na październikowym posiedzeniu w Świdnickiej Kurii Biskupiej. Wówczas Kolegium postanowiło, że po zapoznaniu się z projektem podejmie decyzję.

(kad, ak)

Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego 2010–2020 – projekt środowiskowy

Komitet Sterujący, reprezentujący Konsorcjum z udziałem Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych oraz Fundacji Rektorów Polskich, nadzorujący działania mające na celu opracowanie projektu Strategii rozwoju szkolnictwa wyższego 2010–2020, w uchwale z 16 listopada br. stwierdził, że opracowanie pt. „Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego 2010–2020 – projekt środowiskowy” powinno zostać przedstawione publicznie i skierowane pod debatę społeczną, prowadzoną z udziałem m.in. środowisk akademickich i zewnętrznych interesariuszy uczelni. Projekt strategii został przedstawiony publicznie 2 grudnia br.

Członkowie Konsorcjum zapraszają do udziału w debacie publicznej nad środowiskowym projektem strategii (materiały dostępne są na www.krasp.org.pl, www.frp.org.pl oraz www.krzasp.pl)

Projekt ten zaprezentował 15 stycznia 2010 r. na Uniwersytecie Wrocławskim prof. Jerzy Woźnicki, prezes Fundacji Rektorów Polskich i dyrektor Instytutu Społeczeństwa Wiedzy.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania zamieszczone na stronie Fundacji Rektorów Polskich

Jak oceniamy aktualny stan szkolnictwa wyższego?

Jako niesatysfakcjonujący.

Jakie są tego najważniejsze przejawy?

Niski poziom rozwoju kapitału intelektualnego oraz niskie pozycje polskich uczelni w rankingach zagranicznych.

Jakie są główne przyczyny takiego stanu?

Zbyt niskie nakłady na kształcenie w przeliczeniu na studenta, dramatyczne niedofinansowanie badań naukowych oraz niedostatecznie efektywne rozwiązania systemowe w perspektywie do 2020 r.

Co powinno w związku z tym stać się priorytetem na najbliższą dekadę?

1. Zapewnianie dostępności (równości szans) i powszechności wyższego wykształcenia i jego lepszej jakości.

2. Ogłoszenie i wdrożenie nowej misji społecznej szkolnictwa wyższego, zakładającej harmonizację idei uniwersytetu z wymogami jego posłannictwa i nowej służebności w XXI wieku.

3. Osiągnięcie przez polskie uczelnie wysokiej pozycji międzynarodowej, odpowiadającej potencjałowi intelektualnemu, gospodarczemu i kulturowemu Polski, potwierdzonej w rankingach zagranicznych, tak aby szkolnictwo wyższe stało się atutem rozwojowym i źródłem prestiżu naszego kraju.

Aby to osiągnąć, niezbędne jest wprowadzenie prorozwojowych rozwiązań systemowych.

Czego dotyczą wnioskowane zmiany w systemie szkolnictwa wyższego?

Obejmują one pakiet dotąd nieproponowanych, nowych rozwiązań, które stanowią oryginalną propozycję sposobów osiągania założonych celów strategicznych.

Czego dotyczą zasadnicze, nowe propozycje?

Wśród wielu proponowanych rozwiązań znajdują się m.in.:

♦ Zmiana zakresu działania ministerstwa i innych instytucji centralnych – przekształcenie ich w organy bardziej sztabowe, aby łatwiej było osiągać strategiczne cele rozwojowe w szkolnictwie wyższym.

♦ Jednolity nadzór ministra nauki i szkolnictwa wyższego nad uczelniami, także

podległymi obecnie innym ministrom (z wykorzystaniem opcjonalnych i obligatoryjnych rad powierniczych), z utrzymaniem części dotychczasowych zadań ministrów branżowych (np. finansowania szpitali klinicznych i kształcenia podyplomowego lekarzy, współfinansowania zadań uczelni artystycznych związanych z działalnością kulturalną).

- ♦ Zrównywanie reguł konkurowania uczelni publicznych i niepublicznych (w ramach ogólnych uwarunkowań prawnych) z wprowadzeniem wspólnej zasady reprezentatywności obu sektorów oraz usunięciem przepisów dyskryminujących wzajemnie uczelnie publiczne i niepubliczne.

- ♦ Przyznawanie środków budżetowych uczelniom przez nową Agencję Rządową pn. Narodowy Fundusz Szkolnictwa Wyższego (NFSW) oparte na czytelnych regułach o charakterze krajowym i międzynarodowym, umożliwiających wprowadzenie obiektywnych kryteriów oceny aplikacji uczelni o środki (typologia, klasyfikacja, benchmarking).

- ♦ Wprowadzanie zasady symetrii w konkursowym finansowaniu uczelni publicznych i niepublicznych w zakresie studiów stacjonarnych: uczelnie sektora publicznego byłyby finansowane (przez Agencję Rządową) ze środków publicznych i dofinansowywane ze środków niepublicznych (częściowa odpłatność za studia); uczelnie sektora niepublicznego byłyby finansowane ze środków niepublicznych (opłaty za studia) i dofinansowywane ze środków publicznych (przez Agencję Rządową). Tym samym wprowadzona zostałaby powszechna zasada współfinansowania studiów stacjonarnych ze środków publicznych i niepublicznych.

- ♦ Stworzenie możliwości transformacji uczelni (w trybie właściwym dla tworzenia lub przekształcania szkoły wyższej danego typu) – uczelni publicznej w niepubliczną uczelnię Skarbu Państwa oraz uczelni niepublicznej w publiczną, z partnerstwem publiczno-prywatnym, które stanie się możliwe w następstwie tych procesów.

- ♦ Wprowadzenie możliwości nadzorowania uczelni przez senat (misja) i radę powierniczą (zarządzanie zasobami) z nową wizją organów uczelni (opcjonalna rada powiernicza z wymaganiami kwalifikacyjnymi członkostwa, zwiększone kompetencje rektora wybieranego opcjonalnie z udziałem *search committee* i rady powierniczej, ograniczenie nadkolegialności w sprawach pracowniczych).

- ♦ Wprowadzenie statusu tzw. uczelni flagowych i uczelni badawczych, które (dzięki swojemu dorobkowi naukowemu) osiągną wysoką pozycję międzynarodową, potwierdzoną wysokimi miejscami w rankingach

Prof. Jerzy Woźnicki prezentuje Strategię rozwoju szkolnictwa wyższego na UWr

międzynarodowych, w następstwie zróżnicowanych mechanizmów i procedur konkursowych, uruchamiających procesy konsolidacji instytucjonalnej (związki i fuzje uczelni).

- ♦ Dwie ścieżki awansu naukowego: obok klasycznej, nowa ścieżka

- dla doktorów wyróżniających się dorobkiem naukowym i zawodowym – osiągnięcia stanowiska profesora nadzwyczajnego oraz przyznawanych przez Centralną Komisję uprawnień promotorskich i recenzentkich w przewodach doktorskich, bez konieczności uzyskiwania habilitacji lub tytułu profesora.

- ♦ Rozpoczęcie procesu tworzenia kapitału żelaznego uczelni (*endowment*).

- ♦ Wprowadzenie zredefiniowanego, zadaniowego budżetu państwa z kilkuletnią perspektywą budżetowania z następującymi propozycjami dotyczącymi poziomu finansowania szkolnictwa wyższego i nauki:

x	Środki budżetowe obecnie	Środki budżetowe zgodnie z wnioskiem	Środki pozabudżetowe obecnie	Środki pozabudżetowe zgodnie z wnioskiem
Szkolnictwo wyższe	0,88 %	1%	0,4%	1%
Nauka	0,34%	1%	0,2%	1%

- ♦ Wprowadzenie zasady powszechnej częściowej odpłatności za studia stacjonarne w publicznym szkolnictwie wyższym na poziomie ok. 1/4 średnich kosztów studiów, z dostępem do stypendiów i powszechnym systemem pożyczek i kredytów studentkich (oferowanych przez banki, z gwarancjami rządowymi) – od 2015 r.

- ♦ Wprowadzenie rozwiązań systemowych stymulujących udział podmiotów gospodarczych w realizacji projektów badawczych, przy jednoczesnej zmianie proporcji

w zakresie budżetowego finansowania nauki – podmiotowego i przedmiotowego (konkursowego) z ok. 2: 1 na ok. 1: 2, odpowiednio.

Jakie są inne ważne propozycje, w szczególności dotyczące procesu kształcenia?

- ♦ Usunięcie kilkuletniego zapóźnienia Polski we wdrażaniu Krajowych Ram Kwalifikacji oraz wieloletniego w upowszechnianiu idei uczenia się przez całe życie (LLL).

- ♦ Zwiększenie zadań Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i Państwowej Komisji Akredytacyjnej, rozwój misji konferencji rektorów, zmiana zadań Centralnej Komisji oraz ustanowienie nowych instytucji pośredniczących: Krajowego Punktu Koordynacyjnego dla Ram Kwalifikacji, Polskiej Agencji Wymiany Akademickiej – ze zinstytucjonalizowanym udziałem interesariuszy zewnętrznych.

- ♦ Wprowadzenie jednoetatowości (z *vacatio legis*), ograniczenie mianowania do profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych, wewnętrzna etatyzacja, uczelniane systemy płacowo-zadaniowe, stan spoczynku dla profesorów.

- ♦ Integracja systemów jakości w zarządzaniu uczelnią i walka z patologiami.

Jakie są proponowane zadania nowej instytucji – Agencji Rządowej NFSW?

Finansowanie budżetowe studiów stacjonarnych (I, II i III stopnia), pomoc materialna, rozwój i transformacja uczelni, w tym inwestycje, granty na utrzymanie zasobów publicznych – po rozpatrzeniu w trybie konkursowym aplikacji uczelni o środki znajdujące się w zróżnicowanych strumieniach dedykowanych funkcjonalnie różnym typom uczelni (np. branżowym, flagowym, badawczym, niepublicznym...).

Czym to się będzie różnić od aktualnego systemu?

Pieniądzy nie będzie przyznawał, jak obecnie, minister na rok na podstawie algorytmu,

który w niewielkim stopniu uwzględnia różnicowanie uczelni, ale profesjonalna, wolna od wpływów zewnętrznych, wyspecjalizowana Agencja, która będzie negocjować 3–5-letnie kontrakty na zrealizowanie konkretnych zadań. Zapewni to niezbędną dywersyfikację uczelni, będącą następstwem zróżnicowania źródeł/strumieni finansowania konkretnych zadań. Zharmonizuje to zasady finansowania działalności edukacyjnej, badawczej i rozwojowej uczelni ze środków publicznych.

Co będzie oznaczać osiągnięcie przez wybrane podmioty statusu uczelni flagowych lub uczelni badawczych?

Chodzi o to, aby grupa 15–20 uczelni, w wyniku prowadzonych (w następstwie procedur konkursowych) procesów konsolidacyjnych i rozwojowych, finansowanych ze środków UE, uzyskała status uczelni flagowych lub uczelni badawczych z zobowiązaniem do:

- ♦ nadania badaniom naukowym, a nie jak dotąd kształceniu, dominującej pozycji w misji,
- ♦ uzyskania, za sprawą sumy swych osiągnięć naukowych, rozpoznawalnej, zdecydowanie lepszej niż dziś pozycji wśród uczelni europejskich, w tym określonego awansu w uznawanych rankingach międzynarodowych.

Obecnie nie ma takich uczelni i bez planowanych działań nie będzie!

A są one niezbędne jako wizytówki polskiego szkolnictwa wyższego.

Jakie są propozycje dla szkół wyższych, które nie staną się uczelniami flagowymi lub badawczymi?

Zakładamy, że będzie istnieć ścieżka konkursowa dla konsolidowanych (w celu uzyskania synergii zasobów badawczych) jednostek podstawowych o charakterze szkół naukowych (federujących wydziały i inne jednostki naukowe), działających w danej uczelni, prowadząca do osiągnięcia przez nie statusu flagowego lub badawczego (z dostępem dla takich jednostek do dedykowanego dla uczelni flagowych i badawczych strumienia środków z Agencji Rządowej).

Jakie byłyby skutki tych działań dla szkolnictwa wyższego?

– Wykreowanie się silnych uczelnianych (uniwersyteckich) ośrodków naukowych i zasadniczy wzrost jakości kształcenia powiązanego z badaniami naukowymi.

– Zmiana rozkładu populacji studentów między uczelnie – zakłada się, że 10–20% studentów mniej niż dziś (w skali systemu szkolnictwa wyższego) będą kształcić nowe podmioty (uczelnie flagowe i badawcze) – studenci ci pojawiają się w pozostałych uczelniach.

– Awans polskiego szkolnictwa wyższego w wymiarze międzynarodowym (radykalna poprawa prestiżu uczelni, wzrost zainteresowania studiami w Polsce itd.).

Dlaczego postuluje się wprowadzenie zasady powszechnej, częściowej odpłatności za studia stacjonarne w uczelniach publicznych dopiero za 6 lat?

Proponujemy wprowadzanie powszechnego czesnego od 2015 r.

Wcześniej musi być opracowany w szczegółach powszechny system oferowanych przez banki pożyczek i kredytów studentom, dostępnych dla wszystkich, a spłacanych przez absolwentów mających pracę (np. z dwuletnią karencją). Niezbędna jest także publiczna debata z udziałem studentów, doktorantów i parlamentarzystów oraz korekta art. 70 Konstytucji. Na to trzeba czasu.

Jak uzasadnia się tę propozycję współpłatności za studia?

Rozwiązanie takie zwiększa podmiotowość i odpowiedzialność studentów, w tym ich wpływ na uczelnie, umożliwia w naturalny sposób regulowanie systemu przez zwolnienia z czesnego lub z obowiązku jego spłaty w części lub całości przez osoby spełniające określone warunki, np. studiujące na kierunkach preferowanych lub osiągające wyróżniające się wyniki kształcenia. Ponadto zwiększenie przychodów uczelni przyczyni się do poprawy jakości kształcenia, sprzyjając walce z „bylejakością”.

Czy coś się zmieni w odniesieniu do studiów niestacjonarnych?

Proponujemy utrzymanie obecnych rozwiązań.

Czy te propozycje są zgodne z założeniami zmian ustawowych, zapowiedzianych przez minister Barbarę Kudrycką?

Nie mamy zastrzeżeń do części propozycji zawartych w tych założeniach.

Założenia małej nowelizacji ustawy to jednak nie to samo, co strategia, która musi mieć wyczerpujący i całościowy charakter. Nasze propozycje są inne w odniesieniu do większości omawianych przez nas kwestii: posłannictwa i służebności uczelni w XXI wieku, roli ministerstwa i instytucji centralnych, propozycji finansowania nauki i szkolnictwa wyższego oraz sposobu rozdziału środków między uczelnie, konwergencji sektorów, statusu uczelni i ładu instytucjonalnego, uczelni flagowych i badawczych, organów uczelni, w tym roli i formuły rad powierniczych itd.

Dotyczy to także ogłoszonej przez MNiSW propozycji tzw. KNOW-ów, którym miałyby być przyznawane dodatkowe środki za to tylko, jakie te jednostki są obecnie. Byłoby to zatem zwiększenie finansowania statutowego, co jest niezgodne nawet z wcześniejszymi ministerialnymi założeniami tzw. pakietu ustaw o nauce. Zasadą promowaną przez OECD i uznawaną w Europie jest nieopłacanie dodatkowymi środkami utrzymywania *status quo* – także wtedy, gdy dotyczy to jakości studiów – bez wymagania realizacji konkretnych dodatkowych zadań. Zawsze popieramy propozycje zmierzające do poprawy jakości i rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki.

Zachęcamy do przesyłania komentarzy, opinii i uwag dotyczących środowiskowego projektu „Strategii rozwoju szkolnictwa wyższego 2010–2020” na adres: strategia@krap.org.pl.

(kad)

eCzytelnia Uniwersytetu Wrocławskiego

22 grudnia 2009 r. Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu uruchomiła dla swoich użytkowników eCzytelnię.

W ramach eCzytelni, funkcjonującej na bazie oprogramowania dLibra, prezentowane są w formie elektronicznej najbardziej poczytne książki, podręczniki, skrypty służące efektywnemu wspieraniu procesów

edukacyjnych i naukowo-badawczych na naszej uczelni. Publikacje dostępne są dla zainteresowanych osób przez terminale znajdujące się w budynkach Biblioteki Uniwersyteckiej (ul. Szajnochy 7/9 oraz św. Jądwi 3/4), na podstawie art. 28 p. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. 2006 Nr 90 poz. 631). Obecnie (początek stycznia 2010 r.) liczba publikacji w kolekcji wynosi 6 i będzie

sukcesywnie rosła. Przy doborze książek do prezentacji tą metodą brane jest pod uwagę przede wszystkim zapotrzebowanie studentów na dostęp do ich zawartości. Liczymy, że do końca roku kalendarzowego 2010 liczba dzieł prezentowanych w ramach eCzytelni wzrośnie do kilkudziesięciu.

Grażyna Piotrowicz

Polskie Biblioteki Cyfrowe 2009

W dniach 8–10 grudnia 2009 r. w Pałacu Działyńskich w Poznaniu odbyła się druga konferencja nt. Polskie Biblioteki Cyfrowe 2009.

Konferencja była podzielona na cztery sesje tematyczne oraz dwie sesje specjalne związane z Europeana. W ramach sesji specjalnych prelekcje wygłosili m.in. prof. Stefan Grädmann zajmujący się semantyczną interoperacyjnością Europeany i opracowujący nowy model danych, który w przyszłości będzie wykorzystywany w Europeanie, oraz Karin Heijink pełniąca w Fundacji EDL stanowisko Business Development Director.

Prelekcje wygłoszone w trakcie konferencji pozwoliły uczestnikom zapoznać się z aktualnymi danymi na temat jednej z najważniejszych europejskich inicjatyw dotyczących bibliotek cyfrowych oraz były okazją do dyskusji z osobami mającymi istotny wpływ na kierunki rozwoju tej inicjatywy zarówno pod wzglę-

dem technicznym, jak i organizacyjnym. Sesje tematyczne objęły m.in. problematykę rozwoju i organizacji bibliotek cyfrowych (sesja pierwsza i druga), była też sesja dedykowana użytkownikom bibliotek oraz sesja dotycząca metadanych (trzecia i czwarta).

Z konferencją połączone zostały warsztaty „Biblioteki cyfrowe”, które są imprezą organizowaną regularnie przez Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe i Poznańską Fundację Bibliotek Naukowych już od 2004 r. Głównym celem warsztatów jest popularyzacja bibliotek cyfrowych oraz stymulacja ich rozwoju w Polsce przez stworzenie miejsca do wymiany doświadczeń oraz integracji środowiska osób związanych z tą tematyką. Każda z edycji warsztatów ma swój własny, niepowtarzalny charakter, ściśle związany z aktualnym stanem rozwoju bibliotek cyfrowych w Polsce i najważniejszymi problemami oraz wyzwaniem występującymi w tym obszarze.

Warsztaty nastawione są na praktyczne aspekty tworzenia i rozwoju bibliotek cyfrowych w Polsce.

10 grudnia 2009 r. istotną ich częścią były wystąpienia związane z działaniem trzech zespołów roboczych powołanych we wrześniu 2009 r. przy Konsorcjum „Polskie Biblioteki Cyfrowe”, tj. zespołu ds. praw, zespołu ds. schematów metadanych oraz zespołu ds. synonimów.

Zarówno w konferencji, jak i w warsztatach wzięła udział grupa pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu aktywnie uczestniczących w tworzeniu Biblioteki Cyfrowej Uniwersytetu Wrocławskiego. Szczegółowy program konferencji i warsztatów (wybrać z bocznego menu na stronie konferencji) wraz ze streszczeniami wygłoszonych referatów dostępny jest pod adresem

www.man.poznan.pl/PBC/2009/?s=program-warsztaty.

Grażyna Piotrowicz

Staatsbibliothek zu Berlin – Preussischer Kulturbesitz

Staatsbibliothek zu Berlin-Preussischer Kulturbesitz (Biblioteka Państwowa w Berlinie-Fundacji Pruskiego Dziedzictwa Kulturowego) zwana jest przez pracowników i użytkowników po prostu „Stabi”.

Na co dzień zajmuję się katalogowaniem zarówno pod względem formalnym, jak i przedmiotowym niemieckich druków zwartych z XIX wieku, znajdujących się w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu. Przy opracowywaniu zbioru często natrafiałam na pozycje pokrewne w księgozbiorze biblioteki berlińskiej. Stąd też celowe wydawało się nawiązanie z nią współpracy. Skorzystałam ze stażu w ramach programu unijnego. Ze względu na interesujący mnie okres historyczny swoje pierwsze kroki skierowałam bezpośrednio do Oddziału Druków Historycznych (Abteilung Historische Drucke), który jest odpowiedzialny za okres od 1501 do 1912 r. Moja wizyta rozpoczęła się od poznania historii imponującego zbioru, jakim jest Rara-Sammlung, który zawiera pozycje niezwykle rzadkie o wyjątkowej wartości. Warto wspomnieć

m.in. o Luther-Sammlung zawierającym unikatowe pisma Lutra, mające istotne znaczenie dla badaczy zajmujących się tematyką reformacji.

Plan mojego pobytu obejmował jednak nie tylko zapoznanie się z niezwykle szerokim i interesującym zbiorem biblioteki, lecz przede wszystkim z warsztatem pracy osób katalogujących oraz tzw. referentów (Referenten) odpowiedzialnych za klasyfikację rzeczową. Miałam możliwość bezpośredniego uczestniczenia w procesie pozyskiwania książek, a następnie katalogowania formalnego oraz przedmiotowego. Głównym zadaniem „Stabi” jest bowiem gromadzenie i uzupełnianie materiałów z różnych dziedzin nauki ze szczególnym uwzględnieniem tych, które zaginęły w wyniku zawirowań II wojny światowej. Lata powojenne oraz fakt podziału Niemiec miał duży wpływ na zbiory biblioteczne i z pewnością nie ułatwiał odzyskiwania zagubionych egzemplarzy.

Podczas mojej wizyty miałam także możliwość zapoznania się z projektami prowadzonymi przez „Stabi” samodzielnie bądź też wspólnie z innymi niemieckimi

bibliotekami. Zaliczają się do nich m.in. wykaz druków niemieckich XVII w. (Verzeichnis der im deutschen Sprachraum erschienenen Drucke des 17. Jahrhunderts) oraz wykaz druków niemieckich XVI w. (Verzeichnis der im deutschen Sprachbereich erschienenen Drucke des XVI. Jahrhunderts). Zainteresowałam się projektem restytucji książek (Restitution, NS-Raubgut), które zostały zagrabione przez nazistów, a następnie przekazane do jednej z największych wówczas niemieckich bibliotek Preussische Staatsbibliothek.

Staatsbibliothek zu Berlin jako następcą i spadkobiercą zbioru stara się dotrzeć do prawowitych właścicieli w celu zwrócenia im zagrabionych książek. Jest to praca wymagająca czasu i precyzji (wręcz detektywistycznego zacięcia) przy przeszukiwaniu najpierw inwentarzy w celu ustalenia pochodzenia poszczególnych egzemplarzy, a następnie zlokalizowania instytucji bądź też osób prywatnych będących potencjalnymi właścicielami.

Monika Michałkiewicz

Stiftung Preussischer Kulturbesitz w Berlinie

W strukturze Stiftung Preussischer Kulturbesitz znajdują się, oprócz głównej Staatsbibliothek zu Berlin (SBB), także archiwa, muzea oraz zarząd pałaców i ogrodów.

W ramach pobytu finansowanego z programu unijnego odwiedziłam w 2009 r. wybrane instytucje skupione w Stiftung Preussischer Kulturbesitz, poznając ich specyfikę i sposób zarządzania całością. Oprócz rozmów dotyczących organizacji pracy i problemów lokalowych możliwe było poznanie magazynów, metod przechowywania, zabezpieczania, konserwacji i udostępniania zbiorów specjalnych. Mogłam także zapoznać się z doświadczeniami z rozbudowy gmachu przy Unter den Linden.

Jako pierwszy zwiedziłam budynek SBB przy Potsdamer Str. – dzieło Hansa Scharouna, zapoznając się z dostępem do katalogów oraz organizacją udostępniania książek w czytelnich i wypożyczalni poza bibliotekę. Mogłam przyjrzeć się systemowi zabezpieczeń zbiorów i księgozbioru podręcznego. W Informationsdienstleistungen poznałam organizację udzielania informacji i odpowiadania na kwerendy pisemne. Jedynym oddziałem zbiorów specjalnych, który mieści się w tym budynku, jest Handschriftenabteilung, po którym oprowadziła mnie dr. Caemmerer – kierownik działu.

W budynku przy Unter den Linden odwiedziłam dwa oddziały zbiorów specjalnych. Jednym z nich jest Rara-Sammlung, gdzie poznałam kryteria wyodrębniania „cymeliów”, system ich oznaczania i przechowywania, a także problemy wynikające z funkcjonowania biblioteki w trzech budynkach. Drugi to Kartenlesesaal, gdzie spotkałam się z kierownikiem dr. Crommem, który zapoznał mnie ze zbiorami dotyczącymi terenu Śląska i Łużyc. W tym samym budynku mieszczą się pracownie pomocnicze konserwacji zbiorów i reprografii. Tworzą one Abteilung Bestandserhaltung und Reprographie.

Spotkałam się także ze specjalistą ds. rozbudowy budynku SBB, panem Listem, kierownikiem osobnej jednostki organizacyjnej w strukturze biblioteki, odpowie-

dzialnej za merytoryczny nadzór prac od pierwszego etapu tworzenia warunków konkursowych. Pan List opisał mi proces przygotowań do konkursu architektonicznego i kolejne etapy realizacji. Wskazał na problemy wynikające z lokalizacji, a także przedstawił koncepcję muzeum w bibliotece. W czasie wizyty obejrzałam wszystkie najważniejsze pomieszczenia przyszłej biblioteki w trakcie budowy.

Będąc w Stiftung Preußische Schlösser und Gärten in Poczdamie, odwiedziłam Graphische Sammlungen, zapoznając się z charakterystyką zbiorów, ich przechowywaniem i opracowaniem. Dzięki wycieczce po parku Sanssouci i rozmowom z konserwatorami sztuki ogrodowej poznałam problemy w zarządzaniu rezydencjami i parkami berlińskimi, które w większości są wykorzystywane jako obiekty muzealne lub siedziby instytucji badawczych.

W Geheimes Staatsarchiv w Dahlem, dzięki wybranym przykładom, mogłam zapoznać się z przydatnością znajdujących się tu zbiorów dla badaczy Śląska, przyjrzałam się udostępnianiu, zabezpieczaniu i magazynowaniu archiwaliów.

Dyrektor Kupferstichkabinett prof. Schulze-Altcappenberg zaprezentował mi magazyny zbiorów rysunku i grafiki, przedstawił także zasady udostępniania oryginalnych dzieł. Poznałam również księgozbiór specjalistyczny, przeznaczony jedynie dla pracowników.

Będąc w Architekturmuseum und Plan-sammlung der Technischen Universität spotkałam się z kierownikiem dr. Nagelke, dzięki któremu od wielu lat trwa współpraca między berlińskim i wrocławskim środowiskiem historyków sztuki i architektów.

W Bildagentur für Kunst, Kultur und Geschichte na spotkaniu z dyrektorem dr. Frentzem miałam możliwość zwiedzenia magazynów zbiorów fotografii.

Porównując funkcjonowanie różnych oddziałów Stiftung Preussischer Kulturbesitz, można stwierdzić, że są one traktowane bardzo indywidualnie, zgodnie ze specyfiką zbiorów i tradycją ich udostępniania. Nie dąży się do unifikacji za wszelką cenę, zachowując historyczne podziały dawnej wschodniej i zachodniej części kraju.

Połączenie tak odmiennych instytucji w ramach jednej struktury jest podyktowane względami ekonomicznymi i marketingowymi. Naczelnym celem jest podkreślanie kulturotwórczej i edukacyjnej roli zabytkowych zbiorów w skali miasta i narodu. Stąd docenianie znaczenia lokalizacji budynków przy Unter der Linden (dawny Berlin Wschodni) i Potsdamer Str. (dawny Berlin Zachodni). Z tym wiąże się również idea muzeum w bibliotece. Sale ekspozycyjne zostały zaprojektowane w ramach rozbudowy gmachu tak, by dawały możliwość prezentacji przede wszystkim zbiorów własnych, ale jednocześnie nie były funkcjonalnie podporządkowane działaniu SBB. Wyeksponowanie na szlaku muzeów berlińskich ma być dodatkowym magnesem zachęcającym do korzystania z biblioteki. W polityce kadrowej czytelnika jest chęć pozyskiwania specjalistów o utrwalonym autorytecie w środowisku naukowym, tak by stanowili „wizytówkę” biblioteki. Udogodnieniem dla wszystkich pracowników jest ruchomy czas pracy. Proces zabezpieczania zbiorów skupia się głównie na stworzeniu właściwych warunków magazynowania i pełnym nadzorze czytelnika w trakcie korzystania ze zbiorów. Jednocześnie zapewnia się pełny dostęp nawet do światowych arcydzieł przechowywanych w Kupferstichkabinett. W ramach SBB ważnym udogodnieniem dla czytelników jest możliwość zamawiania książek do każdego z trzech budynków, niezależnie od miejsca ich przechowywania.

Bardzo różnie zorganizowana jest konserwacja zbiorów. W SBB są to wszechstronne, znakomicie wyposażone pracownie własne, natomiast Kupferstichkabinett powierza konserwację swoich zbiorów zewnętrznej wyspecjalizowanej firmom. Na całkowicie wstępnym etapie jest tworzenie koncepcji digitalizacji i udostępniania zbiorów w wersji cyfrowej, nie stworzono dotąd odpowiednika polskiej Biblioteki Cyfrowej. Wyjątek stanowią dział kartograficzny SBB i Architekturmuseum und Plan-sammlung, których katalogi i zbiory są dostępne na stronach www.

Iwona Bińkowska

Nowości i nagrody Wydawnictwa UWr

Nowe książki oficyny wydawniczej Uniwersytetu Wrocławskiego.

NAUKI POLITYCZNE

♦ **Uczestnictwo w wyborach i kampaniach wyborczych po 1989 roku**, Janina Fras (red.), 2009, AUW 3192, format B5, ss. 176, cena 18 zł. Kampania wyborcza to w dużej części widowiskowa walka na spoty reklamowe, udział polityków w programach typu talk-show czy debaty politycznych adwersarzy. Szeroko pojęci aktorzy sceny politycznej mają do swojej dyspozycji mnogość środków i kodów komunikacji: od tradycyjnych (wieści i ulotki) po najnowsze (SMS-y, czaty, serwisy społecznościowe, blogi, gadżety wyborcze). Książka stanowi próbę odpowiedzi na pytanie, jaki wpływ wywierają te środki na decyzje wyborcze obywateli.

NAUKI SPOŁECZNE

♦ **Commonwealth na arenie międzynarodowej**, Andrzej Polus, 2009, AUW 3179, format B5, ss. 312, cena 30 zł.

Pierwsza na rynku polskim monografia poświęcona Commonwealthowi (organizacja ta jest najdłużej istniejącym na świecie forum umożliwiającym współpracę międzynarodową) wyczerpująco przedstawia genezę Wspólnoty Narodów, zasady jej funkcjonowania, znaczenie i funkcje w okresie zimnej wojny oraz próbę przededefiniowania jej roli i miejsca na arenie międzynarodowej w okresie pozimnowojennym.

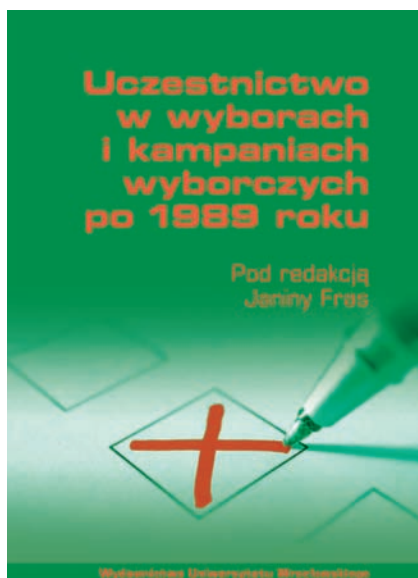
♦ **Nacjonalizm bez narodów. Nacjonalizm w koncepcjach anglosaskich nauk społecznych**, Krzysztof Jaskułowski, 2009, seria „Humanistyczna”, Monografie FNP, format A5, ss. 488, cena 22 zł.

Praca jest krytycznym przewodnikiem po problematyce studiów narodowościowych. Pokazuje przede wszystkim ewolucję myśli narodoznawczej polegającą na stopniowym odchodzeniu od realistycznego i substancjalnego pojmowania narodu w kierunku koncepcji „nacjonalizmu bez narodów”, czyli podejścia koncentrującego się na społecznych procesach nadawania rzeczywistości narodowego charakteru.

♦ **Od podziału do jedności. Powojenne Niemcy 1945–1949–1989–2009**, Romuald Gelles (red.), 2009, seria „Niemcoznawstwo” 17, AUW 3177, format B5, ss. 348, cena 34 zł.

MUZYKOLOGIA

♦ **Dziewiętnastowieczne edycje dzieł Fryderyka Chopina jako aspekt historii**

receptji, Wojciech Bońkowski, 2009, seria „Musicologica Wratislaviensia” 4, AUW 3185, format B5, ss. 372, cena 25 zł.

Podstawowym założeniem książki Wojciecha Bońkowskiego jest całościowe spojrzenie na historię edycji dzieł Chopinowskich, które ukazały się po śmierci kompozytora do końca XIX wieku, z perspektywy historycznej, analitycznej, społecznej i estetycznej. Oznacza to rezygnację z dominującej dotąd perspektywy normatywnej. Więcej na temat publikacji WUWr poświęconych Fryderykowi Chopinowi w następnym numerze „Przeglądu Uniwersyteckiego”.

FILOLOGIA

♦ **Argumente – Profile – Synthesen**, Iwona Bartoszewicz, Marek Hałub, Eugeniusz Tomiczek (red.), 2009, seria „Germanica” 129, AUW 3163, format B5, ss. 216, cena 22 zł.

♦ **Wyraz i zdanie w językach słowiańskich 7. Opis, konfrontacja, przekład**, Michał Sarnowski, Włodzimierz Wysoczański (red.), 2009, seria „Slavica” CL, AUW 3159, format B5, ss. 324, cena 35 zł.

PRAWO

♦ **Aktualne problemy prawa międzynarodowego i europejskiego**, Krzysztof

Wójtowicz (red.), 2009, seria „Prawo” CCCIX, AUW 3176, format B5, ss. 184, cena 20 zł.

♦ **Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego XXV**, Leszek Bogunia (red.), 2009, AUW 3165, format A5, ss. 252, cena 25 zł.

przyg. Katarzyna Lechwar-Wiśniewska

Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.

50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 15

tel.: (071) 375-28-09,

tel./faks: (071) 375-27-35

biuro@wuwr.com.pl

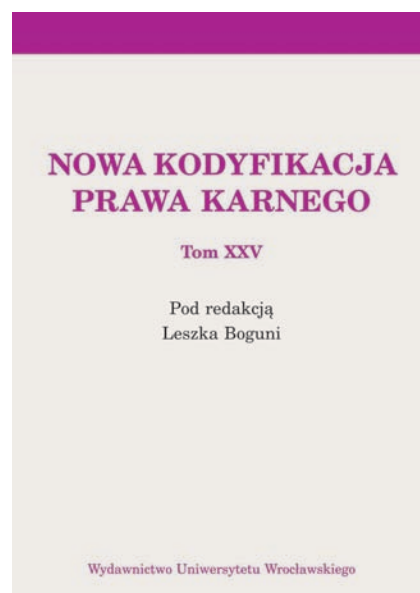
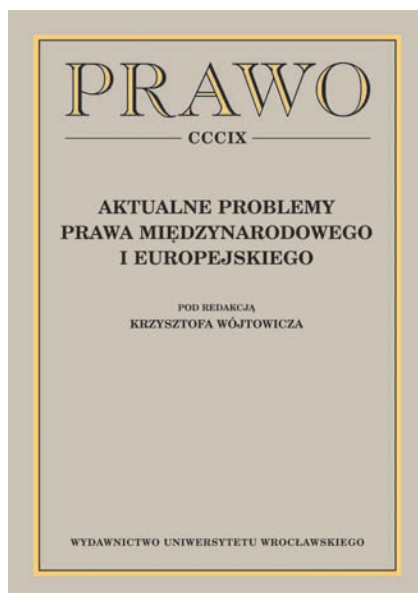
Dział Handlowy:

tel.: (071) 375 28 85

tel./faks: (071) 375 25 07

marketing@wuwr.com.pl

www.wuwr.com.pl

Siedemnasty tom „Niemcoznawstwa”

Od podziału do jedności. Powojenne Niemcy 1945–1949–1989–2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, AUW 3177, Wrocław 2009, ss. 348.

Z końcem 2009 r. do rąk Czytelników trafił najnowszy, siedemnasty numer „Niemcoznawstwa” – serii wydawanej przez Zakład Badań Niemcoznawczych Instytutu Studiów Międzynarodowych. Tom powstał pod redakcją Romualda Gellesa, a nosi tytuł *Od podziału do jedności. Powojenne Niemcy 1945–1949–1989–2009*. Jest to numer szczególnie, bowiem rok 2009 był w Republice Federalnej Niemiec niezwykle – obfitował nie tylko w doniosłe wydarzenia polityczne, lecz także obchodzono w nim wiele ważnych okrągłych jubileuszy.

Do współpracy udało się nam zaprosić gości z RFN. Najbardziej syntetyczny obraz powojennej przeszłości Niemiec na tle związków z Europą Zachodnią zarysowany został w artykule profesora Heinera Timmermanna.

Profesor Helmut Wagner z Berlina przedstawił debatę oraz argumenty wysuwane w okresie jednoczenia się Niemiec, wskazując przy tym na krytyczne stanowiska niektórych państw europejskich. Dopełnieniem zaś wspomnieniowego tekstu H. Wagnera z poprzedniego tomu, w którym przedstawił w relacji naocznego świadka obraz codzienności Berlina Zachodniego w całym okresie podzielonych Niemiec, są teraz nader interesujące wspomnienia berlińczyka z drugiej strony muru, Herberta Schneidera.

Pozostali, krajowi autorzy to pracownicy naukowci, doktoranci i studenci z Zakładu Badań Niemcoznawczych Instytutu Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego oraz wrocławscy niemcoznawcy.

O zamieszczonych w tomie pracach powiedzieć można, iż nawiązują w różnorodny sposób do niemieckich spraw i polsko-niemieckich relacji od zakończenia II wojny światowej po współczesność. Poruszona w artykułach tematyka dotyczy spraw we-

wnętrznemieckich – politycznych, ekonomicznych, społecznych i kulturalnych, a także zagadnień z zakresu polityki zagranicznej. Tradycyjnie znalazły się również w numerze prace poświęcone problematyce regionalnej i dolnośląsko-niemieckiej, a także tekst nawiązujący do spraw austriackich.

W dziale zawierającym omówienia i krótkie recenzje zaprezentowane zostały wartości publikacje z szeroko pojętej tematyki niemcoznawczej, w tym także stosunków polsko-niemieckich, natomiast w dziale sprawozdań znaleźć można relacje z ważnych wydarzeń, jak np. konferencji, spotkań czy wizyt naszych niemieckich gości.

Na koniec miło jest nam zakomunikować, iż decyzją Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego z lipca 2009 r. wydawana przez Zakład Badań Niemcoznawczych seria „Niemcoznawstwo” znalazła się w ministerialnym wykazie punktowanych czasopism naukowych.

Redaktor serii „Niemcoznawstwo”

A.D. 2009 – tak było...

W roku ubiegłym szczególne wyróżnienie ze strony Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego spotkało troje pracowników naszego Uniwersytetu:

♦ prof. dr hab. Krzysztof Migoń z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa otrzymał Indywidualną Nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

I Stopnia – za całokształt dorobku naukowego;

♦ dr hab. Robert Wiszniowski z Instytutu Politologii otrzymał Indywidualną Nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego II Stopnia – za opublikowaną pracę habilitacyjną pt. *Europejska przestrzeń polityczna. Zachowania elektoratu w wyborach do Parlamentu Europejskiego*;

♦ dr Aleksandra Lipińska z Instytutu Historii Sztuki otrzymała Indywidualną Nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego II Stopnia – za opublikowaną monografię *Wewnętrzne światło. Południowoniderlandzka rzeźba alabastrowa w Europie Środkowo-Wschodniej*. Dwoje nagrodzonych uhonorowano za książki opublikowane w Wydawnictwie Uniwersytetu Wrocławskiego.

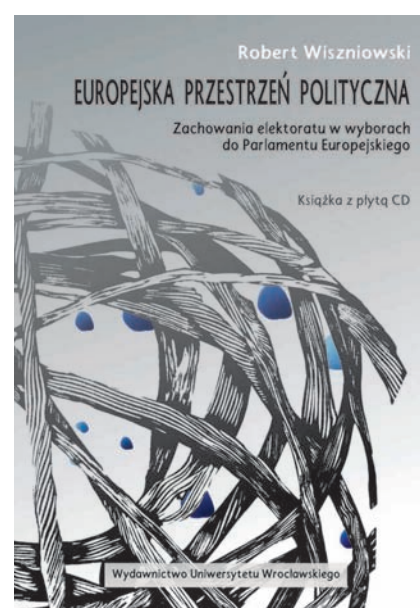
Robert Wiszniowski, *Europejska przestrzeń polityczna. Zachowania elektoratu w wyborach do Parlamentu Europejskiego*, WUWr 2008, ss. 406.

Zachowania wyborcze elektoratu są przedmiotem naukowych analiz już od lat sześćdziesięciu (w USA – od 1948, w Europie – od 1963), a liczba ośrodków zajmujących się nimi stale rośnie. Zarchiwizowane w tym okresie krajowe wyniki wyborcze, a także zebrane rezultaty licznych badań ankietowych pozwalają na analizowanie i określanie tendencji zmian zachowań wyborców w dłuższej perspektywie czasowej i przy uwzględnieniu wielu zmiennych.

Praca Wiszniowskiego jest taką właśnie próbą pewnego uogólnienia wyników dotychczasowych badań i wyciągnięcia wniosków z zaobserwowanych w Europie zachowań wyborczych. Próbą istotną z dwóch powodów. Po pierwsze dlatego, że radykalna restrukturyzacja polityczna i gospodarcza Europy, będąca wynikiem szybkiego rozrostu Unii Europejskiej, nie jest już dzisiaj jakimś projektem teoretycznym, ale zjawiskiem

i procesem jak najbardziej rzeczywistym i – w wymiarze zarówno subiektywnym, jak i obiektywnym – dla wszystkich mieszkańców Europy coraz istotniejszym, bo jego konsekwencją jest krystalizacja i wzrost znaczenia nowej, europejskiej przestrzeni wyborczej. Po drugie – bo obfita już europejska literatura przedmiotu w bardzo wielu kwestiach daleka jest od zgodnych konkluzji, co powoduje, że nowe opracowania są jak najbardziej pożądane.

Do najciekawszych tez pracy Wiszniowskiego zaliczyć należy stwierdzenia, że „skoro rozszerza się [na Europę] pole do działania politycznego, to bezdyskusyjnie dochodzi do [...] zmiany oblicza ideowo-politycznego partii politycznych” i że „narodowe systemy polityczne nie tyle sprzyjają procesowi konstruowania europejskiej ('unijnej') przestrzeni politycznej, ile raczej należy wskazać na ich destrukcyjny charakter”.

Aleksandra Lipińska, *Wewnętrzne światło. Południowoniderlandzka rzeźba alabastrowa w Europie Środkowo-Wschodniej*, WUWr 2007, ss. 580.

Starannie wydana i bogato ilustrowana monografia Lipińskiej jest typowym podręcznikiem dla specjalistów lub specjalistów *in spe*. Obok obszernego katalogu alabastrowych dzieł sztuki (z wielostronną ich analizą i literaturą przedmiotu) znajdujemy tu 250 fotografii najciekawszych zabytków alabastrowej rzeźby z opisywanego terytorium, bogatą bibliografię zagadnienia i ułatwiające powracanie do poszczególnych zagadnień dwa indeksy.

Książka zawiera sumienne przedstawienie wszystkich najważniejszych aspektów tytułowego zagadnienia: 1) czym jest alabaster i dlaczego okazał się materiałem aż tak atrakcyjnym plastycznie; 2) od kiedy jest alabaster wykorzystywany jako materiał rzeźbiarski; 3) jaki miał wpływ i jakie miejsce zajmuje w dziejach rzeźby niderlandzkiej; 4) kiedy i jakimi drogami południowoniderlandzkie wyroby alabastrowe docierały do Europy

Środkowo-Wschodniej; 5) jak wyglądały kilkusetletnie relacje: alabastrowa rzeźba–Kościoł zreformowany; 6) jak ewoluowała alabastrowa rzeźba świecka.

Należy też podkreślić, że – co nieobojętne w wypadku pracy o charakterze podręcznikowym – tę merytorycznie kompletną pracę świetnie się czyta: jest napisana nie tylko z pasją, ale i językiem ładnym, potoczystym i pozbawionym żargonowych naleciałości. A to dzisiaj w wypadku prac naukowych bardzo wiele.

Nie są to jedyne wyróżnione w roku ubiegłym na forum ogólnopolskim książki pracowników naukowych naszej Almae Matris, opublikowane w Wydawnictwie Uniwersytetu Wrocławskiego – przedstawialiśmy już na tych łamach pracę Agnieszki Jagodzińskiej *Pomiedzy. Akulturacja Żydów Warszawy w drugiej połowie XIX wieku* [Prz. Uniw.

11/2009], która zdobyła Nagrodę Specjalną Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w organizowanym w Poznaniu konkursie na najlepszą książkę akademicką, oraz pracę Romualda Kaczmarka *Italianizmy. Studia nad recepcją gotyckiej sztuki włoskiej w rzeźbie środkowo-wschodniej Europy (koniec XIII – koniec XIV wieku)* [Prz. Uniw. 10/2009], która znalazła się w finale organizowanego w Krakowie Konkursu im. Jana Długosza.

Z kolei w organizowanym w Warszawie konkursie o Nagrodę Klio nagrodzono – o czym też już pisaliśmy [Prz. Uniw. 12/2009] – aż trzy książki publikujących w naszym uniwersyteckim wydawnictwie autorów pozawrocławskich: Haliny Manikowskiej *Jerozolima*

– Rzym – *Compostela. Wielkie pielgrzymowanie u schyłku średniowiecza*, Grzegorza Myślińskiego *Wrocław w przestrzeni gospodarczej Europy (XIII–XV wiek)* i Pawła Żmudzkiego *Władca i wojownicy. Narracja o wodzach, drużynie i wojach w najdawniejszej historiografii Polski i Rusi*.

Summa summarum – rok 2009 obfitował w zdarzenia doniosłe.

A jak będzie?

Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego co roku wydaje blisko 120 książek – co trzy dni ukazuje się nowa. Wiemy, że będą wśród nich tytuły, które wzbudzą szczerze uznanie jury najważniejszych konkursów

i... uzasadnioną zazdrość kolegów z branży. I mamy nadzieję, że prac takich będzie jak najwięcej. Czego z Nowym Rokiem wszystkim PT. Autorom gorąco życzymy.

Krzysztof Uściński

Sprostowanie

W „Przeglądzie Uniwersyteckim” nr 12/2009 książka *Od podziału do jedności. Powojenne Niemcy 1945–1949–1989–2009* została umieszczona w dziale „Filologia” zamiast w dziale „Nauki Społeczne”. Ponadto w notce nie znalazł się podtytuł książki. Za pomyłkę przepraszamy. Redakcja „Przeglądu Uniwersyteckiego” zamieszcza omówienie książki przygotowane przez Redaktora serii „Niemcoznawstwo”.

Katarzyna Lechwar-Wisniewska
Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego

Das Korporationswesen in Breslau

Książka o tym tytule ukazała się ostatnio na niemieckim rynku wydawniczym. Jest to kolejne źródło wiedzy o organizacjach studenckich działających przy Uniwersytecie Wrocławskim od 1811 r. przez kolejne 125 lat.

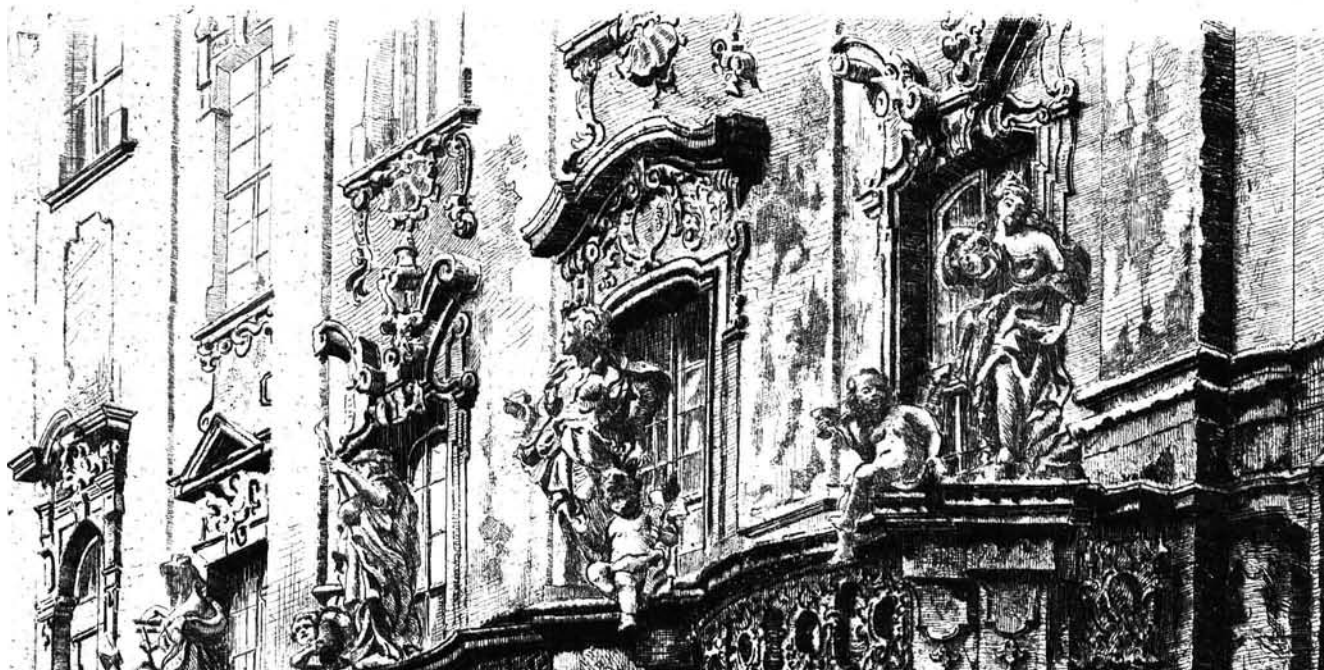
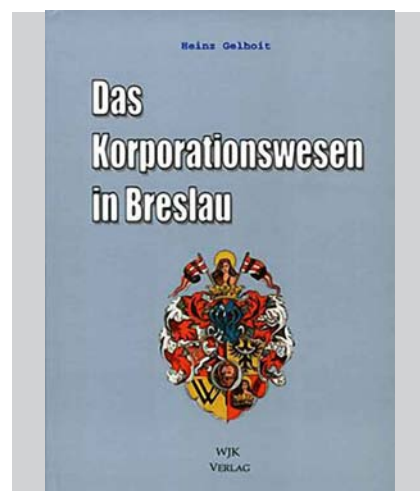
Autor, Heinz Gelhoit, opisał w swojej książce ponad 100 korporacji działających we wrocławskim środowisku akademickim, zamieszczając również ich zirkle (emblematy w formie splecionego inicjału), kolorowe godła i inne znaki. W publikacji znalazły się też archiwalne i aktualne zdjęcia dawnych domów korporacyjnych we Wrocławiu. W czasie pracy nad swoją książką autor często odwiedzał Muzeum

Uniwersyteckie w celu uzupełnienia swojej wiedzy. Poszukiwał ciekawych pocztówek, fotografii czy innych źródeł ikonograficznych do tematu.

Książka Heinza Gelhoita jest już kolejną publikacją dotyczącą organizacji studenckich przy Uniwersytecie Wrocławskim. Jest wspólnym uzupełnieniem publikacji Krzysztofa Popińskiego „Borussia, Lusatia, Marcomania... Świat burszów, piwiarni i pojedynków. Studenci Uniwersytetu Wrocławskiego 1871–1921”.

(Urszula Rozpara)

Heinz Gelhoit „Das Korporationswesen in Breslau von 1811 bis 1938”. 2009

Rodzina olimpijska pamięta o Uniwersytecie Wrocławskim

19 grudnia ub. roku w klubie „Olimpico” przy ul. Energetycznej spotkali się dolnośląscy olimpijczycy na wieczerzy wigilijnej, którą zorganizowała Regionalna Rada Olimpijska. To wyjątkowe uroczyste spotkanie wybitnych sportowców miało podniosły charakter i odbyło się zgodnie ze staropolskim zwyczajem z tradycyjnymi potrawami wigilijnymi i śpiewaniem kolęd przez uczestników.

Gospodarz wieczerzy – Mieczysław Łopatka – prezes RRO, czterokrotny olimpijczyk w koszykówce oraz laureat Nagrody Fair Play Polskiego Komitetu Olimpijskiego w swoim wystąpieniu oprócz świątecznych życzeń podsumował mijający rok i przypomniał zebranym o dokonaniach Zarządu RRO w zakresie promocji sportu oraz propagowania idei olimpijskiej wśród młodzieży na terenie Dolnego Śląska.

Olimpijczycy mieli kilkanaście spotkań z młodzieżą. Odwiedzili wiele imprez w wielu miejscowościach naszego regionu i na Opolszczyźnie, a ja będąc uczestnikiem kilku z nich, miałem okazję osobiście przekonać się, z jakim entuzjazmem i radością młodzież witała bohaterów olimpijskich aren. Również zaangażowanie miejscowych władz samorządowych, dyrekcji szkół, domów kultury i OSIR-ów w organizację przyjęcia olimpijczyków na swoim terenie mogło zaimponować każdemu, kto w tym uczestniczył.

Mieczysław Łopatka do najbardziej prestiżowych i ważnych imprez, w których brała udział i współorganizowała Regionalna Rada Olimpijska, zaliczył w minionym roku wydarzenia, jakie odbyły się na Uniwersytecie Wrocławskim. Honorowym patronem tych imprez był rektor prof. Marek Bojarski, a uczestniczyła w nich, oprócz olimpijczyków, społeczność uniwersytecka: studenci i znani przedstawiciele świata nauki m.in. prof. Leon Kieres oraz prof. Jan Miodek, a także władze naszej uczelni.

Przypomnijmy te wielkie i znaczące wydarzenia, które oprócz tego, że były bardzo medialne i promocyjne, miały swój głęboki sens w swoim przekazie.

♦ 24–26 kwietnia 2009 r. „Dni Olimpijczyka” na Uniwersytecie Wrocławskim, w tym debata nt. „Wartości, morale i zasady Fair Play w polskim sporcie i akademickim” w Sali Senatu UWr oraz XXX Otwarte Akademickie Mistrzostwa Wrocławia w badmintonie

Podziękowania dla Mieczysława Łopatki za współpracę regionalnej Rady Olimpijskiej z UWr

z udziałem blisko 200 studentów. Odbyło się wówczas także w hali sportowej przy ul. Przesmyckiego 10 spotkanie integracyjne olimpijczyków, studentów i władz uczelni.

♦ 6 września 2009 r. – impreza koszykarska „Dawnych Wspomnień Czar...” w przeddzień Mistrzostw Europy w Koszykówce Mężczyzn „EuroBasket 2009” z udziałem największych gwiazd w całej historii polskiej i wrocławskiej koszykówki, tj. reprezentacji Polski – wicemistrzów Europy z 1963 r. (Hala Ludowa we Wrocławiu) oraz 17-krotnych mistrzów Polski w koszykówce WKS „Śląsk” Wrocław – miejscem spotkania była hala sportowa UWr. Tu widownię stanowiła

Rektor rozpoczyna mecz koszykówki wraz z sędzią sportowym Wiesławem Zychem

społeczność koszykarska i uniwersytecka. Nabyte doświadczenia przy organizacji imprez na UWr wskazują, że dla młodzieży studenckiej udział w spotkaniach z olimpijczykami jest wielkim przeżyciem, a studenci uprawiający sport poszukują wzorców, wartości i autorytetów, które swoją postawą oraz życiorysem wskażą drogę do sukcesów oraz godnego życia.

Podsumowując to świąteczne spotkanie wigilijne oraz miniony rok, można wyciągnąć wnioski, że warto kontynuować współpracę naszej uczelni z Regionalną Radą Olimpijską. Trwa ona już wiele lat z pożytkiem dla ruchu olimpijskiego i sportu studenckiego, a także dla wizerunku naszej uczelni na zewnątrz. Życząc naszym sportowcom w 2010 r. samych sukcesów, można mieć nadzieję, że standardy, jakie są zachowane przy współpracy UWr z dolnośląską rodziną olimpijską, obowiązywać będą także w innych sferach akademickiego życia sportowego.

Waldemar Pasikowski

Rektor Marek Bojarski otwiera debatę nt. sportu polskiego i akademickiego

Odeszli na zawsze

śtp
mgr inż.
MONIKA AFTYKA
(1 IV 1962–12 XII 2009)

Pracowała w Dziale Aparatury Naukowej i Eksportu, potem w Kwesturze w Dziale Kosztów, Dziale Finansowym i w Dziale Księgowości Finansowej. Od 2006 r. była pełnomocnikiem ds. finansowo-administracyjnych na Wydziale Biotechnologii.

Ceremonia pogrzebowa odbyła się 18 grudnia 2009 r. na cmentarzu Osobowickim.

śtp
JOLANTA DUDEK
(29 IV 1950–13 I 2010)

Długoletni pracownik Dziekanatu Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego.

W osobie naszej Drogiej Koleżanki Joli utraciliśmy wspaniałego i życzliwego Człowieka o wielkim sercu.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 16 stycznia 2010 r. na cmentarzu w Namysłowie.

Spółeczność akademicka
Wydziału Nauk o Ziemi
i Kształtowania Środowiska
Wydziału Nauk Biologicznych
Wydziału Biotechnologii

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w wieku 85 lat zmarł

śtp
prof. dr hab.
ZBIGNIEW BARAŃSKI
(7 I 1925–24 XII 2009)

Odszedł od nas wspaniały i prawy człowiek, powszechnie szanowany nauczyciel akademicki, wybitny historyk literatury rosyjskiej, znakomity wykładowca i organizator, współtwórca dzisiejszej rusycystyki polskiej, wieloletni dyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Ceremonia pogrzebowa odbyła się 30 grudnia 2009 r. na cmentarzu Osobowickim.

Rektor i Senat
Uniwersytetu Wrocławskiego
Dziekan i Rada Wydziału Filologicznego
Dyrektor, pracownicy i studenci
Instytutu Filologii Słowiańskiej

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 17 stycznia 2010 r. odszedł

Prof. zw. dr hab.
ROMUALD JACEK POMORSKI
(2 I 1956–17 I 2010)

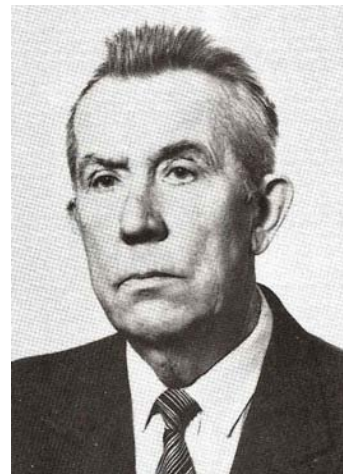
Zasłużony Profesor Uniwersytetu Wrocławskiego, wybitny entomolog, autor wielu prac naukowych, założyciel Polskiego Towarzystwa Taksonomicznego, redaktor „Przeglądu Zoologicznego”, prodziekan na Wydziale Nauk Przyrodniczych i na Wydziale Nauk Biologicznych, członek komisji senackich, wicedyrektor Instytutu Zoologicznego, ceniony i szanowany nauczyciel akademicki, wielokrotnie nagradzany za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną, a przede wszystkim Wspaniały Człowiek, znakomity nauczyciel, przyjaciel i wychowawca wielu pokoleń młodzieży akademickiej.

Profesora Jacka Pomorskiego pożegnaliśmy 21 stycznia w sali im. J. Czekanowskiego Collegium Anthropologicum przy ul. Kuźnicznej 35. Tego samego dnia został pochowany na cmentarzu komunalnym przy ul. Jerzmanowskiej 53.

Wyrazy głębokiego współczucia
Rodzinie i Bliskim składają
Rektor i Senat
Dziekan i Rada
Wydziału Nauk Biologicznych
Uniwersytetu Wrocławskiego

Wspomnienia

Profesor Zbigniew Barański
(1925–2009)

Profesor Zbigniew Barański urodził się 7 stycznia 1925 r. w wiosce Tiutków na terenie obecnej Ukrainy. W 1936 r. rozpoczął naukę w gimnazjum w Trembowli. Wybuch II wojny światowej zmusił Go do przerwania edukacji. Ukończył Oficerską Szkołę Łączności w stopniu podporucznika. Jak wspomina w autobiografii: „nie byłem na pierwszej linii frontu, ale zaznałem żołnierskiej poniewierki”. Po wojnie rozpoczął edukację filologiczną, której pierwszym etapem były studia na filologii słowiańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Dwa dyplomy magistra: filologii rosyjskiej oraz filologii słowiańskiej w zakresie filologii bułgarskiej uzyskał w 1952 r. Jeszcze jako student trzeciego roku został zastępcą asystenta w Katedrze Historii Literatury Rosyjskiej i Innych Literatur Słowiańskich, kierowanej przez prof. Mariana Jakóbca. Zaraz po magisterium rozpoczął studia aspiranckie na Uniwersytecie Leningradzkim w ówczesnym ZSRR. Po trzech latach, w 1955 r., obronił pod auspicjami prof. Grzegorza Białego pracę przyznającą Mu stopień naukowy kandydata nauk filologicznych (odpowiednik polskiego stopnia doktora). W grudniu 1955 r. podjął pracę na Uniwersytecie Wrocławskim. Jednocześnie prowadził też zajęcia w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu. Do roku 1956 kierował w Opolu dwiema katedrami: literatury i języka rosyjskiego. Równolegle pracował na pół etatu w Instytucie Polsko-Radzieckim w Warszawie, prowadząc także wykłady z literatury rosyjskiej XX wieku i seminarium magisterskie na Uniwersytecie Warszawskim. W maju 1961 r. wyhabilitował się na podstawie monografii *Literatura polska w Rosji na*

przełomie XIX i XX wieku i został docentem. Przez dwie kadencje piastował funkcję prodziekana Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego. W 1967 r. objął Katedrę Filologii Rosyjskiej w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Z Jego inicjatywy zaczął tam wychodzić periodyk naukowy „Studia Rossica Posnaniensia”, który funkcjonuje do dziś. W latach 1972–1975 kierował rusycystyką wrocławską, przyjmując jednocześnie funkcję dyrektora nowo powstałego Instytutu Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej w Poznaniu. W tym samym czasie był przez jedną kadencję członkiem CKK, prezesem I oddziału Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, członkiem Komitetu Słowianoznawstwa PAN, członkiem redakcji „Slavii Orientalis”. Awans profesorski uzyskał w 1971 r., zaś w październiku 1979 r. został profesorem zwyczajnym. W latach 1984–1987 w wyniku wyborów został dyrektorem Instytutu Filologii Słowiańskiej we Wrocławiu. Praca dydaktyczna i naukowa to największe pasje Profesora.

Dość wspomnieć, że wykształcił On w różnych ośrodkach naukowych (Wrocław, Opole, Poznań, Sosnowiec) ponad 500 magistrów filologii rosyjskiej. Mało jest wyższych uczelni w Polsce, w których nie pracowaliby wychowankowie Profesora, doktorzy, przezeń wypromowani, a jest ich 30. Wielu z nich ma tytuły profesorskie i piastowało bądź piastuje wysokie stanowiska. Wśród nich są m.in. Anna Paszkiewicz, Izabella Malej, Marian Ściepuro, Bronisław Kodzis, Jerzy Litwinow, Halina Chałacińska-Wiertelak, Janina Sałajczyk, Andrzej Ksenicz. Będąc wybitnym znawcą literatur słowiańskich XIX i XX wieku, brał udział w opracowywaniu rozmaitych syntez historii literatury rosyjskiej, antologii literackich, jest autorem ogromnej liczby artykułów i recenzji. Swoje zainteresowania naukowe koncentrował na stosunkach literackich polsko-rosyjskich, historii literatury rosyjskiej II połowy XIX i XX wieku oraz na studiach interdyscyplinarnych związanych z badaniami nad pograniczem literatury rosyjskiej i malarstwa.

W osobie Profesora Zbigniewa Barańskiego straciliśmy nestora polskiej i wrocławskiej rusycystyki, wybitnego naukowca, wspaniałego człowieka, wielkiego przyjaciela. Osiągnięcia Profesora i jego nietuzinkowa osobowość są wyrazem naszego najwyższego szacunku i uznania. Pamiętając o naszym Mistrzu, składamy Mu hołd jako Jego uczniowie, wychowankowie, przyjaciele i współpracownicy. Jednocześnie zaprosiliśmy na uroczystość pożegnania akademickiego Profesora Zbigniewa Barańskiego, która odbyła się 22 stycznia 2010 r., w Oratorium Marianum Uniwersytetu Wrocławskiego

Dziekan Wydziału Filologicznego
Michał Sarnowski
Dyrektor IFS
Anna Paszkiewicz
Kierownik Zakładu Literatury
i Kultury Rosyjskiej
Izabella Malej

Kalejdoskop nauki

Naukowe hity 2009

Wygrała antropologia, choć więcej odkryć w mijającym roku przyniosły astronomia i fizyka. Mocno trzyma się też medycyna. Tygodnik „Science” ogłosił naukowe hity roku 2009.

Genom soi opisany

Zespołowi badaczy z 18 instytucji naukowych udało się w końcu rozszyfrować genom soi – donosi „Nature”.

Zaćmienie tysiąclecia

16 stycznia było jedno z najdłuższych obłączkowych zaćmień Słońca w tym tysiącleciu. Całą fazę zaćmienia mogli podziwiać głównie obserwatorzy znajdujący się na Oceanie Indyjskim.

Mały głód to hormon?

Duża aktywność hormonu głodu – greliny, może powodować, że mimo pełnego brzucha jedzenie nadal sprawia przyjemność, wykazali naukowcy z USA.

Rattanowe kości

Niedługo ludzkie kości będzie można z powodzeniem zastąpić specjalnie spreparowanym drewnem rattanowym – donoszą włoscy naukowcy.

Wieża wszystkich rekordów

5 stycznia otwarto oficjalnie najwyższy

wieżowiec naszej planety – Burj Dubai. To zarazem najwyższa konstrukcja, jaką kiedykolwiek zbudował człowiek.

2010 – Rok Bioróżnorodności

Rok 2010, jak zapowiedziała Organizacja Narodów Zjednoczonych, ma być Rokiem Bioróżnorodności. Są jednak obawy, czy troska o nią, szczególnie w Polsce, nie ograniczy się do konferencji i wydania kilku nieznaczących deklaracji.

Półkula północna w mroźnej pułapce

Fala chłódów utrzymująca się od tygodni na półkuli północnej ma związek z rzadko występującym zjawiskiem blokady cyrkulacji powietrza – twierdzą eksperci Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO).

Hity elektroniki 2010

Rękawiczka zamiast myszki, kieszonkowy radar, maszyna do malowania paznokci? Powodzenie wynalazków pokazanych na targach high-tech w Las Vegas jest loterią. Jak gra w kasynach, które stoją tuż obok.

Świetlne wino

Kolor światła w pomieszczeniu ma wpływ na odczuwany smak wina – dowodzą niemieccy naukowcy.

Ostropest kontra chemia

Ostropest plamisty może pomóc w łagodzeniu

skutków ubocznych chemioterapii – dowodzą amerykańscy naukowcy.

Chrząszcze odporne na mróz

Amerykańscy naukowcy wykryli w organizmach żyjących na Alasce chrząszczy nową cząsteczkę zapobiegającą zamarzaniu.

Węgiel topi himalajskie lody

Warstwa czarnej sadzy na himalajskich lodowcach niepokojąco przyspiesza topnienie tych największych na świecie pokryw lodowych położonych poza kołami podbiegunowymi.

Wrażliwy dotyk małych dłoni

Osoby o mniejszych palcach charakteryzują się bardziej wrażliwym dotykiem – donosi Magazyn „The Journal of Neuroscience”.

Superziemia z głębokim oceanem i atmosferą jak w łaźni parowej

40 lat świetlnych od Ziemi odkryliśmy niezwykłą planetę – informują astronomowie w „Nature”. Jest ona w ponad trzech czwartych zbudowana z lodu i wody. Prawdziwie wodny świat.

Jak wzmocnić odporność, czyli hartuj się kto może

Tegoroczna jesień wyjątkowo sprzyja infekcjom, szczególnie wirusowym. Czy można się przed nimi ochronić? Tak, ale do tego

trzeba się niestety ruszyć z fotela, zmienić nawyki żywieniowe i trochę zmarznąć.

Kawą w cukier

Picie kawy może chronić przed wystąpieniem cukrzycy typu 2 – donoszą australijscy naukowcy w najnowszym wydaniu „Archives of Internal Medicine”.

Zaleje nas morska fala?

Jakieś 125 tys. lat temu, podczas cieplejszego okresu między zlodowaceniami, kiedy bieguny Ziemi były o 3–5 st. C cieplejsze niż dziś, średni poziom morza był o mniej więcej osiem metrów wyższy niż obecnie – piszą naukowcy w „Nature”.

Rekordowo długa liczba pi

Francuski informatyk Fabrice Bellard obliczył matematyczną stałą pi z dokładnością do prawie 2,7 biliona miejsc po przecinku. To wynik dokładniejszy od poprzedniego rekordu o blisko 123 miliardy cyfr.

Technogadżety XXI wieku

Czym nas kusi obecnie świat gadżetów elektronicznych? Do domów wchodzi trójwymiarowa telewizja, a w naszych kieszeniach zadomawiają się coraz bardziej inteligentne komórki.

Orientacja taneczna

Kultura, w której się wychowaliśmy, wpływa na sposób orientacji w przestrzeni – twierdzą niemieccy naukowcy. Mieszkańcy Zachodu orientują się w przestrzeni,

używając pojęć odnoszących się do ciała (krok w lewo, krok w prawo), natomiast przedstawiciele np. wspólnot łowieckich z Namibii używają pojęć odnoszących się do świata (krok na wschód, krok na zachód).

Strzelaj karne na luzie

Nastrój podczas strzelania rzutów karnych ma wpływ na ruchy naszych gałek ocznych, a tym samym na naszą celność – donoszą naukowcy z Wielkiej Brytanii. Stresując się podczas rzutów karnych, piłkarz koncentruje wzrok na bramkarzu, a nie na miejscu, w które powinien strzelać. Strzela bliżej, ułatwiając bramkarzowi obronę.

Rozładuj stres

Ciało i psychika napięte jak struny; tak na nasz organizm działa stres. Ma ogromną niszczącą siłę, potrafi nawet zabić.

Rak żywi się cukrem

Naukowcy obliczyli, że aż 56 proc. spożywanych przez nas kalorii pochodzi ze źródeł, które nie istniały, gdy tworzyły się ludzkie geny.

Jak ze spalin zrobić paliwo?

Naukowcom z Uniwersytetu Kalifornijskiego w Los Angeles udało się wyhodować sinice, które potrafią przetwarzać dwutlenek węgla na paliwo – donosi „Nature Biotechnology”.

Jak powstrzymać łamaczy obietnic?

Naukowcy z Uniwersytetu w Zurychu odkryli

neurologiczny mechanizm towarzyszący łamaniu obietnic.

Azja padła od jednego strzału

Antropolodzy, etnografowie i lingwiści od dawna starali się zrozumieć ludzki patchwork, jakim jest Azja. To najbardziej różnorodny pod względem etnicznym i językowym kontynent świata. Samą tylko Indonezję zamieszkuje 300 grup etnicznych. Filipińczycy mają 180 lokalnych języków i dialektów. Naukowcy postawili tezę, że Azję zasiedlono tylko raz, od południa. Ludzie posuwali się wzdłuż wybrzeży Azji coraz bardziej na północ i coraz bardziej do środka kontynentu.

A jednak seksmisja?

Dlaczego samice prawie wszystkich gatunków ssaków żyją dłużej od samców? Niewykluczone, że sekret tkwi w męskich genach. Innymi słowy – dzieworództwo górą.

(z serwisów naukowych zebrała kad)

Krótko z BUWr

Serwis internetowy dla kartograficznej grupy edukacyjnej

1 stycznia 2010 r. Biblioteka Uniwersytecka otworzyła serwis internetowy dla kartograficznej grupy edukacyjnej GdC Europejskiego Stowarzyszenia Liber. Będzie on forum publikacji i komunikacji dla historyków kartografii z różnych krajów Europy. Każdy użytkownik może tu zamieścić własne teksty, opinie, sprawozdania i linki z branży kartograficznej.

PROQuest

Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu uzyskała próbny dostęp do baz firmy PROQuest. Dostęp będzie trwać do 3 lutego 2010 i jest możliwy ze wszystkich komputerów działających w sieci Uniwersytetu Wrocławskiego. <http://proquest.umi.com/pqdweb?RQT=302&cfc=1>

Chadwick

Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu uzyskała próbny dostęp do baz firmy Chadwick

funkcjonujących w ramach serwisu PROQuest. Obecnie można korzystać z następujących kolekcji:

Periodical Index Online

<http://pio.chadwyck.co.uk> (spisy treści ok. 6000 czasopism)

Periodical Archive Online

<http://pao.chadwyck.co.uk> (pełnotekstowa zawartość ponad 400 tytułów czasopism)

LION – Literature Online

<http://lion.chadwyck.co.uk> (pełnotekstowa baza literatury anglo-amerykańskiej, zawierająca ok. 350 000 dokumentów i pełne teksty 260 czasopism).

Dostęp będzie trwać do 3 lutego 2010 i jest możliwy ze wszystkich komputerów działających w sieci Uniwersytetu Wrocławskiego.

EBSCO – Publishing Opportunities Database

Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu uzyskała próbny dostęp do nowej bazy

z serwisu EBSCO host: Publishing Opportunities Database, który będzie trwał do końca stycznia 2010. Dostęp do bazy z platformy EBSCO host ze wszystkich komputerów działających w sieci Uniwersytetu Wrocławskiego.

<http://search.ebscohost.com>

Katalogi rękopisów BUWr

W grudniu 2009 r. w Bibliotece Cyfrowej Uniwersytetu Wrocławskiego pojawił się 13-tomowy „Katalog rękopisów dawnej Biblioteki Miejskiej”

<http://www.bibliotekacyfrowa.pl/dlibra/publication/22459?tab=1>

oraz „Inwentarz zbioru korespondencji i autografów dawnej Biblioteki Uniwersyteckiej”.

<http://www.bibliotekacyfrowa.pl/dlibra/publication?id=20664&tab=3>

(nl)

Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych

Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych jest jednostką pozawydziową. W Studium działa Rada Studium. W skład Rady Studium wchodzi kierownik Studium jako jej przewodniczący, jego zastępcy oraz kierownicy zespołów językowych. Kierownika Studium i jego zastępców powołuje i odwołuje Rektor. (ze Statutu UWR – § 65)

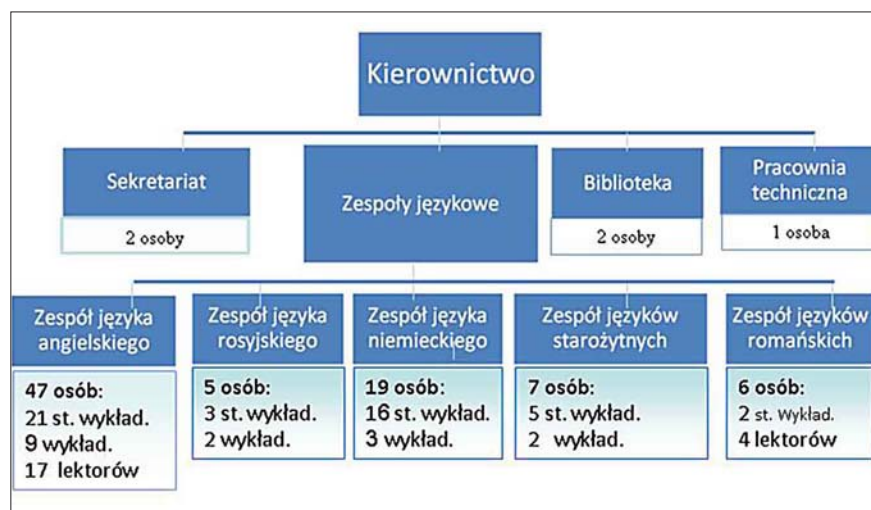
1. Historia

- Wrzesień 1953 r. – powstaje Studium Języków Obcych zatrudniające 11 lektorów w dwóch zespołach: neofilologicznym i języka rosyjskiego.
- Październik 1954 r. – powstały cztery zespoły językowe: języka angielskiego, języka niemieckiego, języka rosyjskiego oraz języka francuskiego i języków klasycznych.
- 1958 r. – Studium otrzymuje lokal przy ul. Szewskiej 50 z 9 salami.
- 1980 r. – Studium uzyskuje nową lokalizację przy pl. Bp Nankiera 2/3, gdzie mieści się do dziś (10 sal dydaktycznych).

2. Pracownicy SPNJO

W SPNJO jest zatrudnionych 89 osób :

- 2 pracowników sekretariatu,
- 2 kustosz bibliotecznych,
- 1 pracownik techniczny,
- 84 pracowników dydaktycznych na stanowiskach
- lektorów (21), wykładowców (16) oraz starszych wykładowców (47).

3. Model nauczania języków nowożytnych w SPNJO od 2004 r.

Common European Framework of Reference for Languages.... (CEFR)

„Europejski System Opisu Kształcenia Językowego” (ESOKJ)

- 2004 r. – SPNJO wprowadza poziomy biegłości językowej opracowane na podstawie „Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie”.
- ESOKJ promuje różnojęzyczność i kompetencję interkulturową w kształceniu językowym, co stanowi przełom w określaniu celów edukacji językowej.
- ESOKJ szczegółowo określa zakres wiedzy, sprawności i umiejętności wymaganych na poszczególnych poziomach biegłości językowej.
- Opracowany został w celu podniesienia jakości nauczania języków obcych i ujednolicenia wymagań określających konkretne poziomy biegłości językowej.
- Dzięki temu dyplomy i zaświadczenia wydawane w jednym kraju mają być honorowane w pozostałych krajach, co ułatwi mobilność w europejskim obszarze edukacyjnym i na rynku pracy.
- W SPNJO opracowano i modyfikowano testy kwalifikacyjne oraz poziomy językowe zgodnie z wytycznymi CEFR.

4. Europejskie poziomy biegłości językowej a poziomy w SPNJO

	ESOKJ	SPNJO	liczba godzin
Poziom podstawowy	A1	A1	60
	A2	A2 I A2 II	60 60
Poziom samodzielności	B1	B1 I B1 II	60 60
	B2	B2 I B2 II	60 60
Poziom biegłości	C1	–	–
	C2	–	–

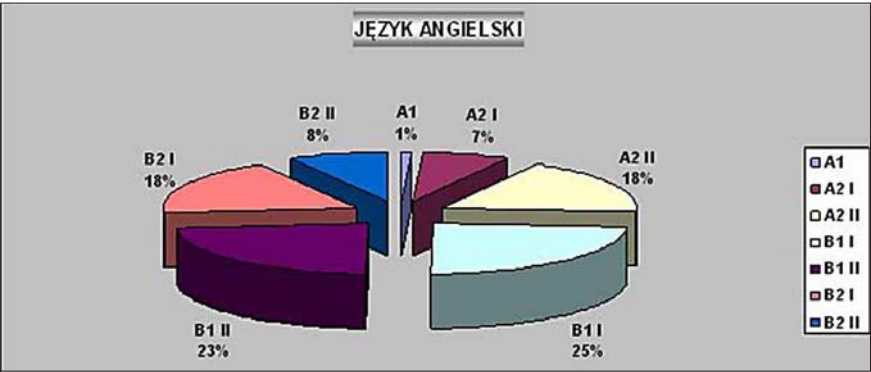
5. Wyniki testów kwalifikacyjnych 06/2008 –09/2009

JĘZYKI	DATA TESTU	A1	A2 I	A2 II
JĘZYK ANGLEJSKI	06/2008	1.1%	13.4%	17.6%
	09/2008	0.6%	4.9%	16.5%
	01/ 2009	1.3%	4.9%	12.1%
	06/ 2009	0.9%	6.0%	15.7%
	09/ 2009	0.6%	5.7%	27.3%
JĘZYK NIEMIECKI	06/ 2008	2.1%	25.5%	46.8%
	09/2008	9.0%	30.4%	34.9%
	01/ 2009	0	19.3%	35.2%
	06/2009	0	24.2%	30.3%
	09/ 2009	1.6%	30.7%	38.5%
JĘZYK FRANCUSKI	06/ 2008	14.7%	41.2%	44.1%
	09/ 2008	1.1%	37.9%	24.1%
	01/ 2009	20.7%	37.9%	13.8%
	06/2009	0	5.6%	5.6%
	09/ 2009	13.8	13.8%	27.7%

JĘZYKI	DATA TESTU	B1 I	B1 II	B2 I
JĘZYK ANGLEJSKI	06/2008	26.7%	24%	13.2%
	09/2008	24.3%	24.7%	18.4%
	01/ 2009	20.1%	24.5%	26.1%
	06/ 2009	23.2%	21.4%	18.6%
	09/ 2009	25.6%	19.4%	14.2%
JĘZYK NIEMIECKI	06/ 2008	23.4%	0,7%	0
	09/2008	21.7%	3.1%	0.6%
	01/ 2009	37.5%	5.7%	2.3%
	06/2009	33.3%	4.5%	4.5%
	09/ 2009	19.8%	6.3%	3.1
JĘZYK FRANCUSKI	06/ 2008	0	0	0
	09/ 2008	25.3%	6.9%	4.6%
	01/ 2009	20.7%	3.4%	3.4%
	06/2009	61.1%	27.7%	0
	09/ 2009	33.8%	4.6%	4.6%

JĘZYKI	DATA TESTU	B2 II	C1 I	Studenti
JĘZYK ANGLEJSKI	06/2008	3.7%	0.3%	897
	09/2008	9.2%	1.4%	1983
	01/ 2009	10.1%	1.1%	550
	06/ 2009	12.6%	1.6%	565
	09/ 2009	6.0%	1.2%	2466
JĘZYK NIEMIECKI	06/ 2008	1.4%	0	141
	09/2008	0.3%	0	355
	01/ 2009	0	0	88
	06/2009	3.0%	0	66
	09/ 2009	0	0	192
JĘZYK FRANCUSKI	06/ 2008	0	0	34
	09/ 2008	0	0	87
	01/ 2009	0	0	29
	06/2009	0	0	18
	09/ 2009	1.5%	0	65

6. Uśrednione wyniki testów kwalifikacyjnych VI/2008–IX/2009

Wydziały a wymagania językowe w 2009/2010

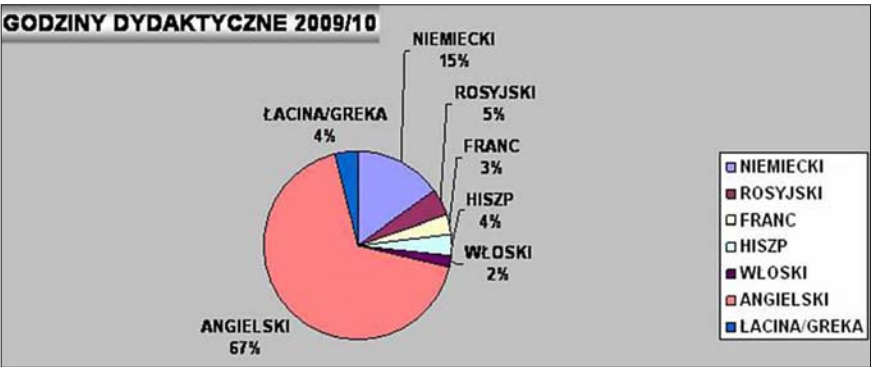
wydział	język	poziom
Filologiczny	głównie wybór	B2 II i B2 I
Nauk Historycznych i Pedagogicznych	wybór/ang./niem.	B2 II, B2 I (B1 I)
Nauk Społecznych	głównie angielski	B2 I, B2 II (B1 I)
Matematyki i Informatyki	matematyka – angielski informatyka – 2 języki angielski + wybór	B2 II (B1 I) B2 II i A2 I
Fizyki i Astronomii	wybór	B2 I
Chemii	angielski	min. B1 II (B1 I)
Prawa, Administracji i Ekonomii	ang./niem./franc./ros.	B2 I lub 240 godzin
Nauk Biologicznych	angielski	B2 II (B1 I)
Biotechnologii	angielski	min. B2 I (B1 I)
Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska	angielski	B2 II (B1 I)

7. Działalność dydaktyczna

SPNJO prowadzi lektoraty z języków:

- angielskiego,
- niemieckiego,
- francuskiego,
- rosyjskiego,
- hiszpańskiego,
- włoskiego,
- łaciny i greki.

8. Rozkład godzin dydaktycznych na języki (budżet SPNJO)

9. Działalność dydaktyczna w 2008/2009

- Przepracowano 37 654 godziny dydak-

tyczne płatne z budżetu SPNJO, w tym 5540 godzin na studiach niestacjonarnych – w semestrze zimowym – dla 6996 studentów w 422 grupach – w semestrze letnim – dla 7476 studentów w 386 grupach (Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii pokrywa koszty uczestnictwa w lektoracie 401 studentom studiów niestacjonarnych od semestru letniego).

- Wykonano 1300 godzin rozliczanych przez wydziały z lektorami.
- Przeprowadzono testy kwalifikacyjne dla 4150 studentów studiów stacjonarnych oraz wszystkich studentów studiów niestacjonarnych rozpoczynających lektoraty – 147 studentów posiadających certyfikaty zwolniono z uczestnictwa w lektoracie.
- Oprócz egzaminów kończących lektoraty przeprowadzono:
 - egzaminy wchodzące w skład egzaminu doktorskiego dla 193 doktorantów (146 ang.)
 - egzaminy dla kandydatów na studia doktoranckie dla 40 osób
 - egzaminy w ramach programu SOCRATES/ERASMUS dla 443 studentów (281 j. ang., 67 j. niemieckiego, 95 j. romańskich).
- Zorganizowano płatne egzaminy:
 - egzaminy międzynarodowe TELC – przeprowadzili posiadający licencję lektorzy,
 - egzamin płatny B1 i B2 dla studentów oraz osób spoza uczelni (23 osoby).
- Zorganizowano komercyjne kursy języków obcych.
- Przeprowadzono rekrutację na lektoraty

języka chińskiego prowadzone w Instytucie Konfucjusza.

10. Prezentacje studenckie z użyciem sprzętu multimedialnego (w budynku działa internet bezprzewodowy)

11. Szkolenia

- Lektorzy SPNJO uczestniczą w licznych szkoleniach, warsztatach i konferencjach metodycznych (lokalnych i międzynarodowych), w 2008/2009 wygłoszono na nich 3 prezentacje.
- SPNJO organizuje własne prezentacje metodyczne dla lektorów.
- SPNJO organizuje własne szkolenia językowe
- Lektorzy regularnie uczestniczą w szkoleniach na egzaminatorów TELC, zdobywając lub odnawiając licencje.

IATEFL (2009, Poznań) – znana międzynarodowa konferencja nauczycieli języka angielskiego, na której prezentują się językoznawcy, autorzy podręczników, metodycy, wydawnictwa językowe; 2 lektorki SPNJO wygrały 2-tygodniowe szkolenia w Wielkiej Brytanii

12. Program ERASMUS dla lektorów

Od roku akademickiego 2008/2009 lektorzy zatrudnieni w SPNJO zostali włączeni do programu Erasmus. Dzięki temu nawiązano współpracę z kilkoma uniwersytetami europejskimi:

♦ wyjazdy polskich lektorów w ramach programu Erasmus

Finlandia – Uniwersytet w Helsinkach – 2 lektorów

Islandia – Uniwersytet w Akureiri – 1 lektor

Portugalia – Uniwersytet w Porto – 1 lektor

Sardynia – Uniwersytet w Sassari – 2 lektorów

Niemcy – Freie Universität Berlin – 1 lektor

♦ przyjazdy zagranicznych lektorów w ramach programu Erasmus

Erasmus

Czechy – Uniwersytet w Brnie – 1 lektor

2010–2013 – planowana dalsza wymiana z centrum językowym Uniwersytetu w Helsinkach

The European Language Test

SPNJO posiada licencję na przeprowadzanie egzaminów uprawniających do zdobywania zewnętrznych międzynarodowych certyfikatów językowych w systemie TELC.

Uprawnieni egzaminatorzy TELC do końca 2008 r.:

♦ język angielski – 10 lektorów uprawnionych do egzaminowania na B1 i B2

♦ język niemiecki – 8 lektorów uprawnionych do egzaminowania na B1, 4 osoby na B2

♦ język włoski – 1 lektor uprawniony do egzaminowania na B1 i B2.

1 lektor języka francuskiego posiada licencję egzaminatora DELF.

SPNJO wystawia setki zaświadczeń o znajomości języków obcych. Opracowano własny 4-sprawnościowy egzamin, na podstawie którego wydaje się certyfikat SPNJO. Mamy nadzieję, że będzie on honorowany przez pracodawców na równi z innymi certyfikatami.

13. SERMO

SPNJO jest jednym z członków założycieli Stowarzyszenia Akademickich Ośrodków Nauczania Języków Obcych SERMO. Stowarzyszenie zorganizowało debaty nt. nauczania języków obcych z udziałem przedstawicieli MNiSW oraz współorganizowało konferencje metodyczne.

14. Remont budynku SPNJO

Wrzesień 2007 r. – SPNJO wyprowadza się z budynku przy pl. bp. Nankiera do baru przy ul. Przesmyckiego i pomieszczeń przy ul. Szczytnickiej.

17 I 2008 r. – firma Integer przejmując budynek na pl. Nankiera.

Remont trwał ponad rok.

Budynek SPNJO po remoncie jest przyjazny dla osób niepełnosprawnych dzięki budowie windy oraz odpowiednich toalet. 19 czerwca 2009 r. – SPNJO wraz z zaproszonymi gośćmi uroczystość świętuje koniec remontu i powrót na pl. bp. Nankiera 2/3.

15. Zamierzenia dotyczące siedziby SPNJO

- ♦ II etap remontu – renowacja elewacji północnej budynku
- ♦ starania o zdobycie dodatkowych sal dydaktycznych do własnej dyspozycji, wyposażonych w sprzęt do nauczania języków obcych
- ♦ dalsze zakupy nowoczesnego sprzętu i wymiana starych mebli w salach dydaktycznych
- ♦ stworzenie pracowni komputerowej do prowadzenia egzaminów certyfikujących on-line.

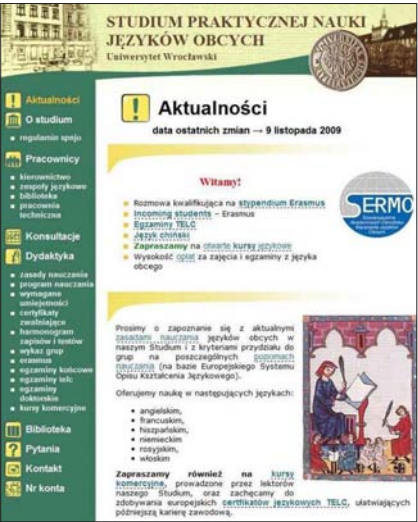
16. Cele dydaktyczne

- ♦ Kontynuacja działań dotychczasowych.
- ♦ Nauczanie języka specjalistycznego zamiast ogólnego w jednorodnych grupach B2.
- ♦ W pozostałych grupach B2 – przygotowanie do zdobywania certyfikatów językowych.
- ♦ Wyposażenie biblioteki w atrakcyjne publikacje do nauczania języka specjalistycznego.
- ♦ Rozszerzenie oferty programów autorskich.
- ♦ Szkolenie lektorów i wypracowanie sposobów kształcenia oraz egzaminowania studentów o szczególnych potrzebach edukacyjnych, z różnego typu dysfunkcjami.

17. Finanse
Budżet SPNJO w 2008 r.

Dotacja MNiSW	4 016 600,00 zł
Wpływy z opłat za powtarzanie i dodatkowe uczestnictwo w zajęciach (70 %)	61 074,00 zł
Wpływy z wynajmu powierzchni (70%)	5394,00 zł
razem	4 083 068,00 zł

18. Adres strony internetowej SPNJO:
www.spnjo.uni.wroc.pl

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

THANK YOU FOR YOUR ATTENTION
DANKE FÜR IHRE AUFMERKSAMKEIT
MERCI DE VOTRE ATTENTION
БЛАГОДАРИУ ЗА ВНИМАНИЕ
GRACIAS POR SU ATENCION
GRAZIE PER LA VOSTRA ATTENZIONE
GRATIAS PRO ATTENTIONE AGO
Εὐχαριστῶ ἐπὶ τῇ προσοχῇ

mgr Aleksandra Matkowska
kierownik
Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych

Władze uczelni i goście na otwarciu po remoncie siedziby Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych

